KONGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES

UTI

MALMÖHUS LÄN

TILL

KONGL. MAJ:T

i underdånighet afgifna

FEMÅRS-BERÄTTELSE

för åren 1851, 1852, 1853, 1854 och 1855.

STOCKHOLM, 1856.

P. A. NORSTEDT & SÖNER,

KONGL. BOKTRYCKARE.

INLEDNING TILL

Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.
Täckningsår: 1817/1821-1851/55.

Kungl. Maj:ts överståthållares i Stockholms stad och Kungl. Maj:ts befallningshavandes i Sveriges län till Kungl. Maj:t femårsberättelser. Vissa femårsperioder finns även tabellbilagor.

Berättelserna innehåller följande avdelningar:

- Länets allmänna beskaffenhet
- Innevånare
- Näringar
- Politisk författning
- Städer

Efterföljare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren … på Nådigaste befallning utarbetad och utgivet av Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1863-1912. Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uti Malmöhus Län till Kongl. Maj:t i underdånighet afgifna Femårs-berättelse för åren 1851, 1852, 1853, 1854 och 1855.
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2010.
Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

urn:nbn:se:scb-b0-h0-51_19malm

KONGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAFVANDES

UTI

MALMÖHUS LÄN

TILL

KONGL. MAJ:T

i underdånighet afgifna

FEMÅRS-BERÄTTELSE

för åren 1851, 1852, 1853, 1854 och 1855.

STOCKHOLM, 1856.

P. A. NORSTEDT & SÖNER,

KONGL. BOKTRYCKARE.

INNEHÅLL

Underdånig berättelse

	Sid.
§ 1. Länets allmänna beskaffenhet……..	3.
§ 2. Invånare…….....	7.
Folkmängden……..	7.
§ 3. Näringar……	11.
Jordbruket……	11.
Markegångsprisen……..	13.
Landtbruksskolan i Orup……	14.
Ladugårdsskötseln……..	15.
Sammandrag af de inkomne uppgifterne angående Bränvinstillverkningen i Länet åren 1851-1855…...	16.
A) Stenkolsbrytningen……	18.
B) Eldfast Lera……..	18.
C) Eldfast Murtegel……	18.
D) Eldfast Taktegel……	18.
E) Glacerade och Oglacerade Lerkärl……	19.
§ 4. Politisk Författning……..	22.
Staten och allmänna Inrättningar ägde sistlidet år inom Länet följande egendomar……..	22.
Länets bidrag till landt- och sjöförsvaret utgör……..	23.
Skånska Hypotheksföreningen……	33.
Skånska Privatbankens……	33.
Fattigvården…….	36.
Antalet af understödstagare under år 1855 samt understödens belopp……	37.
§ 5. Städer……	38.
1:o Malmö……	38.
Antalet af ankomne eller afgångne farkoster ……	44.
Från utrikes orter inklarerade farkoster…….	44.
Antal farkoster utklarerade till eller inklarerade från nedannämnde utrikes orter……..	44-45.
Stadens egna farkoster……	46.
Tullbörden……..	46.
Varutrafiken……	47.
Handlande……..	47.
Fabriker……..	48.
Handtverkare……..	49-50.
1:o Kyrkor……..	51.
a) S:t Petri kyrka……	51.
b) Caroli eller Tyska kyrkan……..	52.

2:o Undervisnings-anstalter…… 53.
A) Skolor för undervisning i allmänhet…….. 53.
a) Högre Lärdomsskolan…….. 53.
b) Gamla eller Vestra Folkskolan……. 54.
c) Nya eller Östra Folkskolan……... 54.
d) Von Konowska Ladugårdsskolan……. 54.
e) Josephinas Slöjdskola……... 54.
f) Småbarns-skolan…….. 55.
g) 26 Privatskolor……. 55.
B) Skolor med afseende å särskilde praktiske yrken……... 55.
a) Tekniska Elementar-Skolan……. 55.
b) Söndags- och Aftonskolan…… 56.
c) Navigationsskolan…… 56.
3:o. Sjukvårds-anstalter…….. 56.
a) Fattig arbetshusets sjukhus…….. 56.
b) Sjömanshusets sjukhus……. 56.
4:o. Fattigvårds- och andra Välgörenhets-anstalter 56.
A) Allmänna fattigvårds-inrättningen……. 56.
B) Von Conowska stiftelsen……... 57.
C) Gersoniska stiftelsen……. 58.
D) Fattigmedels-kassan…….. 58.
E) Portmedels-kassan……. 58.
F) Tullströmska donationskassan……... 58.
G) Suellska donationen……... 58.
H) Nilsonska donationen…… 59.
I) Möllerska donationen…… 59.
K) Dahlska donationen……... 59.
L) Sjömanshuskassan……. 59.
M) Handelsklassens stiftelse……... 60.
N) Handtverkarnes understödsförening…….. 60.
O) Sparbanken…… 60.
Helsovården…… 65.
Polisen…… 65.
Stadens inkomster…….. 65.
Stadens utgifter…….. 66.
2:o. Landskrona……... 67.
Nya staden, Gamla staden, Norra och Östra förstäderna med de så kallade Värnarne……. 68.
Skeppsvarf……. 69.
Stadens hufvudnäringar……. 69.
Fabriker…….. 71.
a) 1 Sockerfabrik…….. 71.

b) 6 Tullmjölqvarnar…… 72.
c) 1 Tobaksfabrik……. 72.
d) 3 Repslagerier…….. 72.
e) 5 Garfverier…….. 72.
f) 3 Färgerier…… 72.
g) 1 Klädesfabrik…….. 72.
h) 1 Tändsticksfabrik…… 72.
i) 1 Blåsinstrumentsfabrik……... 72.
k) 1 Ljusstöperi-fabrik……. 73.
1 Högre Lärdomsskola……... 73.
2 Allmänna Folkskolor……... 73.
Fattigvård…… 73.
3:o Lund…….. 75.
Fattigvården…… 77.
4:o Ystad…….. 78.
Fabriker och manufaktur-inrättningar…… 79-80.
Undervisningsverken……. 80.
1:o. En lägre lärdomsskola…… 80.
2:o. En folkskola…… 80.
3:o. En flickskola…….. 80.
4:o. En slöjdskola…….. 80.
5:o. En söndagsskola……. 80.
5:o Helsingborg……... 81.
Handtverkare…….. 83-84.
Undervisningsverken…….. 84.
1:o. En Trivialskola…… 84.
2:o. Folkskola…… 84.
3:o. Söndagsskola…….. 84.
4:o. En Småbarnsskola…….. 84.
5:o. Privata läroanstalter…… 84.
Inkomster…… 85.
Utgifter……... 86.
6:o Skanör…… 87.
7:o Falsterbo…… 87.

Tabellbilaga

Tablå öfver Skeppningen af nedannämnde artiklar från och till hamnarne inom Malmöhus Län, enligt Tullkamrarnes uppgifter, för åren 1851-1855
Tabell för Landet inom Malmöhus Län
Tabell för städerna inom Malmöhus Län

Underdånig Berättelse om tillståndet i Statistiskt och Ekonomiskt hänseende inom Malmöhus Län för åren 1851, 1852, 1853, 1854 och 1855.

§ 1.

Länets allmänna beskaffenhet.

Malmöhus Län, som omgifves af Christianstads Län, Östersjön, Öresund och Kattegat, är beläget emellan 55° 20′ 17,9″ och 56° 18′ 20,8″ Geografisk bredd samt 4° 1′ 9,8″ och 5° 36′ 32,2″ längd, räknad vester ut från Stockholms Observatorium. Längden från Länets nordligaste hörn vid Kullafyr till dess sydligaste ort vid Smye fiskläge är 11½ mil och dess största bredd emellan 6 och 7 mil. Länets yta har hittills vanligen blifvit beräknad till omkring 40 qvadratmil. Efter Forsells Statistik skulle den innehålla något mer än 40½, efter samme författares uppgifne tunnlandtal i dess statistiska upplysningar, omkring 42 qvadratmil. Någon tillförlitlig visshet i detta hänseende torde ej kunna erhållas förrän Topografiska Corpsens nu pågående recognosceringar inom Länet blifvit afslutade.

Länet har 7 städer, nemligen Malmö, Landskrona, Lund, Ystad, Helsingborg, Skanör och Falsterbo, och en köping, Trelleborg, samt är indelt i fem fögderier, hvaraf det första utgöres af Oxie, Skytts och Wemmenhögs härader, det andra af Torna, Bara och Harjagers, det tredje af Luggude, Rönnebergs och Onsjö, det fjerde af Färs och Frosta och det femte af Ljunits och Herrestads härader, innefattande tillsammans 25 Länsmans-distrikter. Enligt af Eders Kongl. Maj:t i nåder beslutad förändrad reglering af Länets Domsagor, komma dessa att framdeles utgöra sex; men denna reglering kan icke träda i full verkställighet förrän nuvarande Domhafvanden i Oxie, Skytts och Wemmenhögs härader, hvilket sistnämnda skall med Ljunits och Herrestads härader bilda en Domsaga, afgår från Domare-Embetet. I Ecklesiastikt hänseende har den förändring med Länets indelning ägt rum, att Höganäs Stenkolsverk med underlydande hemman och lägenheter blifvit skildt från Wäsby socken och utgör nu ett eget pastorat; hvarjemte beslutats att Bunkeflod och Hyllie socknar, hvilka hittills varit annexförsamlingar till Malmö S:t Petri församling,

skola, vid först inträffande kyrkoherdeledighet, derifrån afsöndras, för att bilda särskildt gäll.

De största sjöar inom Länet äro Ringsjön i Frosta och Wombsjön i Färs härader. Bland öfrige sjöar må nämnas: Krankesjön i Torna härad samt Yddinge, Fjällfota, Börringe, Björkesåkra, Näsbyholms, Söfde, Snogeholms och Krageholms sjöar. Förnämsta vattendraget är Keflinge-ån, som upprinner dels på gränsen emellan Färs och Herrestads härader, dels vid Albo härad af Christianstads Län, genomflyter hela Malmöhus Län från öster till vester, hvarunder den upptager flere mindre grenar samt utfaller i hafvet nära Barsebäck. Wegeholms- eller Ströfvelstorpsån, i gränsen emellan Christianstads och Malmöhus Län, Saxån, Höjeån, Segeån och Köpingeån, hvilken sistnämnde utgör skillnad emellan Herrestads härad och Christianstads Län, torde äfven böra anföras, äfvensom Rönne å, genom hvilken Ringsjön utfaller och som, före sitt inträde i Christianstads Län, genomflyter Onsjö härad.

Länets förnämsta bergshöjder äro: Kullaberg i nordvestra hörnet, med en höjd af nära 400 fot öfver hafvet, samt i Torna härad Romeleklint, omkring 300 fot hög.

Malmöhus Län utgör hufvudsakligen ett enda stort slättland, men jordmånen är af väsendtligt olika beskaffenhet. Slätterna kring Landskrona, Lund, Malmö och Trelleborg eller Rönnebergs och södra delarne af Onsjö härader, det hufvudsakliga af Harjagers, en del af Torna och Bara samt Oxie, Skytts, Wemmenhögs och Ljunits härader, der rådande jordmånen består af lera eller lerblandad mylla, höra till Sveriges fruktbaraste trakter, hvaremot svagare jord träffas inom östra delen af Torna och sydvestra delen af Färs härader, hvarest den till stor del endast utgöres af sandhedar, äfvensom i nordliga och ostliga delarne af Frosta och Färs fögderi, der vid sluttningen af Linderödsåsen grusmylla på grusbotten flerestädes förekommer såsom den allmännaste jordmånen.

För underlättande af kommunikationerna så väl inom Länet som med andra orter hafva, under den tid denna Berättelse afser, en del allmänna arbeten blifvit verkställde.

Konsolideringen af Malmö hamnbyggnad genom uppförde fördämningslinier har blifvit fullbordad, på sätt nedanför i berättelsen vidare omnämnes.

Vid 1840 års riksdag beviljades till förbättring af Landskrona hamn ett anslag af 25,000 Rdr banko, deraf 1/3 mot återbetalningsskyldighet, men i anseende till beloppets ringhet och stadens oförmåga att anskaffa de betydliga medel, som ytterligare erfordrades för hamnens fullkomliga iståndsättande, kunde anslaget icke emottagas förr än år 1846, då alla hinder i detta afseende blifvit undanröjde. Från denna tid har arbetet utan afbrott fortgått, bestående synnerligast uti muddring, hvarjemte en 110 famnars kajmur och en lastbrygga af träd till

275 alnars längd och 21 alnars bredd blifvit uppförde. Kostnaden för arbetet, dervid arbetsfångar från Landskrona fästning blifvit begagnade, uppgår till 215,946 Rdr 35 sk banko, hvaraf 51,403 Rdr 16 sk. statsanslag och 164,543 Rdr 19 sk. stadens medel. Innevarande år fortsättes arbetet uti inre kanalerna genom muddring och kanalernes förseende med bålverk. Till betäckande af härför erforderlig kostnad har Eders Kongl. Maj:t under innevarande år (alltså under den tid, som infaller efter gränsen för närvarande femårs-berättelse) nådigst tilldelat staden ett lån på billiga vilkor ur Handels- och Sjöfartsfonden, stort 53,333 Rdr 16 sk. banko.

Sedan Ystads Hamnbyggnadskassa ur Handels- och Sjöfartsfonden erhållit ett lånenunderstöd af 50,000 Rdr banko, hafva betydliga förbättringar vid dervarande hamn blifvit gjorde, dels genom nybyggnad och dels genom anbringande af en för vestra hamnarmens förstärkning erforderlig stenfyllning. För uppmuddring af hamnen till 18 fots djup, har stadens Hamndirektion varit betänkt på att anskaffa ett ångmudderverk om 10 hästars kraft, som för närvarande är under arbete och ditförväntas under denna sommar, då muddringsarbetet genast tager sin början; och har, för detta arbetes åstadkommande och mudderverkets anskaffande, staden af Rikets sednast församlade Ständer fått sig beviljadt ett ytterligare lån på 40,000 Rdr samt såsom anslag, utan återbetalningsskyldighet, 20,000 Rdr, allt banko.

Med biträde af allmänna medel hafva följande vägarbeten blifvit i Länet utförde.

	Beräknad kostnad i gillad förslag.			Beviljadt Statsanslag.		
	Rdr	sk.	r:st.	Rdr	sk.	r:st.
Chausséanläggning med slagen sten eller makadamisering af landsvägen mellan Malmö och Kalinan, 6,337 alnar i längd	44,700	—	—	29,800	—	—
Dito Dito i fortsättning från Kalinan till Lund, utgörande i längd 19,541 alnar	84,967	5	4	56,644	32	—
Vägomläggning till undvikande af den branta backen på inkörsvägen till Helsingborg, 1,970 alnar i längd	7,660	—	—	5,580	—	—

Dessutom har uppå enskilde personers bekostnad landsvägen öfver Getinge backe emellan Lund och Hurfva gästgifvaregård blifvit sänkt och makadamiserad på en sträcka af 867 alnar.

Sedan Rikets Ständer vid sednaste riksdag beviljat ett anslag af En million Riksdaler banko för påbörjande af en i riktning åt Jönköping gående stam-jernbana från Malmö, har detta arbete under år 1855 blifvit påbörjadt och är nu så långt framskridet, att banan förmodas kunna öppnas under instundande höst. För att befrämja anläggningen af ifrågavarande stam-jernbana har Malmö stad utan ersättning afträdt icke allenast all den för banlinien behöfliga jord inom stadens område, hvilken beräknas till ungefär 33 tunnland, utan äfven den till bangård ämnade, inom hamnens område belägna, vid afträdandet likväl till största delen under vatten stående, tomt, innehållande en rymd af 110,000 qvadratalnar, samt derutöfver åtagit sig att anlägga och stensätta en 1500 alnar lång och 40 alnar bred strandgata, förutom uppförandet af dervid ifrågakommande stenkaj, ytterligare öfverfartsbro m. m. Väl har staden härvid fästat det vilkor, att på jernvägens bekostnad skall anläggas en vattenledningskanal utmed inre sidan af jernvägen från Segeå jemte bassin och reservoir nära staden, men som den jord, hvilken vid gräfningen af denna kanal upptages, är för banbanken oumbärlig, kommer någon egentlig utgift i och för denna kanal icke att tillskyndas Staten. Likaledes hafva Lunds stads invånare, för att få jernbanan med tillhörande bangård förlagde inom staden, i stället för utom densamma, såsom först varit ämnadt, förbundit sig att, utan ersättning, afstå all den jord å stadens område, som för sagde ändamål befunnits af nöden. Då i sådant afseende dels åtskillige jordsträckor samt tomter med derå varande byggnader, tillhörige enskilde personer, måst af staden inlösas, dels ock, till beredande af friare utrymme för rörelsen, några intill bangården gränsande trånga gator tarfva utvidgning jemte det en öppen torgplats i närheten deraf ansetts behöflig, kommer detta stadens åtagande att medföra betydliga utgifter. Med icke mindre beredvillighet hafva jordägare å landet sökt att befordra det vigtiga företaget. Väl hafva ej de, likasom städerne, kunnat kostnadsfritt upplåta den erforderliga jorden, men å hela den sträckning, som nu är under bearbetning ifrån Malmö till Kellingeå, har godvillig öfverenskommelse med hemmansägarne träffats, enligt hvilken de till skäligt pris afstått den för banlinien nödiga jord, så att expropriationslagen hittills i intet fall behöft tillämpas. Detta förhållande är så mycket berömvärdare, som mångenstädes svåra rubbningar i cirkulationen uppkomma genom jernbanans riktning.

Alla Länets städer, med undantag af Skanör och Falsterbo, hafva genom ett elektriskt telegrafnät blifvit förbundne så väl sins emellan som med öfra Sveriges större städer, Stockholm, Götheborg m. fl.

§ 2.

Invånare.

Enligt här förvarade mantals- och skattskrifningslängder utgjorde folkmängden vid slutet af år 1850:

Mantalsskrifne män	62,918.		
„ qvinnor	64,564.	127,482.	
Skattfrie män	58,668.		
„ qvinnor	59,612.	118,280.	245,762.

samt vid slutet af år 1855:

Mantalsskrifne män	67,277.		
„ qvinnor	69,254.	136,531.	
Skattfrie män	62,906.		
„ qvinnor	63,993.	126,899.	263,430.

Folkmängden har således under de fem sistförflutna åren ökats med 17,668 personer, deraf 8,597 mankön och 9,074 qvinkön. De orsaker, som bidragit till denna betydliga folkökning, äro den alltjemnt fortfarande hemmansklyfningen och de inom Länet företagna vidsträckta odlingar, som underlättat uppkomsten af nya bostäder och beredt ökade tillfällen till arbetsförtjenst, på samma gång den tjenande befolkningens begär att ingå tidiga äktenskap och bilda egna hushåll för att derigenom vinna ett förmenadt större sjelfberoende bibehållit sig. Den har motverkats af en mängd tjenstehjons och annat arbetsfolks utflyttningar till Danmark, dit de lockats af de höga arbetslöner, som der i landet erbjudits och hvarest brist på arbetare gjort det lätt för främlingar att erhålla tjenst.

Fördelningen af folkmängden på Länets hela yta, utom städernes, utvisas af följande tabell:

Areal i Svenska qvadratmil, enligt Kongl. Kommissionen öfver Tabellverket.				Innevånare	
Sjöar.	Land.	Summa.		å hela arealen.	i rundt tal å qvadr.-milen.
„	1,953	1,953	Uti Oxie härad	14,718	7,500
„	2,067	2,067	„ Skytts	15,552	7,500
0,108	3,490	3,598	„ Wemmenhögs	27,220	7,800
„	0,907	0,907	„ Ljunits	6,921	7,600
0,033	1,552	1,585	„ Herrestads	7,569	4,900
0,047	2,592	2,639	„ Bara	15,082	5,800
0,055	4,366	4,421	„ Torna	22,134	5,100
„	1,912	1,912	„ Harjagers	12,574	6,600
„	1,767	1,767	„ Rönnebergs	11,177	6,300
„	5,686	5,686	„ Luggude	34,015	6,000
0,020	3,432	3,452	„ Onsjö	15,691	4,600
0,334	6,057	6,391	„ Frosta	22,650	3,700
0,151	5,173	5,324	„ Färs	21,405	4,100
0,748	40,954	41,702	Summa	226,708	
			hvartill kommer städernas folkmängd, derom mera längre fram	36,722	
			Tillsammans	263,430	

Folket är i allmänhet fredligt, stilla och arbetsamt, till karakteren fast och till lynnet jemnt och godmodigt. En naturlig följd af Länets utmärkta jordmån, af den idoghet och det allvar, hvarmed jordens skötsel bedrifves samt af de sednaste årens till ovanlig höjd stegrade spannmålspris, är en allmän och hög välmåga hos den besutne allmogen. Deremot är dennes arbetare eller daglönaren i en betryckt ställning och troligen mera beklagansvärd än hans likar i flera andra provinser, emedan, i anseende till Länets bördiga beskaffenhet, endast få egentliga torplägenheter finnas, och daglönens ringhet oftast hindrar arbetaren att förvärfva sig så stort kapital, att han derför kan köpa någon obetydlig hemmanslott, hvars värde i denna landsort är särdeles högt. Förmår han äfven förvärfva sig någon fastighet, är denna vanli-

vanligen så liten, att han i allt fall blifver i hög grad beroende af sitt dagliga arbete hos andra. Härtill kommer, att den i små stycken sönderdelade jordens brukning måste ske med legda dragare, för hvilka ägarne ofta utpressa en obillig ersättning. Isynnerhet under de sednaste åren har arbetsklassens belägenhet varit svår, innan missförhållandet emellan arbetslönernes belopp och lefnadsmedlens dyrhet hunnit något jemka sig (arbetslönerne antagas i allmänhet hafva ökats med 33 à 50 procent), men det oaktadt har icke härstädes, såsom å andra orter, samhällets lugn på våldsamt sätt blifvit störd. En följd af den besutne allmogens stigande välstånd är en tilltagande lyx i åkdon, kläder och lefnadssätt, men den visar sig äfven och på ett mera glädjande sätt i de vackra åbyggnader, som mångenstädes blifvit uppförde. Mer och mer försvinna de för Skåne fordom egendomliga korsvirkshusen. Bostäderna uppföras nästan öfverallt af den sjelfägande allmogen utaf brändt tegel. De äro i de rikare trakterna stora, prydliga och hafva utseende af verkliga herregårdar. Ladugårdshusen byggas ofta af tegel eller gråsten. En skärande kontrast mot dessa »Åbons» byggnader bilda de fattigas lerkojor, ofta bestående af ett enda rum, fuktigt, osnyggt och obeqvämt. Dessa usla lerkojor ligga vanligen utmed vägarne, då deremot (en följd af enskiftet) gårdarne äro utflyttade på hvarje ägares jordstycke, »plan». Deraf härleder sig äfven, att hvad som mest faller i ögonen på den resande äro de så kallade husmanskojorna och att han begår ett stort misstag om han efter dem bedömer byggnadssättet inom Länet. — Ett ytterligare bevis på stigande välmåga kan hemtas ifrån den betydliga minskning i lagsökningar, som de sednaste åren ägt rum. Landskansliets diarier utvisa i detta hänseende följande förhållande:

	År 1851.	År 1852.	År 1853.	År 1854.	År 1855.
Anhängiggjorda mål . . .	5,711	6,695	7,633	5,717	3,827
Afgjorda	3,693	4,214	4,916	3,450	2,307
Fastställde belopp	344,180	448,796	433,283	305,986	233,328

Folkets bildning är obestridligen i tilltagande, sedan skolor numera blifvit inrättade i Länets alla socknar och folkundervisningen handhafd i öfverensstämmelse med Eders Kongl. Maj:ts nådiga Stadga af den 18 Juni 1842. Om än denna stigande bildning icke kan anses hafva medfört någon märkbar hjertats förädling, så är dock säkert att den mäktigt bidrager att mildra råheten i sinnena och väcka begär efter ädlare njutningar än det fordom så allmänt öfverklagade bränvinssupandet. Antalet af skolor och dem besökande ungdom har under sistl. år varit, som följer:

Fögderier:	Antal Folkskolor.		Antal barn, som bevistat skolorna.
	Fasta.	Flyttbara.	
Oxie m. fl. häraders	109	4	7,994
Torna m. fl. häraders	100	1	6,372
Luggude m. fl. häraders	79	13	8,650
Färs och Frosta häraders	73	5	5.856
Ljunits och Herrestads häraders	27	2	1,698
Summa	388	25	30,570

Hvad sedligheten beträffar, är det ett glädjande tecken att fylleriet, denna ymniga källa till fattigdom och brott, är i märkbart aftagande, hvilket får tillskrifvas dels den omständigheten, att dryckenskapslasten af allmogen numera anses med större förakt än fordom, dels ock hufvudsakligen verkningarne af Eders Kongl. Maj:ts sednast utfärdade ändamålsenliga Förordningar angående tillverkning och försäljning af bränvin, hvilka minskat tillgången å denna vara och derigenom gjort den dyrare och för den fattige arbetaren mindre åtkomlig, på samma gång lönnkrogarne märkbart försvunnit till följd af det stränga ansvar, som nu är stadgadt för ololig bränvinsförsäljning och den uppmuntran till upptäckande och beifrande af sådan förseelse allmänna åklagare erhållit genom den mer än förut tillräckliga ersättning dem tillkommer af de sakfälda, då dessa äga tillgång till böter. Brott af gröfre art, med undantag af stölder, förekomma sällan inom Länet.

Såsom länshäkte har ett cellfängelse här i Malmö blifvit uppfördt och år 1855 till inrymmande af fångar upplåtet. Enligt vid länsfängelset förde journaler, har antalet af derstädes förvarade Straff- och Ransakningsfångar utgjort:

	Dömde eller tilltalade.																	
	för Mord.		för Rån.		för Dråp.		för Mordbrand.		för Barnmord.		för Stöld.		för förfalskningsbrott.		för andra förbrytelser.		Summa.	
	Mank.	Qvink.	Mank.	Qvink.	Mank.	Qvink.	Mank.	Qvink.	Mank.	Qvink.	Mank.	Qvink.	Mank.	Qvink.	Mank.	Qvink.	Mank.	Qvink.
Under loppet af år 1851	6	1	3	—	3	—	1	1	—	3	132	21	2	1	104	11	251	38
» » 1852	5	—	2	—	2	—	—	—	—	1	132	13	6	1	113	18	260	33
» » 1853	4	1	—	—	1	—	—	2	—	1	142	14	5	—	109	12	261	30
» » 1854	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	140	37	6	—	127	14	276	52
» » 1855	1	—	6	—	—	—	3	1	—	4	141	35	15	—	126	19	292	59
Summa	16	2	11	—	6	—	7	5	—	9	687	120	34	2	573	74	1,340	212

Angående nyttan och ändamålsenligheten af cellfängelse-systemet har väl ännu icke någon säker erfarenhet här kunnat vinnas, hvadan det är för tidigt att derom uttala ett bestämdt omdöme; men skäl synas redan hafva förekommit att antaga, det systemet i dess tillämpning på ransakningsfångar skall hafva välgörande följder.

Af försvarslösa dömdes till allmänt arbete

	Mankön.	Qvinkön.
år 1851	13.	— „
„ 1852	22.	— 12.
„ 1853	9.	— „
„ 1854	20.	— „
„ 1855	3.	— „

Under de fem sistförflutna åren har Mormonismen beklagligtvis lyckats erhålla bekännare inom Länet, särdeles i Malmö och Lund, hvarifrån Mormoner utgått till andra Länets delar för att utbreda sina falska läror. Deras försök hafva dock hittills icke krönts med synnerlig framgång. Endast i några få församlingar hafva de lyckats vinna ett mindre antal anhängare.

§ 3.

Näringar.

Jordbruket utgör Länets inbyggares hufvudsakligaste näringsgren. Det har under de sednare årtiondena gjort högst betydliga framsteg, måhända större än i något annat af Sveriges Län. Isynnerhet har under de två sistförflutna åren, då oaktadt missväxt icke inträffat, sädesprisen varit uppjagade till en ovanlig höjd, landtmannens välstånd ökats och på samma gång de erforderliga kapitalerna till jordbrukets förbättring. Denna förkofran får i främsta rummet tillskrifvas Länets till stor del utmärkt bördiga jordmån, men andra omständigheter hafva äfven dertill bidragit, såsom de hemmanen tidigt öfvergångna enskiftena, den i sig sjelf menliga bristen på naturlig äng eller dennas otillräcklighet i förhållande till åkerjorden, som tvungit till odling af foderväxter och till införande af ett ordentligt vexelbruk, samt slutligen de föredömen till en förbättrad landthushållning, som från många håll lemnats allmogen.

Nästan allmänt äro de större godsen utmärkt väl och rationelt skötte. Under eget bruk bibehålla dessas ägare numera mindre jordrymd än fordom. Af godsets aflägsnare delar bildas dels större Plattgårdar till några hundrade tunnlands rymd, dels mindre egendomar af 25 till 60 tunnland, lämplige för brukare af bondestån-

det. Dessa strögods skötas någon gång genom egne ladufogdar. I allmänhet blifva de dock utarrenderade.

Inom Länet har på de sednare åren uppstått en klass af förpaktare, till icke ringa del bestående af inflyttade Danskar och Tyskar. Utgående från den ganska riktiga grundsats, att ett väl skött jordbruk fordrar ett rikligt förlag och att således, då kapitalstyrkan icke är allt för betydlig, det är fördelaktigare att använda densamma på arrende än på egendoms köp, har denna förpaktareklass medfört mycket gagn. Skicklige jordbrukare, hushållsaktige och arbetsamme, äro de icke blott arrendatorer af godsens Plattgårdar, utan nedsätta sig slutligen såsom sjelfägare i olika trakter af Länet och bidraga genom sitt exempel verksamt till införande af ett förbättradt åkerbruk.

Hvilka sädesslag i Länet allmännast förekomma, äfvensom afkastningsbeloppen utvisa de vid denna Berättelse fogade tabeller. För deras uppgörande äro de möjligast noggranna underrättelser infordrade, men det är dock att förmoda att de angifva spanmålsproduktionen under hvad den verkligen är. Potates odlas öfverallt till husbehof och å sandiga trakter jemväl till afsalu, men utsädet deraf har i sednare åren betydligt aftagit, dels i anseende till minskad bränvinsbränning och dels samt hufvudsakligen i följd af den torr-röta, som angripit denna rotfrukt. Raps produceras i icke ringa mängd, såväl å ståndspersoners som allmogens hemman. Af foderväxter begagnas företrädesvis klöfver och timotej. Rofvor, morötter och hvitbetor odlas å flera större egendomar till utfodring, men sistnämnde växt, förnämligast å Säbyholms ägor, till beredning af socker. Odling af hampa är obetydlig och af lin något större. Humlegårdar finnas icke.

Wexelbruk är allmänt antaget, men årsskiftenas antal och växtföljden förete olikheter. Sex till sju skiften förekomma vanligast. I Rönnebergs samt södra delen af Onsjö härader har mergling börjat företagas nästan öfverallt der tillgång på mergel finnes. Äfven i öfriga delar af Länet söker man å de större egendomarne nästan allmänt, hos allmogen ännu blott på ett och annat ställe, att på sådant sätt förbättra sin jord.

Åt jordens dikning egnas flerestädes icke tillbörlig uppmärksamhet. Grunddikning är införd och införes fortfarande på flera större egendomar. Äfven en och annan ibland allmogen har dermed gjort en början. Det är egentligen bristen på rör (oaktadt flere tegelbruk deraf tillverka så mycket som kan medhinnas), hvilket vållat, att grunddikningen icke hunnit allmännare införas.

Förhållandet med årsväxten har varit följande:

	God och öfver Medelmåttan.	Medelmåttig.	Under Medelmåttan.	Missväxt.
År 1851 . . .	Hvete, korn, ärter och annan trindsäd, hafre, potäter.	Hö.	Råg.	———
„ 1852 . . .	Hela skörden, potäterne undantagne.	———	Potäter.	———
„ 1853 . . .	———	Korn.	Hela skörden, utom kornet.	———
„ 1854 . . .	Alla sädesslagen samt hö.	———	Potäter.	———
„ 1855 . . .	Hö.	Råg, korn och hafre.	Hvete, ärter.	Potäter.

Under samma tid hafva markegångsprisen utgjort:

	En Tunna.												1 Lisp. Smör.			1 Dräng-dags-verke.			1 Lisp. Hö.		
	Hvete.			Råg.			Korn.			Hafre.			Ärter.											
För år 1851	11	16	—	10	—	—	6	32	—	4	—	—	7	16	—	6	32	—	—	20	—	—	12	—
» » 1852	10	—	—	8	—	—	5	32	—	3	16	—	8	—	—	6	32	—	—	20	—	—	12	—
» » 1853	16	32	—	12	32	—	8	—	—	5	—	—	12	32	—	8	—	—	—	20	—	—	20	—
» » 1854	14	16	—	10	32	—	7	—	—	5	24	—	10	—	—	8	—	—	—	20	—	—	16	—
» » 1855	23	—	—	15	—	—	10	—	—	6	40	—	13	16	—	8	—	—	—	26	8	—	16	—

Vid ståndspersoners gårdar finnas nästan öfverallt större, väl vårdade trädgårdar; vid allmogens, då gårdarne ej äro allt för obetydliga, träffas utanför boningshusen vanligen endast mindre trädgårdar eller hagar, som ej skötas med annan beräkning än att deraf hemta för hushållet nödiga grönsaker, och sällan förekomma i dem några fruktträd af värde.

Inom vissa socknar har hemmansklyfningen nått en höjd, som väcker allvarliga bekymmer för de många obesutna hemmansbrukarnes bergning. Det är derföre att hoppas, att Eders Kongl. Maj:s nådiga beslut, hvarigenom ett minimum, numera

för detta Län $^1/_{16}$:dels mantal, blifvit bestämdt för klyfning af hemman utan föregående undersökning till utrönande af besutenheten, skall verka välgörande genom att hämma den missbrukade fria styckningen af jord.

Landtbruksskolan å Orup fortfar att vara i verksamhet. Antalet af vid skolan antagne och derifrån afgångne elever har varit:

år	1851,	21	antagne och 20	afgångne.
„	1852,	18	d:o och 12	d:o
„	1853,	17	d;o och 7	d:o
„	1854,	15	d:o och 22	d:o
„	1855,	14	d:o och 14	d:o

Lärarepersonalen har under samma tid utgjorts af en Föreståndare, som tillika varit förste lärare, en Underlärare och en Djurläkare, hvarförutan hvarje sommar sedan år 1854 en särskild lärare i Botanik varit vid skolan anställd.

Till denna egentliga lärarepersonal kommer vidare en Smed och en Slöjdare för elevernas undervisning i smed- och slöjdarbeten. Skolans ägande fastighet utgöres fortfarande af hemmanet Orup, $^1/_2$ mantal, med ett ägovälde af 200 tunnland, deraf 90 tunnland åker, men år 1851 ökades jordbruket genom arrende af hemmanet Pinan $^3/_{16}$:dels mantal och ett Gatehus med tillsammans 100 tunnlands ägorymd, deraf 55 tunland åker. Efter sedermera verkställda odlingar, uppgår nu båda hemmanens och lägenhetens öppna åker till omkring 240 tunnland, hvaraf 146 tunnland belöpa sig på hemmanet Orup.

Emellan städernes spanmålshandlande och landtmän hafva börjat afslutas spanmålsköp efter vigt, hvarvid prisen för de särskilde sädesslagen bestämmas med afseende på en viss, af de handlande antagen, normalvigt, så att för hvad spanmålen väger derutöfver godtgöres säljaren ett visst belopp, här i Malmö antaget till 18 sk. för ett skålpund hvete, 12 sk. för ett skålpund råg och 8 sk. för ett skålpund korn, blandkorn eller hafre, allt Holländsk vigt, hvaremot för undervigt ett motsvarande afdrag äger rum. Den normalvigt, som här fastställdes för spanmål af 1854 års skörd, utgjorde 124 skålpund för hvete, 118 skålpund för råg, 108 skålpund för tvåradigt korn, 103 skålpund för sexradigt korn, 90 skålpund för blandkorn och 80 skålpund, Holländsk vigt, för hafre, men den för spanmål af sista årets skörd, som i allmänhet varit af betydligt sämre beskaffenhet, har endast blifvit bestämd till 120 skålpund för hvete, 116 skålpund för råg, 104 skålpund för tvåradigt korn, 98 skålpund för sexradigt korn, 85 skålpund för blandkorn och 75 skålpund, allt Holländsk vigt, för hafre. Genom detta köpsätt förekommas misstag och meningsskiljaktigheter om sädens verkliga beskaffenhet, och landtmannen finner sig föranlåten att använda större omsorg på åstadkommandet af vacker och vigtig säd

än förut, då en obetydlig prisskillnad emellan bättre och sämre vara dertill lemnade alltför ringa uppmuntran.

Ladugårdsskötseln är ännu icke på den ståndpunkt man borde önska. Såsom bevis deruppå kan anföras att, enligt de Berättelsen bilagde tabeller, hvilka dock, oaktadt all upptänklig möda vid uppgifternas samlande, torde angifva förhållandet under hvad det verkligen är, finnas inom hela Länet endast 50,992 kor, hvilka, fördelade på 263,430 invånare, utvisa icke fullt en ko för fem personer. På de flesta egendomar och derunder lydande större Plattgårdar äro dock inrättade mejerier, hvarest tillverkas ost och smör i betydlig mängd och af god beskaffenhet, samt der kreaturen i allmänhet särdeles väl vårdas. Hos allmogen deremot är förhållandet annorlunda. Äfven den förmögnare bonden på slättbygden, som har flere så kallade «stathästar», håller mångenstädes endast 2 à 3 kor. Hvad dessa afkasta åtgår till hushållet. Att sälja ladugårdsprodukter anses till och med af en och annan för förödmjukande. De höga spanmålsprisen, som de sednare åren varit rådande, hafva äfven bidragit att uteslutande rikta hågen åt sädesproduktion. Man börjar dock nu inse detta misstag, och det är att hoppas att de exempel, herregårdarne i detta fall lemna, skola så småningom åstadkomma en välgörande förändring. För boskapsafvelns förbättrande underhålles å Jordberga säteri ett väl vårdadt stamholländeri af kor utaf Ayreshire-race. Årligen ha vid nämnde stamholländeri å auktion utbjudits 4 till 5 tjurar, men hvilka icke alltid kunnat på sådant sätt afyttras, utan har en del måst försäljas under hand, ett bevis att liknöjdheten för boskapsracens förädling ännu är stor inom Länet, eller att denna race icke der hunnit tillvinna sig tillräckligt förtroende. Under åren 1851—1854 har mjölkafkastningen i medeltal för hvarje ko utgjort pr år 709½ kannor. Högsta medelafkastningen för en ko 1,124 kannor. De första åren var dödligheten bland kalfvarne ganska stor, men har sedan minskats.

Oaktadt hästafveln varit i tilltagande, har dock importen af hästar från Danmark äfven under de fem sistförflutna åren fortfarit. Flyinge och Dahlby Kungsgårdar, sedan gammalt anslagne till hästafvelns upprätthållande, upphörde från och med år 1850 att vara endast hingst-depôts och ha sedan dess varit stuteri med 20 moderston och 40 beskällare, af hvilka sednare 30 stycken, i mån af tillgång på hingstar samt tjenlige stationer, skola utplaceras på landet. Stuteriet anses i medeltal lemna 15 föl årligen och utgör hela dess styrka för närvarande omkring 100 hästar.

Med får- och svinafveln har någon märklig förändring icke inträffat.

Förhållandet med bränvinsbränningen och dess beskattning utvisar följande tabell:

Sammandrag af de inkomne uppgifterne angående Bränvinstillverkningen i Länet åren **1851—1855.**

	Brännerier år 1855.		Redskap																				Afgift.		
			Med Eld.										Med Ånga.												
			1:a klass.		2 klass.		3 klass.		4 klass.		5 klass.		1 klass.		2 klass.		3 klass.		4 klass.		5 klass.				
	Antal.	Tillverkningsbelopp. Kannor.	Antal.	Rymd. K:nor.	Antal.	Rymd. K:nor.	Antal.	Rymd. K:nor.	Antal.	Rymd. K:nor.	Antal.	Rymd. K:nor.	Antal.	Rymd. K:nor.	Antal.	Rymd. K:nor.	Antal.	Rymd. K:nor.	Antal.	Rymd. K:nor.	Antal.	Rymd. K:nor.			
1851	—	——	1,633	42,055	92	3,145	6	211	1	19	—	——	—	——	—	——	106	2,827	4	205	—	——	69,918	45	—
1852	—	——	1,386	34,678	87	3,061	6	114	1	30	—	——	—	——	—	——	89	1,694	22	552	—	——	66,865	18	6
1853	—	——	1,376	36,687	170	6,460	1	30	1	47	—	——	—	——	—	——	104	1,936	25	653	—	——	69,773	29	8
1854	—	——	1,216	31,799	210	7,149	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	83	2,206	25	941	—	——	23,212	29	8
1855																									
A) *mindre brännerier*																									
a) utan mäskvärmare	96	78,382½	——	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	26,294	8	—
b) *med dito*	40																								
B) större brännerier	32	528,194¼	——	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	176,536	18	—
Summa	168	607,076¾	——	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	202,830	26	—

Hvad verkan den nya bränvins-lagstiftningen genom förminskad husbehofsbränning medfört å åkerbruket och boskapsskötseln kan ännu icke med säkerhet bedömas, men sannolikt skall densamma i längden visa sig hafva varit fördelaktig för bådadera. Hvad man med visshet kunnat sluta af förra årets bränvins-bränning, är att de mindre brännerierne, jemförelsevis till de större, äro ganska lågt beskattade.

Länets skogar, bestående af ek och bok samt något björk, al och furu, inskränka sig numera hufvudsakligen till en del större frälse-egendomar. Å allmogens hemman äro skogarne under de sednaste decennierne högst betydligt förminskade; men deremot kunna de icke anses hafva i någon väsentlig mån aftagit å förstnämnde egendomar, hvarest de afverkade träden ersatts dels af planterade eller uppfredade nya träd och dels genom frösådd. I allmänhet skötes skogen, der den förekommer i större omfång, numera i enlighet med förut uppgjorde planer för dess årliga afverkning, flerestädes efter fullt vetenskapliga grunder. Den befintliga ekeskogens beskaffenhet lämpar sig nästan ingenstädes till skeppsvirke annat än för mindre fartyg, äfvensom ej heller annat byggnadsvirke är ur Länets skogar att påräkna än ekstolpar till korsvirke. Bok och björk användes till gagns- eller slöjdvirke och vedbrand. Till gärdsel nyttjas skogseffekter högst sällan. — Sedan Eders Kongl. Maj:t täckts år **1852** ur skogsplanteringskassan bevilja ett understöd af **6000** R:dr banko till plantering af skog å det öster om Ystad belägna flygsandsfält med en areal af omkring **1000** tunnland, deraf likväl *400* tunnland redan för flere år tillbaka blifvit infredade och numera till större delen äro bevuxne med ungskog af furu, al och björk, har denna plantering så framskridit, att endast omkring **250** tunnland återstå att behandla.

Å flere skoglösa orter lemna torfmossar riklig tillgång på torf till bränsle, äfvensom omkring **40,000** tunnor stenkol från Höganäs Stenkolsverk der i orten årligen förbrukas. Antalet af de personer, som vid sistnämnde verk ägde sysselsättning eller uppehälle, utgjorde, vid slutet af förlidet år, **1775**. — Tillverkning af eldfast mur- och taktegel har fortfarande varit med grufvedriften förenad; och får jag angående produktionen vid verket under de sednaste fem åren åberopa följande af vederbörande Direktion mig meddelade uppgift:

A) Stenkolsbrytningen:	Upptagne Stenkol.						Konsumtionen.						Försäljningen.					
	Antal Tunnor.			Värdet i Banko.			Antal Tunnor.			Värdet i Banko.			Antal Tunnor.			Värdet i Banko.		
	M 1.	M 2.	M 3.				M 1.	M 2.	M 3.				M 1.	M 2.	M 3.			
år 1851 . . .	48,896	89,447	42,768	99,726	8	—	7,735	76,050	26,906	53,439	24	—	37,876	13,397	15,861	43,548	40	—
» 1852 . . .	47,430	89,395	48,962	100,543	8	—	8,107	79,588	27,028	55,559	28	—	35,814	9,807	14,337	39,527	44	—
» 1853 . . .	51,789	83,965	53,056	102,825	16	—	16,670	70,547	38,666	62,053	40	—	41,912	13,418	19,887	48,264	32	—
» 1854 . . .	66,020	92,740	62,861	122,340	16	—	10,289	73,039	35,358	56,878	32	—	46,675	12,499	17,220	50,855	16	—
» 1855 . . .	47,563	79,229	51,252	96,333	40	—	13,232	70,963	34,015	57,846	24	—	43,329	15,468	29,623	53,715	40	—
Summa	261,698	434,776	258,899	521,768	40	—	56,033	370,187	161,970	285,778	4	—	205,606	64,589	96,928	235,912	28	—

B) Eldfast Lera:	Upptagen Lera.				Konsumtionen.				Försäljningen.			
	Antal Tunnor.	Värdet i Banko.			Antal T:r.	Värdet i Banko.			Antal Tunnor.	Värdet i Banko.		
år 1851	27,245	4,540	40	—	30,468	5,078	—	—	390	65	—	—
» 1852	30,128	5,021	16	—	28,210	4,701	32	—	550	91	32	—
» 1853	51,267	8,544	24	—	32,024	5,337	16	—	1,020	170	—	—
» 1854	48,955	8,159	8	—	40,165	6,694	8	—	955	159	8	—
» 1855	42,775	7,129	8	—	39,237	6,539	24	—	570	95	—	—
Summa	200,370	33,395	—	—	170,104	28,350	32	—	3,485	580	40	—

C) Eldfast Murtegel:	Tillverkningen.				Konsumtionen.				Försäljningen.			
	Antal tillverkade.	Värdet i Banko.			Antal kons:e.	Värdet i Banko.			Antal försålde.	Värdet i Banko.		
år 1851	716,330	55,397	28	5	16,104	1,729	9	10	580,223	46,304	11	5
» 1852	678,544	57,138	34	4	21,266	2,305	32	10	675,348	53,507	22	7
» 1853	765,880	63,597	26	2	9,926	948	27	11	861,566	70,512	8	—
» 1854	1,005,720	73,122	34	8	9,541	1,063	10	11	934,067	67,612	2	4
» 1855	1,089,934	78,666	32	—	11,985	1,200	—	—	1,159,151	88,466	27	6
Summa	4,256,408	327,923	11	7	68,822	7,246	33	6	4,210,355	326,402	23	10

D) Eldfast Taktegel:	Tillverkningen.				Konsumtionen.				Försäljningen.			
	Antal tillverkade.	Värdet i Banko.			Antal kons:e.	Värdet i Banko.			Antal försålde.	Värdet i Banko.		
år 1851	172,400	8,611	5	4	7,430	388	—	—	189,892	9,546	21	4
» 1852	171,500	8,470	—	—	5,900	288	42	8	142,090	7,056	40	—
» 1853	156,700	7,675	26	8	5,065	261	24	—	163,200	8,007	10	8
» 1854	181,000	8,648	42	8	7,200	333	16	—	150,910	7,326	32	—
» 1855	109,300	5,304	21	4	18,000	800	—	—	135,160	6,540	34	8
Summa	790,900	38,710	—	—	43,595	2,071	34	8	781,252	38,477	42	8

E) Glacerade och Oglacerade Lerkärl:	Tillverknings-värdet.			Konsumtions-värdet.			Försäljnings-värdet.		
år 1851	23,926	—	—	286	42	8	20,462	17	4
» 1852	25,057	26	—	17	8	—	21,858	31	4
» 1853	27,276	42	—	588	12	—	26,223	25	4
» 1854	28,278	12	8	179	37	4	26,486	32	—
» 1855	32,095	19	8	161	18	8	33,203	44	4
Summa	136,634	4	4	1,033	22	8	130,235	6	4

Uti Hörs, Munkarps och några angränsande socknar finnas icke obetydliga sandstens-brott, hvarest årligen huggas 200 till 300 qvarnstenar, som forslas till åtskilliga delar af provinsen samt Småland. En mängd trapp- och brohvalfs-stenar erhållas äfven från samma qvarnstensbrott.

Angående antalet af fabriker å landet, kalkbruk, oljeslagerier och dylikt, får jag hänvisa till bifogade tabeller.

Herr A. Wallis på Dybeck har derstädes anlagt ett ölbryggeri, hvarest tillverkas en myckenhet Bajerskt och äfven Breslauer-öl, som har betydlig afsättning. Storleken af denna bryggeri-anläggning afser en obestämd tillverkning, hvilken, i mån af afsättning, kan betydligen ökas, emedan så väl lagerkällare som bryggeri äro derpå beräknade. Derjemte är Herr Wallis betänkt att för den mindre bemedlade brygga ett godt och helsosamt dricka, som skall kunna till lågt pris försäljas.

Fiske utgör för befolkningen å den mängd fisklägen, som finnas utmed Länets kuster, en väsentlig näringsgren. Vid fisklägen i den så kallade Kullatrakten idkas under hösten ett lönande sillfiske, hvarförutan under hela årets lopp fångas torsk, hvitling, koljor, flundror och hornfisk, som, i den mån de öfverstiga husbehofvet, försäljas och alltid finna köpare. — Af insjöfiske förtjenar hufvudsakligast att nämnas det, som bedrifves i Ringsjön. Till fredande af fiskynglet derstädes hafva strandägarne år 1853 beslutit vissa inskränkningar uti fiskesättet, hvilken öfverenskommelse Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt till efterlefnad under fem år.

Invånarne å de stora fisklägena i Kullatrakten, såsom Arilds- och Möllelejen, Lerhamn, Nyhamn, Höganäs, Lerberget, Wiken, Domsten och Råå idka, utom fiske, äfven sjöfart, hvilken är i jemnt tilltagande. Såsom bevis på den vidsträckta sjöfart kustboerne i dessa trakter utöfva, torde få anföras att de äga 119 fartyg och 197 båtar om tillsammans 2,241 $^{94}/_{100}$:dels läster samt omkring 150 fiskarebåtar, som ej äro till lästetal upptagne. Vid Höganäs finnes en förpassnings-tullkammare.

Såsom ett väsentligt bidrag till upplysning om produktionen af landtmannavaror inom Länet, får jag, jemte hänvisning till bilagde, från Tulldistrikt-Chefs-

Embetet mig meddelade, tabell öfver skeppningen af dylika artiklar från och till en hvar af hamnarne, här nedan intaga följande sammandrag deraf för hela Länet.

	1851.	1852.	1853.	1854.	1855.	Summa för alla fem åren.
Till Utrikes Orter:						
Hafre . . . . . T:r	79,630	85,481	114,221	139,111	224,708	643,151
Hvete . . . . . »	664	4,980	6,735	30,551	19,063	61,993
Korn och Malt . »	26,868	4,975	40,183	151,354	214,433	437,813
Råg . . . . . »	413	137	5,987	64,627	114,455	185,619
Skidfrukter . . . »	1,666	209	2,009	16,418	21,582	41,884
Rapps . . . . . »	9,941	10,123	2,576	4,238	1,941	28,819
Rotfrukter . . . »	——	——	2,325	3,813	1,212	7,350
Hästar . . . . . St.	4	14	1	49	181	249
Hornboskap . . . »	——	——	441	1,933	688	3,062
Får . . . . . »	55	154	21	247	243	720
Svin . . . . . »	21	4	12	79	68	184
Gäss . . . . . »	——	——	——	23	——	23
Smör . . . . . Lisp.	159	——	105	9	89	362
Ost . . . . . »	——	6	3	5	3	17
Kött . . . . . »	89	77	321	1,715	865	3,067
Fläsk . . . . . »	9	36	184	2,781	878	3,888
Till Inrikes Orter:						
Hafre . . . . . T:r	17,083	11,803	8,818	1,733	4,658	44,095
Hvete . . . . . »	8,381	11,787	23,667	2,738	2,859	49,432
Korn och Malt . »	165,139	164,451	119,508	63,515	81,322	593,935
Råg . . . . . »	38,453	27,112	26,994	5,505	3,342	101,406
Skidfrukter . . . »	22,449	17,494	10,450	3,419	6,204	60,016
Rapps . . . . . »	——	——	——	——	749	749
Rotfrukter . . . . »	——	45	175	——	——	220
Smör . . . . . Lisp.	790	588	486	1,087	2,462	5,413
Ost . . . . . »	9,866	10,847	10,548	10,927	11,337	53,525
Kött . . . . . »	1,138	234	1,188	3,684	463	6,707
Fläsk . . . . . »	14,144	5,648	2,205	3,469	737	28,203
Bränvin . . . . . K:r	1,410,729	1,549,781	1,409,385	835,875	280,859	5,486,629

Deraf inhemtas, att exporten till utrikes ort af säd och skidfrukter varit i ett starkt och nära jemnt stigande, under det att dylika varors afsättning inom landet väsentligen aftagit, samt att bränvinsskeppningen, som under åren 1851, 1852 och 1853 uppgick till ungefär enahanda belopp, eller omkring en och en half million kannor årligen, så minskats, att 1854 utfördes 835,875 och 1855 endast 280,859 kannor.

Beslagens antal och tullvärde hafva utgjort, enligt Tullkamrarnes konfiskationsjournaler:

år	1851,	beslag	220	stycken.	Tullvärde	B:ko	R:dr	81,613:	30. 6.
»	1852,	»	252	»	»	»	»	87,529:	18. 2.
»	1853,	»	199	»	»	»	»	69,542:	33. 3.
»	1854,	»	314	»	»	»	»	99,715:	35. 5.
»	1855,	»	418	»	»	»	»	72,563:	42. —

Då införselförbudens upphörande först med detta års början inträdde, kan ännu icke afgifvas något på erfarenhet grundadt omdöme rörande denna vigtiga omständighets inflytande på smuggleriet; emedlertid har det redan visat sig, att ganska betydliga qvantiteter af förut till införsel förbjudna varor, i synnerhet manufakturvaror, blifvit förtullade, hvaraf, då behof och förbrukning af sådane varor icke sannolikt kunnat på så kort tid undergå någon synnerlig förändring, man torde hafva skäl till den slutsats, att åtminstone hvad nämnde slags varor beträffar, smugglingen aftagit. Den nya bränvins-lagstiftningen har otvifvelaktigt bidragit att öka de förut ofta förekommande konfiskationer af Danskt bränvin; och anses smugglingen af denna vara icke kunna af tullbetjeningen i Skåne med framgång bekämpas förr än stadgadt blifvit att allt bränvin, som transporteras landvägen, utan afseende på qvantitet, förklaras konfiskabelt, så vida det icke åtföljes af under edlig förpligtelse utfärdadt tillverkningsbevis.

Landthandlarnes antal är visserligen ganska stort, men denna handel är dock icke af någon betydenhet. Den anses gagnelig i synnerhet för de mindre bemedlade, som derigenom undgå längre färder för uppköp af sina ringa förnödenheter. Inom Färs och Frosta häraders fögderi, der största antalet landthandlande finnes, idkades vid sistlidet års slut handel med in- och utländska varor i öppen salubod af 85 personer.

Såsom en binäring torde jemväl förtjena nämnas den tillverkning af linne-, ylle- och bomullsväfnader, hvarmed allmogen i en del socknar af Frosta, Färs och Herrestads härader sysselsätter sig.

§ 4.

Politisk Författning.

Länets förmedlade mantal utgöra **4,068** $^{19}/_{96}$:dels mantal.
deraf Krono: **578** $^{1}/_{96}$.
Skatte: **1,562** $^{43}/_{96}$.
Frälse: **1,927** $^{68}/_{96}$.

Staten och allmänna Inrättningar ägde sistlidet år inom Länet följande egendomar:

	Lägenheter.	Mantal.	
		Boställen.	Öfrige.
Utarrenderade för Statsverkets räkning	**18**	——	**13** $^{1}/_{16}$
Disponerade:			
Under 2:a Hufvudtiteln	**1**	**3** $^{11}/_{12}$	——
» 4:e »	**5**	**111** $^{17}/_{48}$	——
» 6:e »	**18**	**21** $^{43}/_{240}$	**3** $^{3}/_{16}$
» 8:e »	**393**	**201** $^{2}/_{3}$	**189** $^{1}/_{16}$
Summa	**435**	**350** $^{43}/_{240}$	**192** $^{5}/_{8}$

Under den tid Berättelsen omfattar hafva **51,79** mantal Krono och **23** lägenheter blifvit köpta till Skatte. Ett halft mantal Krono har vid liqviderandet af en bytesfordran blifvit förvandladt till Utsockne Frälse.

Något hemman har icke fallit i ödesmål eller blifvit derifrån upptaget, ej heller har något nytt hemman undergått skattläggning. Tjugotre mål angående bestämmande af afgäld för från hemman afsöndrad jord hafva hos Konungens Befallningshafvande blifvit anhängiggjorde och slutligen pröfvade.

Fyratiotre nya mjölqvarnar med tillsammans **93** par stenar hafva blifvit beviljade. Uti **16** äldre qvarnar äro **27** nya stenpar tillkomne.

Länets bidrag till landt- och sjöförsvaret utgör:

	Antal Nummer.		
	Rust- eller Rothåll.		Summa
	Ständige.	Extra.	
a) *Landtarméen:*			
Af Skånska Hussar- och Dragon-Regementen.	1,052	——	1,052
Af Norra och Södra Skånska Infanteri-Regementen	1,255 5/48	78 2/3	1,333 37/48
Summa	2,307 5/48	78 2/3	2,485 37/48
b) *Flottan:*			
Städernes och köpingen Trelleborgs båtsmanshåll	51 32/35	6 1/6	57 17/210
	Tillhörande		Summa
	Arméen.	Flottan.	
c) *Approberadt Beväringsmanskap:*			
år 1851	935	359	1,294
» 1852	903	408	1,311
» 1853	940	345	1,285
» 1854	1,129	464	1,593
» 1855	1,275	489	1,764
Summa	5,182	2,065	7,247

Årliga kostnaden för rustning vid Skånska Kavalleri-Regementen har under sednaste fem åren i medeltal uppgått till . . . . . 190 R:dr } per
Dito för rotering vid Skånska Infanteri-Regementen till 68 » } Nummer.

Af de ständiga rotarne vid Skånska Infanteri-Regementen finnas inom Malmöhus Län 241, som äro vakante under 50 år, räknade från år 1816, emot en årlig afgift af 6 tunnor säd, hälften råg och hälften korn, för hvarje nummer.

De inom provinsen Skåne varande ständiga rotarnes antal öfverstiger med 78 nummer hvad provinsen, enligt öfverenskommelse med Kronan, rätteligen borde hålla. För nämnde ökade roteringsbesvär lemnar Kronan en ersättning af sex tunnor säd, hälften råg och hälften korn, för hvarje öfverloppsrote, eller tillsammans 468 tunnor. En del af denna ersättning har blifvit sådane rotar tillagd, som, vid skedd undersökning, befunnits svagare än rotarne i allmänhet. Dylika rotar inom Malmöhus Län erhålla . . . . . 97 $^{23}/_{32}$ tunnor
och inom Christianstads Län . . . . . 246 $^{28}/_{32}$ »
tillsammans 344 $^{19}/_{32}$ tunnor.

Öfverskottet, 123 $^{13}/_{32}$:dels tunnor, är rotehållarnes gemensamma egendom och belöpte vid sednaste utdelningen till 25 sk. 11 rst per rote. Den andel af öfverskottet, som tillkommer Malmöhus Läns rotehållare, är intill år 1859 sålunda disponerad, att 972 rotar afstått sin rätt åt Orups Landtbruksskola, Räddnings-Institutet på Råby och Länets Lazarett; hvaremot de öfriga rotehållarne sjelfve uppbära sina andelar. Af de Länet tillhörande extra rotarne vid Infanteri-Regementen skola, enligt afslutade kontrakter, 77 lemna hästar i stället för manskap, en anskaffa Soldat och $^{2}/_{3}$:dels rote betalar vakans-afgift. De ständiga rotarne vid båtsmanshållet erlägga årlig vakansafgift, hvilken under de fem åren i medeltal uppgått till 48 R:dr per nummer. De sex extra båtsmansrotarne, hvilka, likasom infanterirotarne, fått tillbud att under krig hålla hästar i stället för manskap, hafva ej velat ingå på detta förslag.

Enligt vederbörande Magistraters, Kronofogdars och Regementskrifvares redogörelser, har hela krono-uppbörden uppgått till följande belopp:

år 1851	572,130	B:ko	R:dr	23	sk.	—	rst.
» 1852	508,500	»	»	44	»	2	»
» 1853	560,909	»	»	41	»	10	»
» 1854	520,238	»	»	43	»	5	»
» 1855	490,259	»	»	14	»	8	»

I dessa summor äro dock icke inberäknade afgifterna af de större bränneriерne.

Presterskapets aflöning utgör å landsbygden ett af hemmanens betydligaste onera, men är i öfrigt, med hänseende till de särskilde pastoraten, så olika, ej mindre till sättet, än äfven till utgifternes belopp, att någon framställning deraf här icke lämpligen kan förekomma. Den utgår vanligen efter äldre eller nyare konventioner, af hvilka en del erhållit Kongl Maj:ts nådiga stadfästelse å vissa år, oftast 50, andra åter äro ingångna endast för vederbörande löntagares tjenstetid.

De Skån-

De Skånska vägarne hafva sedan långliga tider ägt en viss bedröflig ryktbarhet, hvilken af Läns-Styrelsen blifvit vid mångfaldiga tillfällen vitsordad. Sålunda yttras i den för åren **1832—36** afgifna femårs-berättelse: »Å den slättbygd, som är något aflägse från hafsstränderne, befinnas vägarne, i synnerhet vissa årstider, i dåligt skick. För upphjelpandet häraf saknar allmogen håg och vilja. Kronobetjeningen tillgör hvad på dem ankommer; men då ingenting kan uträttas med vänliga tillsägelser eller utlyste entreprenad-auktioner . . . . . emedan ingen vill eller vågar åtaga sig arbetet, blir detta ofullgjordt, *till mehn och fara för resande*,» och vidare: »Med kännedom om den *fara*, hvaruti resande nu å vissa ställen måste färdas, är det för Läns-Styrelsen nedsättande att vara betagen möjligheten till oordningarnes rättande.» — Femårs-berättelserne för **1837—41** och **1842—46** återgifva, ehuru med förändrade ordalag, ungefär samma beskrifning.

Äfven jag nödgas intyga, att vid början af den tid, denna Berättelse omfattar, Länets vägar i allmänhet befunno sig i ett särdeles bristfälligt skick. Ifrån detta omdöme böra dock undantagas flera af vägarne inom Luggude härad samt den del af vägen från Malmö till Ystad, som är belägen emellan Klörups och Skifvarps gästgifvaregårdar, hvilka alla sedan långliga tider tillbaka lagats med i dessa trakter befintlig strandmal.

Så mycket mera glädjande är det för mig att nu kunna inför Eders Kongl. Maj:t framlägga en väsentligen olika skildring. Nya föreskrifter för väglagningen hafva blifvit utfärdade samt i allmänhet med den beredvillighet omfattade utaf alla klasser väghållningsskyldige, att Malmöhus Läns vägar innan kort torde kunna mäta sig med de bästa i Riket. Sidodiken, hvilka förut mångenstädes saknades, äro öfverallt upptagna; vägarna, som temligen allmänt voro försedde med höga kanter för fotgångare och i midteln hade en ränna eller fördjupning, hvaruti åkande färdades, hafva nu fått en bättre form med affall från midteln till sidorna; de usla lagningsämnen, som tillförene understundom begagnades (ej sällan torfvor och dikesjord), äro bannlysta och användes nu på de flesta ställen sönderslagen sten eller så kalladt makadamiseringsgrus till körbanans hårdgörande. Visserligen begås dervid ännu åtskilliga misstag, men de skola med tiden blifva afhulpne. Reformen har emedlertid vunnit allmänhetens förtroende, och det är mig en kär pligt att inför Eders Kongl. Maj:t anmäla de betydande och hedrande uppoffringar, Länets väghållningsskyldige invånare med stor beredvillighet underkastat sig för dess genomförande, likasom det nit och de oförtrutna ansträngningar kronobetjeningen ådagalagt att sätta i verket gifna föreskrifter och egna en aldrig tröttnande tillsyn åt deras efterlefnad. De vägdelningsfrågor, som för åtskilliga härader äro under handläggning, hafva vållat, att

inom dessa härader icke lika allmänt, som inom de öfriga, det nya väglagningssättet kunnat införas, men jag är förvissad att, sedan vägdelningarne blifvit slutligen afgjorde, skola dervarande väghållningsskyldige ingalunda komma att stå efter dem i andra trakter af Länet.

Kronobrefbäringen bestrides antingen genom vederbörande Fjerdingsmän eller andre legde personer eller ock på förut öfligt sätt af innehafvarne utaf vissa dertill anslagne hemman.

Två nya gästgifvaregårdar hafva under de sednaste fem åren blifvit i länet inrättade: den ena i Tunneberga by af Johnstorps socken och Luggude härad, hufvudsakligen för resande från Christianstads Län till Höganäs Stenkolsverk, den andra i Snöftarp af Ljunits härad, hvilken tillkommit till följd af det allt för stora afstånd af 2 $^{5}/_{8}$:dels mil emellan Ystad och Efverlöfs gästgifvaregård, som förut utgjorde närmaste skjutsstationen intill nämnde stad vid vägen mot Lund.

Endast vid sju af Länets gästgifvaregårdar har entreprenad om skjutsen kunnat tillvägabringas. Nyttan af denna åtgärd inses visserligen allmänt, men svårigheten för entreprenörer att underhålla det stora antal hästar, som i detta folkrika län vissa tider på året utgå, har varit ett väsentligt hinder för skjutsentreprenadens vidare utsträckning.

Fångforslingen sker vanligen med gästgifvareskjuts. Endast i Oxie, Torna och Bara härader finnas till fångskjuts anslagna hemman.

Postföringen bestrides af dertill anslagna hemman, utom hvad angår Snäll- och Paketposterne, hvilka fortställas dels med gästgifveriskjuts och dels efter enskildt beting. Sedan Eders Kongl. Maj:t under den 15:de Februari 1853 i nåder beslutat, att postexpedition skulle vid Höganäs Stenkolsverk inrättas, har postgång derstädes blifvit öppnad den 1:ste Juli nämnde år, och affärdas posten deremellan och Helsingborg fyra gånger i veckan; äfvensom postkommunikation två gånger hvarje vecka blifvit från och med den 13:de November sistlidet år öppnad emellan Hörby postkontor och Ystad.

Polisen handhafves i städerne af Magistraterne och på landet af fem Kronofogdar, 25 Länsmän, en Landsfiskal samt Fjerdingsmän. Denna sistnämnda befattning, för hvars reglerande, i öfverensstämmelse med Eders Kongl. Maj:ts nådiga Stadga den 1 Juni 1850, nödiga åtgärder blifvit vidtagne, utöfvas inom åtskilliga socknar af visse legde personer, men i de flesta församlingar bestrides den af hemmansägarne i tur och med årligt ombyte.

Uti Länet äro stationerade två ordinarie Provincial-Läkare, en i Malmö och en i Landskrona, en extra Provincial-Läkare vid Öfvedskloster och två Distrikts-Läkare, en i Trelleborg och en i Höganäs; och anses antalet af alla de Läkare, som i Länet

äro att tillgå, vara någorlunda tillräckligt, då icke allmänna farsoter eller andra utomordentliga fall påkalla en större läkarepersonal. Examinerade Barnmorskor finnas inom hvarje pastorat; deras antal anses motsvara behofvet.

Länets allmänna Sjukvårds-Inrättning, utom Hospitalet, befinnes i Lund och utgöres af:

1:o. Läns-Lazarettet och det dermed förenade Institutum Clinicum;
2:o. Läns-Kurhuset;
3:o. Barnbördshuset och
4:o. Tvänne Celler för sinnessvaga.

På Lazarettet, hvilket är fördeladt i en Kirurgisk och en Medicinsk afdelning, bestrides sjukvården och med densamma undervisningen åt blifvande Läkare af två Professorer vid Carolinska Universitetet, nemligen Förste Lazaretts-Läkaren, som derjemte är Klinisk Direktör, samt Professorn i praktiska medicinen. Denne sednare har dock icke skyldighet att under de akademiska ferierne sköta de sjuke, ehuru nuvarande Professorn endast begagnar sig af tjenstledighet under sommar-ferierne. Under denna tid skötas alla patienterne af Förste Läkaren, hvilken dessutom hela året om har tillsynen och vården vid såväl Kurhuset som Barnbördshuset.

Till Öfverläkarens biträde äro två Underläkare anställde med hvar sin bostad inom Sjukhuset.

Antalet af sjuka, som åtnjutit läkarevård å ifrågavarande inrättning, uppgick

år 1851 till	856	personer
» 1852 »	939	»
» 1853 »	1,015	»
» 1854 »	1,114	»
» 1855 »	1,166	»

Då Länets invånare visade ett ständigt stigande förtroende till denna Sjukvårds-inrättning och utrymmet befanns vara alltför ringa, uppfördes en nybyggnad, till hvilken grunden lades år 1846. Denna byggnad, i hvilken patienter först inrymdes år 1851, har kostat 30,577 R:dr 37 sk. 2 rst Banko, och är i Skånska Brandförsäkrings-Inrättningen försäkrad till ett belopp af 26,000 R:dr samma mynt. Genom byggnadsföretaget ådrog sig Lazarettet en skuld, hvilken ännu icke blifvit till fullo liqviderad, ehuru Rikets Ständer vid sednaste Riksdag till Lazarettet anslagit och Eders Kongl. Maj:t genom nådigt Bref af den 20 December 1854 anvisat ett belopp utan återbetalningsskyldighet af 10,000 R:dr Banko.

Den äldre Lazarettsbyggnaden, hvarest ännu flere patienter vårdas, har under år 1853 blifvit försedd med en apparat för så kallade Rysska bad, hvarförutan de der förut befintliga kar-baden blifvit icke obetydligt utvidgade till förmån för så väl

patienterne som för betalande personer från staden och kringliggande nejden. Kostnaden för denna inredning har uppgått till 2,227 R:dr 41 sk. 4 rst Banko.

Sjukhusets hufvudsakligaste inkomster bestå af

1:o. Kurhusafgiften, utgörande 6 sk. Banko af hvarje inom Länet mantalsskrifven person, eller tillsammans omkring 16,000 R:dr samma mynt. Hvad häraf icke åtgår till Kurhusets och dess patienters underhåll får användas till Lazarettets förmån;

2:o. De till Institutum Clinicum anslagne Kyrko-Inspektors tunnor, utgörande: råg 205 tunnor 16½ kappar och korn 11 tunnor 19½ kappar;

3:o. Lazarettets andel i Hannerupsmarken: råg 17 tunnor och korn 54 tunnor;

4:o. Arrendet af hospitalsjorden vid Lund: råg 13 tunnor 12 kappar, korn 13 tunnor 12 kappar och hafra 13 tunnor 12 kappar;

5:o. Ränta å Lazarettets utlånta och donerade kapitaler, tillsammans 23,288 R:dr 42 sk. 8 rst Banko;

6:o. Diverse inkomster, som legosängs-afgifter, befordringsmedel, bötesmedel, rotejemkningsmedel och ersättning för begagnande af bad-inrättningen.

För städerne inom Länet är bildadt ett särskildt Brandstods-bolag, under namn af Skånska Brandförsäkrings-inrättningen. Denna inrättning, som stiftades den 19:de Januari 1828, erhöll å sitt första Reglemente nådig stadfästelse den 3 påföljande Mars; men sedan delägarne tid efter annan deri beslutat flera väsentliga förändringar, hufvudsakligast angående afgifts- eller premieberäkning samt utdelning till alla de delägare, hvilka i inrättningen haft försäkringsrätt i 20 år, undficks, i enlighet med det af bolaget dertill afgifna förslag, förnyadt nådigt Reglemente den 2 Mars 1847.

I denna inrättning lemnas försäkring åt alla i Skånska städerne eller å deras områden befintliga allmänna eller enskilda byggnader, som äro uppförde af sten, brändt tegel, råsten, lera, kalkbruk eller med någotdera af dessa ämnen ifyldt korsvirke, samt derjemte i enlighet med gällande Byggnads-Ordning.

Denna försäkringsrätt har år 1828, dock endast för två försäkringsnummer, blifvit utsträckt äfven till Halmstad.

För alla de inom detta län belägne städer var förhållandet, i afseende på försäkringsvärden, inbetalte premier och godtgjorde ersättningsbelopp, vid sistlidet års slut följande:

	Ansvarssumma eller försäkringsvärde.		Ersatte brandskador.		Betalte premier.	
Malmö	3,336,610	—	18,989	28	210,130	3
Lund	1,562,812	24	5,637	24	94,335	30
Helsingborg	1,122,500	—	2,000	—	66,307	33
Ystad	1,051,307	24	2,409	24	69,345	45
Landskrona	918,770	16	1,579	32	44,225	—
Banko R:dr	7,992,000	16	30,616	12	484,344	15
Hvartill föres för städerna i Christianstads Län	1,180,002	32	111,409	40	85,354	30
samt för Halmstad	10,500	—	———	—	812	24
Summa	9,182,503	—	142,026	4	570,511	21

Inrättningens sammanlagde inkomster under dess tjugoåttaåriga tillvaro hafva utgjorts af:

Ofvanstående afgifter	B:ko R:dr	570,511: 21.		
Räntor	» »	529,205: 43.	1,099,717: 16.	—
Hvarifrån afdragits dessa utgifter:				
Ersättningar	» »	142,026: 4.		
Kostnader	» »	30,839: 42.		
Utdelning för 1855	» »	15,811: 35.	188,677: 33.	—
Fond således vid 1855 års slut	Banko R:dr		911,039: 31.	—

Denna Fond består af:

Intecknade lån till delägare inom halfva brandförsäkringsvärdet emot 5 procent ränta och minst ½ procent amortissement	B:ko R:dr	519,866: 32.	—	
Intecknade lån inom ¾:delar af de sista fem årens medeltaxeringsvärde i fastigheter å landet	» »	197,400,	—	—
Skånska Hypotheks-Föreningens Obligationer å 4 ½ procent	» »	129,250.	—	—
Insatte medel på upp- och afskrifningsräkning i den fortsatta Skånska Privat-Banken	» »	50,000.	—	—
Inventarier, kontanter, oguldne räntor m. m.	» »	14,522: 47.	—	
	Banko R:dr	911,039: 31.	—	

En särskild försäkringsanstalt har år 1854 bildats i Lund under benämning af »Skånska Städernes Brandstods-Förening till försäkring af lösegendom». Efter något mer än ett års verksamhet var denna inrättning vid slutet af år 1855 till den grad anlitad, att försäkringar meddelats för en summa af 4,005,860 R:dr Banko, deraf på delägarne inom Lunds stad belöpte sig 965,130 R:dr sagde mynt.

Hvarje af Länets fögderier har en gemensam Brandstodsförening, med undantag af Luggude, Rönnebergs och Onsjö häraders fögderi, som är försedt med två dylika, den ena för Rönnebergs och Onsjö härader samt Attarps socken af Luggude härad och den andra för öfriga delen af fögderiet. Såväl värdet af de i Föreningarne till försäkring vid 1855 års slut upptagne åbyggnader och lösören, som de från och med år 1851 till och med år 1855 utbetalte brandskade-ersättningar utvisas af följande tabell:

	Försäkrings-värde.			Utbetalte brandskade-ersättningar under åren 1851—1855.		
Oxie m. fl. häraders Brandstods-bolag B:ko R:dr	11,557,670	—	—	63,256	8	—
Torna m. fl. häraders Brandstodsbolag » »	8,407,530	—	—	74,388	4	—
Färs och Frosta häraders . . . . . » »	6,057,600	—	—	23,312	—	—
Ljunits och Herrestads häraders . . . » »	1,514,510	—	—	2,599	37	4
Luggude härads . . . . . » »	6,408,910	—	—	37,714	33	5
Rönnebergs och Onsjö häraders. . . » »	5,164,100	—	—	31,573	45	—

Såsom allmänna anstalter till penningerörelsens underlättande äro att nämna Rikets Ständers Lånekontor i Malmö, Skånska Hypotheks-Föreningen och den fortsatta Skånska Privat-Banken.

Rikets Ständers Lånekontor i Malmö, hvars lånedistrikt utgöres af Malmöhus, Christianstads och Blekinge Län, disponerar följande fonder:

a) till lån emot säkerhet af namn, med rättighet till lånens omsättning B:ko R:dr 1,000,000.

b) till lån emot hypothek af aktier och publika papper . . » » 50,000.

c) till utlåning för handel och näringar emot hypothek af enskildes löpande förskrifningar, äfvensom till diskontering af accepterade inrikes vexlar . . . . . » » 300,000.

Varande dock detta belopp, hvars otillräcklighet att motsvara behofvet alltför ofta gifvit sig tillkänna, till följd

häraf, genom öfverflyttning från Riksbanken, på särskilde tider ökadt med 50,000 till 100,000 Riksdaler.

d) till Kassa-kreditiv åt enskilde personer . . . . » » 400,000.
dock som, enligt nu gällande Banko-reglemente, rättighet lemnats Direktionen att, vid beviljandet af Kassa-kreditiv, med 1/5:tedel öfverstiga fondens nominella belopp, har under de sednast förflutna åren kunnat för dylika kreditiv användas ett belopp af . . . . » » 480,000.
Särskilde kreditiv emot fyra procent ränta åtnjutas dessutom af Sparbanken i Malmö och Sparbanken i Christianstad till belopp af 10,000 R:dr hvardera eller tillhopa » » 20,000.

Förutom ofvannämnde låne- och kreditiv-rörelse, har Lånekontorets verksamhet till föremål:

a) emottagande af medel uppå upp- och afskrifnings-räkning, dervid räkningshafvaren *godtgöres ränta à 2 procent å medel, som trettio dagar å nämnde räkning* innestått; utgörande det högsta på app- och afskrifnings-räkning insatte belopp B:ko R:dr 83,000.

b) emottagande af medel emot utfärdande af postanvisning, betalbar i Stockholm och de orter, hvarest Banken har Lånekontor, samt utbetalning härstädes af medel sålunda anvisade att af Lånekontoret utbetalas;

c) invexling af förslitne och bristfällige Bankosedlar à 2 R:drs, 32, 16, 14, 12 och 8 skillingars valör, samt utvexling af silfvermynt å 1/8:dels och 1/16:dels Riksdaler Specie emot dylika förslitne mindre sedlar.

Af fonden för lån med omsättningsrätt hafva under de sednast förflutne fem åren följande antal utgifvits till personer, bosatte i Malmö stad och Malmöhus Län, nemligen:

a) *till personer, bosatte i Malmö Stad:*

år 1851,	106 st. lån om tillhopa	B:ko R:dr	94,610.	— —
» 1852,	99 » » » »	» »	100,030.	— —
» 1853,	112 » » » »	» »	77,740.	— —
» 1854,	133 » » » »	» »	114,490.	— —
» 1855,	170 » » » »	» »	169,380.	— —

b) *till personer, bosatte i Malmöhus Län:*

år 1851,	577 st. lån om tillhopa	B:ko R:dr	391,850.	— —
» 1852,	508 » » » »	» »	327,690.	— —
» 1853,	603 » » » »	» »	373,220.	— —

år 1854, 483 st. lån om tillhopa . . . . . B:ko R:dr 370,740. — —
» 1855, 418 » » » » . . . . . » » 325,920. — —

Den behållna, till Banken levererade, ränte-vinsten å Lånekontorets låne- och kreditiv-rörelse har utgjort:

år 1851:

för	Allmänna Diskont-fonden .	B:ko	R:dr	34,255:	16,	6.		
»	Handels- »	»	»	14,105:	32,	11.		
»	Kassa-kreditiv	»	»	13,554:	34,	11.		
»	Sparbanks-kreditiven . .	»	»	642:	24,	—		
»	Publika Pappers-belåningen	»	»	2,097:	4,	—	64,655:	16, 4.

år 1852:

för	Allmänna Diskont-fonden .	B:ko	R:dr	39,848:	42,	8.		
«	Handels- » .	»	»	14,054:	26,	3.		
»	Kassa-kreditiv	»	»	8,347:	26,	8.		
»	Sparbanks-kreditiven . .	»	»	366:	—	—		
»	Publika Pappers-belåningen	»	»	910:	6,	8.	63,527:	6, 3.

år 1853:

för	Allmänna Diskont-fonden .	B:ko	R:dr	40,820:	3,	10.		
»	Handels- » .	»	»	16,707:	—	—		
»	Kassa-kreditiv	»	»	12,865:	6,	7.		
»	Sparbanks-kreditiven . .	»	»	586:	34,	8.		
»	Publika Pappers-belåningen	»	»	339:	28,	—	71,318:	25, 1.

år 1854:

för	Allmänna Diskont-fonden .	B:ko	R:dr	36,856:	7,	7.		
»	Handels- » .	»	»	18,825:	25,	7.		
»	Kassa-kreditiv	»	»	12,117:	25,	3.		
»	Sparbanks-kreditiven . .	»	»	373:	12,	10.		
»	Publika Pappers-belåningen	»	»	408:	16,	—	68,580:	39, 3.

år 1855:

för	Allmänna Diskont-fonden .	B:ko	R:dr	38,086:	46,	1.		
»	Handels- » .	«	»	18,244:	20,	8.		
»	Kassa-kreditiv	»	»	15,145:	26,	9.		
»	Sparbanks-kreditiven . .	»	»	235:	8,	8.		
»	Publika Pappers-belåningen	»	»	125:	—	—	71,837:	6, 2.

Skånska Hypotheksföreningen stiftades den 3 Maj 1836. De medel, hvaraf densamma till sin lånerörelse varit i behof, hafva blifvit upplånte så väl hos enskilde personer som af publike verk emot utgifne obligationer, hvilka dragit minst tre och högst fem procent ränta. För lånesökandes tillfredsställande har Föreningen icke under hela sin tillvaro haft behof att upplåna penningar å utrikes ort, men år 1844 blefvo, till följe af derom gjordt erbjudande, obligationer utgifne à 4 procent å Mark Hamburger Banko till ett sammanräknadt belopp af 280,000 R:dr Banko, som försåldes samma år; och voro dessa obligationer vid sistlidet års slut inlösta, med undantag af 13 st. à 1000 Mark hvardera. Alla af Föreningen utgifne fem procents obligationer uppsades den 1 Juni 1855 till infriande den 1 December samma år; och utgjorde beloppet af så beskaffade obligationer, hvilka vid utgången af år 1855 ännu icke blifvit till inlösen företedde, endast 37,500 Riksdaler.

Till och med år 1854 utlemnades lån endast på grund af det bevillnings-taxeringsvärde, som varit den intecknade fastigheten åsatt; men sedan delägarne vid särskilde bolagsstämmor påyrkat förändring af Reglementet i den syftning, att lånens belopp skulle komma att bero af det värde, hvartill särskild uppskattning af panten kunde föranleda, och Eders Kongl. Maj:t å det i sådant afseende beslutade förslag till Reglemente gifvit nådig stadfästelse år 1854, började i Mars månad nästlidet år utgifning af lån efter sistnämnde belåningsgrund.

Till öfversigt af Föreningens verksamhet införes här denna tabell:

	Från Föreningens stiftelse 1836 till och med 1850.	Tillökning					Summa.
		1851.	1852.	1853.	1854.	1855.	
Antal Delägare	1,136	78	70	76	87	243	1,160
Utelöpande Obligationer . .	3,274,500	478,500	188,600	242,000	144,600	804,000	5,132,200
Föreningens Fond	70,840	11,840	11,040	17,580	18,420	18,930	148,650
Utlåning.							
Efter taxeringsvärde	4,587,200	538,600	720,100	442,400	354,300	385,800	——
Värdering.	——	——	——	——	——	774.300	
Summa	——	——	——	——	——	1,160,100	7,802,700
Afbetalningar	——	——	——	——	——	——	2,488,300
Således fordran	——	——	——	——	——	——	5,314,400

För bedömande af den fortsatta Skånska Privatbankens ställning och dess låneverksamhet under de fem sistförflutna åren torde nedanintagne tabell kunna tjena till ledning:

Årtal.	Fordran på Diskont-utlåning.			Fordan på Kassa-Kreditivs räkning.			Fordran på belånta vexlar.			Ordinarie Reservfonden.			Extra Reservfonden.			Skuld på Upp- och Afskrifningsräkning.			Skuld på Depositionsräkning.			Utdelning på Aktierne.		
	R:dr	s.	r.	R:dr	s.	r.	R:dr	s.	r.	R:dr	s.	r.	R:dr	s.	r.	R:dr	s.	r.	R:dr	s.	r.	R:dr	s.	r.
1851 . .	1,000,460	32	—	487,160	—	—	——	—	—	15,833	6	4	199	—	4	——	—	—	——	—	—	44,000	—	—
1852 . .	1,124,740	32	—	490,060	—	—	——	—	—	19,512	18	4	2,554	36	1	——	—	—	——	—	—	46,750	—	—
1853 . .	1,194,728	24	—	462,620	—	—	——	—	—	23,326	20	4	3,624	45	5	96,270	—	—	——	—	—	46,750	—	—
1854 . .	1,188,412	28	—	378,950	—	—	6,883	41	—	27,468	44	8	5,146	36	1	134,490	—	—	36,500	—	—	49,500	—	—
1855 . .	1,147,280	28	—	469,900	—	—	28,660	28	8	31,843	10	8	4,467	31	—	148,720	—	—	81,000	—	—	55,000	—	—

Bankens reserv-kapital utgjorde den 31 December 1855:

Ordinarie Reservfonden . . . . . 28,839: 31: 8.

Extra dito . . . . . 7,146: 17: 11.

Utom nu omnämnde låneinrättningar har till handelns och näringarnes underlättande ett i staden Lund bildadt bolag hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet sökt och under den 10 November förlidet år på en tid af 10 år i nåder fått sig beviljad oktroj för en tillämnad Filialbank-inrättning under namn af »Filialbanken i Lund»; och anses denna Bank-inrättning under loppet af innevarande år komma att träda i verksamhet.

Oberäknadt städernas Sparbanker, hvilka längre fram skola omtalas, förekomma i Länet följande Sparbanks-inrättningar:

Oxie härads Sparbank, hvars insättningsbelopp utgjorde den 1:ste Januari innevarande år . . . . . R:gs R:dr 75,899. » »

Skytts härads Sparbank . . . . . » » 60,063: 46. »

Wemmenhögs dito . . . . . » » 80,000. » »

Torna, Bara och Harjagers häraders . . . . » » 251,982: 38: 2.

Färs härads . . . . . » » 319,578: 12. »

Frosta härads . . . . . » » 103,175. » »

Luggude härads . . . . . » » 118,061. » »

De så kallade Kullasocknarnes inom Luggude härad, eller Väsby, Vikens, Brunby, Farhults och Johnstorps socknars enskilda Sparbank . » » 56,748: 13. »

Höganäs Bruksförsamlings . . . . . » » 18,259: 7: 6.

Inom Länet finnes en Pensions-inrättning, benämnd »Carl Johans» för Underofficerare och Soldater, afskedade från Norra och Södra Skånska Infanteri-Regementena. Fonden bildades år 1813 genom tillskott af Länets rotehållare på det sätt, att flertalet af dem afstodo den ersättning Staten lemnade för de kapotter, rotehållarne anskaffat till soldaterna, då regementena (då bestående af extra rotering) först

uppsattes. Fonden förvaltas af en direktion, bestående af Landshöfdingen såsom Ordförande, samt fem ledamöter, hvilka sednare väljas af rotehållarne. Räkenskaperna granskas hvarje år af rotehållarnes ombud. Pensions-inrättningens kapital, som i början utgjorde 9,323 R:dr 8 sk. Bko, hade vid 1855 års slut vuxit till 17,533 R:dr 16 sk. nämnde mynt. Vid samma tidpunkt funnos 95 underhållstagare och de till dem utdelade pensioner utgjorde 875 R:dr 44 sk. samt inrättningens öfrige utgifter för året 85 R:dr, allt Banko. Tolf R:dr Banko är minsta årliga pensionsbeloppet för underhållstagare, uti hvilkas rote alla delägarne bidragit till fondens bildande. Det får ej öfverstiga 24 R:dr Banko.

Länet äger två allmänt bekanta helsokällor, den ena benämnd Helsan, vid Helsingborg, och den andra Ramlösa. Vid denna sednare finnes ett stort och rymligt lazarett, äfvensom uti ett särskildt dertill inrättadt brunnshus, skildt från den allmänna brunnssalongen, en vattenberednings-apparat för erhållande af alla numera vanliga kalla och varma artificiella vatten. Helsan besökes af omkring 100 och Ramlösa af omkring 1,000 brunnsgäster hvarje år.

Det i Malmö varande hospital för vansinnige har, sedan år 1854, då ny Läkare tillsattes med förbättrade lönevilkor och förbindelse, att mera uteslutande egna sin verksamhet åt hospitalets skötsel, undergått väsentliga förbättringar.

Alla gamla celler eller så kallade burar (dårkistor), hvilka, 30 till antalet, lågo spridda i alla hospitalsbyggnaderna, äro borttagna och till ersättning för dem äro i den så kallade kyrkolängans bottenvåning inredde 2:ne från hvarandra fullt afstängda cell-afdelningar, en för hvarje kön och hvardera innehållande en korridor i midteln, och på sidorna om denna 7 stycken ljusa och luftiga celler samt ett vaktrum.

I öfrigt äro en mängd nödige reparationer och smärre förändringar verkställde å samtlige byggnader; gårdarne, som till en del lågo 1½ aln lägre än gatan, uppfyllde, sex särskilde promenadgårdar för patienterne, tillstötande de olika afdelningarne, inrättade och med höga brädplank försedde, förutom åtskillige andra för helsa och renlighet nödiga förbättringar.

De båda könen, som förut voro sammanblandade, äro nu åtskilde. För hvarje kön finnas 3:ne afdelningar: a) för lugne, renlige och arbetssamme; b) för i mindre grad orolige och osnygge, och c) för stormande patienter.

Vaktbetjeningens antal är ökadt från 8 till 12, hvarjemte finnes för karl-afdelningen en uppsyningsman och för fruntimmers-afdelningen en arbetsföreståndersk a. Vaktbetjeningens aflöning och patienternas kost är förbättrad. Till beredande af sysselsättning äro verkstäder inrättade så för karlar som qvinnor.

Antalet ordinarie och profkurspatienter uppgick den 1 Januari 1851 till . . . . . 187.

Under qvinqvennim 1851—1855 äro intagne	199.
Summa	386.
af hvilka äro utskrifne friske	116.
Obotade	33.
Döde	73.
Qvarvarande den 1:ste Januari 1856	164.
Summa	386.

Som vid utarrendering af hospitalets hemman inträffat att arrendet af ett eller annat ibland dem blifvit så högt uppdrifvet, att arrendatorn omöjligen kunnat, med hemmanets vidmakthållande, utbetala de bestämda afgifterna, hvaremot flertalet hemman utarrenderats för vida lägre belopp än hvad derför hade bort erläggas, så har Eders Kongl. Maj:t, uppå hemställan af Kongl. Serafimer-Ordens-Gillet, föranledd af min derom gjorda framställning, uti nådigt Bref den 26 April förlidet år tillåtit att, till utrönande af hvad för hvarje hospitalets hemman och lägenhet borde i arrende till hospitalet erläggas, besigtning genom utsedde komiterade finge anställas å hospitalets samtlige inom så väl Malmöhus som Christianstads Län belägne hemman och lägenheter, dervid komiterade, på grund af kartor, ägobeskrifningar och på stället inhemtade upplysningar, skulle upprätta motiveradt förslag å de afgifter arrendatorerne å samma hemman och lägenheter till hospitalet skäligen borde erlägga, äfvensom i detta afseende för hvarje hemmansdel och lägenhet föreslå ett maximum hvaröfver och ett minimum hvarunder arrendet ej finge bestämmas; och är denna värdering, som uppgjorts af Kammarherren och Kommendören Carl Hallenborg, nu beroende på Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning.

Fattigvården är i alla Länets socknar ordnad i öfverensstämmelse med Eders Kongl. Kaj:ts nådiga Förordningar af den 25 Maj 1847 och den 13 Juli 1853. Oaktadt ökade kostnader deraf visserligen blifvit en följd, inses dock allmänt, att den nya fattigvårds-regleringen medfört väsentliga fördelar. Den oreda, som i afseende på fattigvården förut ägt rum, har försvunnit, tiggeriet har på landsbygden minskats eller nästan upphört, tillsyn egnas numera åt de barns uppfostran, hvilkas föräldrar äro oförmögna att dem försörja, och fattigvårdstungan har inom socknarne blifvit mera jemnt fördelad, då förut många bemedlade funnits, som antingen alldeles icke eller endast obetydligt och efter eget godtfinnande bidragit till fattigas underhåll. Utom de större utgifterna framhållas vanligen såsom olägenheter af den gällande fattigvårds-lagstiftningen, att liknöjdhet och minskad arbetshåg alstrats af vissheten att en hvar, oaktadt lättja och liderlighet, är berättigad till fattigunderstöd då han icke längre kan sig försörja, samt att stadgandet, det ingen må i och för

äfventyret af framtida fattigvårdstunga inskränkas i rättigheten att välja vistelseort, der honom sådant af andra skäl icke lagligen kan förmenas, förorsakat, att de samhällen, inom hvilka verksamhet och en ordnad fattigvård bereda åt den arbetsföre tillfälle till ständig arbetsförtjenst och åt den orkeslöse och behöfvande trygghet mot nöd, blottställas att blifva betungade med svårare fattigvårdsbörda än de förmå bära. Härtill kommer att fattige inom andra samhällen genom fattigvårds-styrelsernas derstädes bristande omtanka eller njugghet ofta kunna vara i saknad af nödig vård, utan att vid deröfver uppkomna klagomål vederbörande embets-myndigheter äro i stånd att rättvist bestämma dessa fattiges verkliga behof och derefter meddela rättelse.

Antalet af understödstagare under år 1855 samt understödens belopp hafva utgjort som följer:

	Antal understödstagare.	Erlagd kapitationsafgift.			Uttaxerad fattigskatt i penningar eller säd efter markegång.			Antal fattighjon, som äro i fattighus intagne.
Oxie m. fl. häraders fögderi	1,559	1,137	17	—	20,145	37	—	569
Torna m. fl. häraders	1,277	2,538	1	—	23,580	23	—	352
Luggude m. fl. häraders	1,294	2,414	30	—	17,154	29	7	494
Färs och Frosta häraders	721	2,205	7	—	6,962	40	2	160
Ljunits och Herrestads häraders . .	446	533	1	—	5,635	13	10	132

Räddnings-institutet i Stora Råby, med betydliga uppoffringar stiftadt och doneradt af Öfverste-Kammarjunkaren m. m. Friherre A. G. Gyllenkrook, fortfar att verka för moraliskt vanvårdade barns förbättring. Intill sistlidet år hafva blifvit i Stiftelsen upptagne 64 barn, utaf hvilka 40 då redan lemnat densamma; och kan såsom ett bevis på inrättningens välgörande verkningar anföras att, så vidt man vet, endast fem barn, sedan de derifrån utgått, blifvit för vanfrejdade brott lagförde. Inrättningen äger ett icke obetydligt åkerbruk och en större trädgård, som lemna barnen tillfälle att förvärfva kännedom och skicklighet i landtmannayrket i allmänhet och särskildt i trädgårdsskötsel, äfvensom de, genom en från Tyskland införskrifven korgmakare, erhålla undervisning i denna handaslöjd.

§ 5.

Städer.

1:o Malmö. Denna stad, säte för Landshöfdingen i Malmöhus Län, utgöres af Gamla och Nya staden, den förra grundlagd år 1319 af Danska Konungen Erik Menved och den sednare tillkommen efter rasering af fordna fästningsverken i början af innevarande århundrade. Stadens 2:ne förstäder, den östra och den södra, hvilkas folkmängd och fastighetsvärden inbegripas i de för staden här nedan derom förekommande uppgifter, äro belägne utom den staden omgifvande kanal.

Till stadens anseende och välmåga i äldre tider kan slutas deraf, att då Christian III år 1548 utskref en förmögenhetsskatt af Danska städerna, påfördes Malmö $^{1}/_{5}$:delar mot Köpenhamn. Under de mångåriga krigen och de dryga inqvarteringar jemte andra onera, med hvilka staden då betungades, aftog välmågan, så att borgerliga skattskillingtalet minskades till ungefär hälften af hvad det tillförene utgjort och mångfaldiga hus och tomter, till ett antal af icke mindre än 260, stodo öde. Ännu under sistförflutna århundrade voro stadens folkmängd och rörelse ringa, så att år 1715 staden icke ägde egna farkoster och på dess redd något Svenskt fartyg icke varit synligt sedan nästförutgångne Danska krigets utbrott, utan endast några få Lübeckska, Engelska och Holländska dit anländt; men efter grundläggningen af nuvarande hamnbyggnad i slutet af samma århundrade har, i mån af hamnens utvidgande, rörelsen tilltagit och folkmängden ökats.

Denna sednare utgjordo året näst före hamnbyggnadens grundläggning eller

år	1774	2,031.
och uppgick år	1800 till	3,442.
»	1810 »	5,056.
»	1820 »	7,053.
»	1830 »	8,061.
»	1840 »	9,060.
»	1850 »	12,176.
slutet af »	1855 »	14,439.

deraf 8,242 skatsskyldige och 6,197 skattfrie.

I staden rådande affärsverksamhet och deraf framkallade allmänna och enskilda arbetsföretag, hvilka bereda underlättadt tillfälle till arbetsförtjenst, föranleda, i förening med den välgörenhetsanda, hvilken utgör ett särdeles framstående karakters-

drag hos detta samhälle, till årligen tilltagande inflyttningar från andra orter. De fleste hitflyttade personer tillhöra arbetsklassen.

Gröfre brott hafva förtarande inom samhället varit sällsynta, och ehuru dyrheten å lefnadsmedel, isynnerhet under sistförflutne år, i denna stad åtminstone icke varit mindre än i någon annan af Sveriges städer samt kommunalafgifterne äro särdeles betungande, har dock samhällsordningen förblifvit ostörd.

Stadens jord användes, den bättre till odling af säd, trädgårdsväxter, potates, foderrofvor, cikoria, raps och hvitbetor samt till äng, den sämre till betesmark. Jorden är i allmänhet fruktbar och kan anses, utom den i tabellen upptagne medelafkastning af säd, lemna 750 tunnor raps, 2,000 tunnor turnips och hvitbetor samt 200,000 lispund klöfver och timotej.

Handel och sjöfart, fabriks- och handtverksrörelse utgöra stadens invånares allmänna näringsfång. Bruket af stadsjorden gifver åt ganska många sysselsättning såsom binäring.

Bränvinstillverkning, som tillförene bedrifvits i betydligare mån, har i sednare tider årligen minskats, så att under sistförflutna året funnits allenast ett större bränneri i staden och ett mindre inom stadens område.

Spanmål och bränvin utgöra de väsentligaste varuartiklar, som från staden afsändas. Förhållandet dermed under de 25 sistförflutna åren har varit följande:

	Spanmål.			Bränvin.
	Till Utrikes orter.	Till inrikes orter.	Summa.	Till inrikes orter.
	tunnor.	tunnor.	tunnor.	kannor.
åren 1831—1835 i medeltal	23,166	96,210	119,376	333,915
» 1836—1840	26,191	101,982	128,173	706,145
» 1841—1845	47,947	83,764	131,711	719,038
» 1846—1850	84,751	94,360	179,111	644,470
Under hvarje af de 5 sista åren:				
1851	35,759	121,581	157,340	682,930
1852	22,477	121,274	143,751	741,302
1853	46,070	83,720	129,790	736,058
1854	159,618	31,345	190,963	334,107
1855	184,639	42,343	226,982	136,033
utgörande i medeltal	89,713	80,053	169,766	526,086

Häraf visar sig, att oaktadt sistlidet års sädesskörd här i orten varit mindre gifvande, har dock från staden samma år afsänd spanmål utgjort det största parti, som under något år inom ofvananmärkta tidsperiod derifrån utskeppats, hvaremot det under året afgångna bränvin vida understigit hvad som af denna sednare vara under hvarje af öfriga åren inom berörde tidsperiod blifvit från staden affördt. Detta lyckliga förhållande torde böra i icke ringa mån tillskrifvas inflytandet af nu gällande författning angående bränvins tillverkning och försäljning.

Bland öfriga varor, hvilka blifvit till in- och utrikes orter sjöledes från staden afsände, må, för så vidt af tillgängliga handlingar kunnat inhemtas, företrädesvis anmärkas följande såsom tillhörande ortens produkter eller utgörande tillverkningar vid stadens fabriker.

		1850.	1851.	1852.	1853	1854.	1855.
Ben, oarbetade, till utrikes orter	L:℔.	21,351	18,238	13,365	22,190	4,900	820
Benmjöl	℔.	——	——	——	——	22,150	78,000
Cikoria	℔.	154,478	225,943	163,120	190,958	243,716	228,900
Kreatur och hornboskap, utrikes . .	st.	——	——	——	128	295	214
Läder, beredt . . .	℔.	13,113	10,227	16,728	20,566	23,585	21,900
Oljekakor, utrikes .	L:℔.	12,560	12,400	8,185	5,400	21,944	25,100
Ost	℔.	71,340	74,500	65,980	50,000	74,740	64,000
Stärkelse	L:℔	8,017	7,509	6,130	7,058	7,205	16,000
Såpa	»	284	333	507	974	3,028	3,600
Tobak, karfvad-, kardus-, rull-	℔.	132,794	132,906	127,440	133,095	143,857	520,600
» Cigarrer . .	»	16,346	16,522	19,323	22,766	25,849	21,400
» Snus	»	6,490	3,693	3,017	3,406	6,544	5,193
Tvål	»	29,684	38,695	35,809	72,502	165,288	147,000
Ull	»	95,068	129,142	114,035	74,155	122,276	83,000

Beträffande sjöväga varutillförseln, har, oaktadt bränvinstillverkningens aftagande, dock, i följd af ortens skoglöshet, folkmängdens tillväxt, tillökning i stadens ångbåtstrafik

båtstrafik och fabriksanläggningar jemte minskad tillgång på bränntorf, som tillförene mera allmänt begagnats af mindre bemedlade samhällsklasser, behofvet af stenkol och ved årligen ökats, så att under sistförflutne 25 åren till staden införts från

	Utrikes	Inrikes ort.	
	Stenkol.		Ved.
	Engelska.	Svenska.	
	tunnor.	tunnor.	famnar.
åren 1831—1835 i medeltal	16,531	10,825	——
» 1836—1840 »	31,861	13,753	3,634
» 1841—1845 »	61,260	6,577	4,973
» 1846—1850 »	92,737	3,630	5,733
Under hvarje af de 5 sistförflutna åren:			
1851	120,601	1,240	6,489
1852	115,691	1,383	5,711
1853	99,256	2,644	4,399
1854	109,405	5,008	5,866
1855	114,579	4,495	6,326
utgörande i medeltal	111,906	2,954	5,718

Af varuartiklar, som från utrikes orter anlända, har tillförseln af nedannämnde vunnit betydlig tillväxt, så att under sistförflutna sex åren ankommit:

		1850.	1851.	1852.	1853.	1854.	1855.
Arrak och andra spritdrycker	k:nor	33,932	30,343	30,184	32,269	43,377	91,363
Caffe	skålp.	198,712	380,672	393,580	516,141	657,911	1,020,382
Gräsfrö	»	242,720	268,242	294,480	262,420	225,440	203,300
Hudar och skinn, oberedda	»	166,142	70,162	104,426	44,347	134,958	165,800
Oljor	»	116,121	140,360	203,259	195,236	282,986	440,508
Risgryn	»	130,589	126,576	157,902	176,662	150,190	385,777
Salt	t:nor.	9,269	10,787	11,712	5,153	11,096	7,300
Sill, saltad	»	4,528	6,423	8,941	10,752	11,709	13,100
Tobaksblad och stjelk,	skålp.	274,708	378,556	300,781	312,725	271,779	354,400
Vin	k:nor.	25,011	29,663	34,553	22,007	30,705	32,473
Ull	skålp.	100,348	167,533	135,220	85,285	153,157	121,800
Väfnader, hel- och halfsiden	»	148	308	350	272	393	800
» bomulls- samt bom.- o. lin-	»	4,511	5,911	7,073	5,218	6,347	37,500

Bland öfrige från utrikes orter ankomne varor voro, sistlidet år, 25,500 Lisp. torr fisk, 28,000 skålp. blyhvitt, 3,500 skålp. indigo, 600 skålp. cochenille, 243,400 skålp. bomullsgarn, 8,300 skålp. färgadt turkrödt garn, 165,800 skålp oberedda hudar, 9,000 skålp. torr ingefära, 24,600 skålp. mandel, 26,400 skålp. peppar, 54,700 skålp. russin och korinter, 25,600 lisp. soda, 6,300 skålp. thé och 27,100 skålp. hel- och halfylleväfnader.

Beträffande tillförseln från inrikes orter, anlända årligen icke obetydliga partier byggnadsmaterialier i och för stadens och omgifvande landsbygdens behof.

Af dylika förnödenheter äro till staden införde:

	Bräder och Plankor.	Bjelkar och Sparrar.	Murtegel.	Taktegel.
	tolfter.	stycken.	stycken.	stycken.
åren 1836—1840 i medeltal . .	17,761	34,615	594,642	187,447
» 1841—1845 » . .	18,807	30,188	567,036	154,464
» 1846—1850 » . .	34,519	55,503	1,051,124	217,561
Under hvarje af sistförflutna 5 åren:				
1851	33,874	44,694	1,099,100	362,450
1852	26,777	47,826	813,140	184,460
1853	18,955	36,202	1,526,395	83,900
1854	17,756	38,740	1,050,455	141,550
1855	40,000	47,600	1,787,000	129,800
Utgörande i medeltal	27,472	43,012	1,253,238	180,432

I afseende på öfrige från inrikes orter ankomne varor, må för sistförflutne året företrädesvis nämnas 10,170 lisp. alun, 10,843 lisp. kreatursben, 17,819 kannor porter och öl, 175,500 skålp. färger, 177,000 skålp. bomullsgarn, 103,400 skålp. papper, 76,000 skålp porslin, 109,000 skålp. sirup, 674,000 skålpund beredt socker och 97,100 skålp. väfnader.

Spanmål utgör väl icke egentligen föremål för införsel sjöledes. Deraf har dock från in- och utrikes orter anländt:

	Tunnor.
åren 1831—1835 i medeltal	8,149.
» 1836—1840 »	6,697.
» 1841—1845 »	5,378.
» 1846—1850 »	7,277.
Under hvarje af sistförflutne 5 åren:	
1851	3,379.
1852	1,469.
1853	7,394.
1854	7,351.
1855	6,250.
eller i medeltal	5,168.

Antalet af ankomne eller afgångne farkoster upplyses af denna tabell:

	Ankomne från		Afgångne till	
	Inrikes orter.	Utrikes orter.	Inrikes orter.	Utrikes orter.
1835	753	518	821	473
1840	1,053	513	1,075	456
1845	894	570	976	474
1850	969	455	1,021	401
1851	1,144	598	1,116	538
1852	1,129	699	1,195	580
1853	1,151	539	1,190	468
1854	1,157	897	1,198	809
1855	1,259	836	1,253	771

Bland de från utrikes orter inklarerade farkoster voro:

	1850.	1851.	1852.	1853.	1854.	1855.
Belgisk	1	—	—	—	—	—
Bremer	—	1	—	—	—	—
Danska	15	181	234	119	226	188
Engelska	34	26	10	6	5	14
Hamburger	—	1	—	—	1	2
Hannoveranske	1	2	—	3	5	15
Holländske	4	1	3	4	16	17
Mecklenburgiske	1	2	5	3	6	2
Norrske	27	28	34	49	53	59
Oldenburgiske	2	—	1	—	2	3
Preussiske	5	6	5	6	9	4
Svenske	365	250	407	349	574	513

Under desse sistnämnde sex år äro följande antal farkoster utklarerade till eller inklarerade från nedannämnde utrikes orter, nemligen:

	1850.	1851.	1852.	1853.	1854.	1855.
Till						
Belgien	—	—	—	1	—	2
Brasilien	—	1	—	—	—	—
Bremen	—	1	1	—	1	—
Danmark	257	389	471	330	573	496
England	33	16	22	25	76	54
Frankrike	3	—	1	—	1	3
Hamburg	—	1	1	—	—	—
Hannover	—	—	—	—	2	—
Holland	—	—	1	4	35	56
Lybeck	19	35	34	29	39	29
Mecklenburg	—	2	3	2	1	1
Norrige	47	52	24	49	67	116
Preussen	35	33	12	12	14	14
Ryssland	7	8	10	16	—	—
Från						
Brasilien	5	1	1	—	—	—
Bremen	3	1	5	2	2	7
Danmark	261	393	488	340	658	595
England	108	102	101	95	111	95
Finland	—	—	—	—	—	1
Frankrike	—	—	—	—	—	7
Hamburg	2	1	—	—	2	2
Hannover	1	1	—	3	1	9
Holland	1	3	4	1	7	10
Lybeck	29	43	40	38	43	46
Mecklenburg	1	1	2	—	1	—
Norrige	23	30	34	50	50	51
Portugal	6	11	9	3	7	2
Preussen	9	7	11	2	13	8
Ryssland	2	3	2	5	—	—
Sardinien	1	—	—	—	—	—
Skottland	—	—	—	—	—	6

Stadens egna farkoster utgjorde:

	Antal.	Lästetal.
år 1830	40.	1,337.
» 1835	41.	1,403.
» 1840	50.	1,856.
» 1845	48.	1,849.
» 1850	58.	2,578.
» 1851	58.	2,739.
» 1852	55.	2,678.
» 1853	51.	2,477.
» 1854	49.	2,519.
» 1855	52.	2,819.

Under åren 1852, 1853 och 1854 hafva 11 till staden hörande fartyg om tillsammans 493 lästers drägtighet förolyckats.

Stadens fartyg bestodo vid sistnämnde års slut af 3 skepp, 5 briggar, 1 skonert-brigg, 28 skonertar, 1 ång-skonert, 1 galeas, 4 slupar, 9 jakter.

Dessutom finnas 12 färjelagsbåtar.

Tulluppbörden under dess alla olika benämningar har uppgått till följande belopp:

	Banko.		
år 1774	2,642	1	—
» 1828	55.345	—	—
åren 1831—1835 i medeltal	101,614	5	7
» 1836—1840 »	159,566	20	3
» 1841—1845 »	159,322	26	10
» 1846—1850 »	223,563	6	1
år 1851	261,015	46	1
» 1852	273,583	22	6
» 1853	226.724	34	4
» 1854	317,370	29	6
» 1855	419,822	8	—
eller i medeltal under de sista fem åren	299,703	18	6

Varutrafiken sjöledes har alltså årligen ökats, och i detta fall äro få af rikets städer, som stå framom Malmö. Landväga tillförseln är deremot alltför ringa och ingalunda motsvarande behofvet. Bristen blir kännbar i mån af folkmängdens tillväxt. Med undantag af mjukt bröd, som dagligen införes af landtmän och dessutom tillhandahålles af stadens bagare, äro erforderliga lefnadsmedel oftast svåra att erhålla. Deraf uppkommer deras oskäliga prisstegring, hvars menlighet särdeles den fattigare befolkningen måste vidkännas, oaktadt arbetslönerne blifvit högst betydligt ökade. Denna brist på tillförsel torde härröra dels från den hos ortens jordbrukare i allmänhet rådande likgiltighet för ladugårdsskötseln, så att deras håg och omtanka nästan uteslutande egnas åt ernåendet af högsta möjliga sädesafkastning, dels från allmänna välmågan hos ortens allmoge, som, i följd deraf, ringa aktar eller nära nog endast för egna hushåll använder jordbrukets biprodukter. Snart ernående af vidsträcktare kommunikation medelst påbörjade södra stam-jernbanan är i följd deraf synnerligen maktpåliggande för detta samhälle.

Antalet af stadens samtlige handlande, fabriksidkare och handtverkare år 1855 samt af dem begagnade biträden, äfvensom den bevillning, desse näringsidkare för samma år erlagt, upplyses af följande tabeller:

Handlande:

	Idkare.	Betjening.	Bevillning.
Handlande	141	148	3,900
Idkare af mångleri	61	——	57
» nipperhandel	10	——	29
» klädmäkleri	7	——	5
» af sådan handel, som enl. 1 mom. 3 § i Hand.-Ordn. är tillåten	3	——	80

Fabriker:

	Fabrikörer.	Arbetare.	Tillverkningsvärde.
Bandfabrik	1	4	418
Fabrik för bomullsväfnader	1	—	——
Borstbinderi-fabrik	1	1	2,000
Cigarr- dito	1	3	800
Cikorie- dito	1	24	25,555
Förgylleri- dito	2	3	606
Garfveri- dito	1	7	15,333
Gjuteri jemte mekanisk verkstad	1	75	44,000
Handsk-fabriker	3	263	49,333
Korkskäreri- dito	1	7	8,000
Fabrik för chirurgiska instrumenter	1	—	——
Kortfabriker	2	29	630
Ljusstöperi	2	13	22,750
Fabrik för malm och messing	1	1	500
Oljeslageri	1	9	73,333
Fabrik för pappersmålning	2	—	4,300
Paraply-, parasoll- och käppfabrik	1	3	3,000
Repslageri	1	4	16,508
Sockerbruk	1	9	17,200
Spegelfabrik	1	2	360
Stentryckeri	1	3	500
Strumpfabrik	1	3	239
Stärkelsebruk	1	4	30,000
Såp- och Tvålfabriker	4	23	98,483
Tapetfabrik	1	2	500
Tobaksfabrik	1	153	187,165
Urfabrik	1	3	300
Ångsåg	1	9	7,526
Summa	37	657	609,389

Desse fabriksidkares bevillning för år 1855 uppgick till 1,006 R:dr Banko.

Handtverkare:

	Handtverks-Borgare.	Gesäller och andre arbetare.	Idkare af Handtverk såsom försörjnings-medel.
Bagare	21	42	1
Bleckslagare	5	11	1
Bokbindare	4	4	2
Brandtmästare	1	3	—
Bryggare	20	30	3
Bundtmakare	1	2	1
Färgare	4	19	1
Garfvare	5	14	—
Glasmästare	5	6	6
Guld- och Silfverarbetare	4	24	—
Gördelmakare	3	7	1
Handskmakare	3	4	1
Hattmakare	4	1	—
Hofslagare	11	32	—
Kakelugnsmakare	3	13	—
Kammakare	2	3	—
Klensmeder	5	13	6
Kopparslagare	6	13	—
Murmästare	7	25	7
Målare	6	9	5
Mössetillverkare	1	—	—
Nålmakare	2	3	—
Perukmakare	2	1	1
Repslagare	4	11	—
Sadelmakare	7	19	3
Segelsömmare	2	8	—
Skomakare	28	55	17
Skräddare	19	23	23

	Handtverks-Borgare.	Gesäller och andra arbetare.	Idkare af H:dtverk såsom försörjn.-me:l.
Slagtare	18	10	19
Snickare	15	53	7
Snörmakare	2	1	—
Sockerbagare	6	9	—
Svarfvare	7	13	2
Tapetserare	1	—	—
Tenngjutare	1	1	—
Timmermästare	7	5	—
Tunnbindare	10	20	14
Urmakare	3	12	2
Vagnmakare	4	6	—
Utgörande handtverksidkare, manlige	242	—	—
» » qvinlige	19	—	—
hos dem mantalsskrifne gesäller	—	175	—
» » lärlingar	—	275	—
» » andre arbetare	—	77	—
Idkare af handtverk såsom försörjningsmedel	—	—	122
Summa	261	527	122

I bevillning för år 1855 påfördes de i första kolumnen upptagne handtverkare 1,711 R:dr och de i sista kolumnen 143 R:dr Banko.

Vid jemförelserne med förhållandena, enligt Berättelsen för åren 1848—1850, inhemtas dels att, oaktadt den vid sednaste riksmöte beslutade nedsättning i bevillningsprocenten för borgerlig rörelse, beloppet af stadens borgerskaps bevillning öfverstiger den för år 1850, dels att fabrikernes tillverkningsvärden efter sistnämnde år nära fördubblats. Det i ofvanstående fabriks-förteckning omförmälda bomullsväfveri är numera i verksamhet. Under anläggning är en bomullsspinneri-inrättning, grundad på 500 aktier, hvarje à 1000 R:dr Banko. Inom handtverksklassen finnas visserligen många mindre bemedlade, men obestridligt är att välmågan bland borgerskapet och särdeles hos handelsklassen är i tiltagande. I allmänhet utmärker

sig borgerskapet genom idoghet och samhällskärlek. Konstskickligheten hos åtskilliga fabriks- och handtverksidkare står icke efter den i rikets öfriga städer.

Stadens fastigheters bevillnings-taxeringsvärde samt bevillningen efter 1:sta och 2:dra Artiklarne i Bevillningsförordningen utgjorde:

		Fastighets-taxeringsvärde.	Bevilln. e. 1:a o. 2:a Art:ne.
år 1830	Banko	1,615,125	13,003
» 1840		1,869,874	17,017
» 1850		2,974,565	22,605
» 1851		3,224,502	23,195
» 1852		3,359,685	24,072
» 1853		3,535,590	25,353
» 1854		3,757,376	27,040
» 1855		3,947,236	18,454

Angående stadens kyrkor, undervisnings-anstalter samt sjukvårds-, fattigvårds- och andra välgörenhets-inrättningar, torde följande upplysningar förtjena att meddelas:

1:o Kyrkor.

Staden äger 2:ne kyrkor, nemligen:

a) *S:t Petri kyrka*, hvars uppförande började år 1319.

Å denna kyrkas reparation och försköning äro under sednaste 25 åren, och särdeles under de 10 sistförflutne, betydliga kostnader använde. Den anses såsom en af de vackraste i riket.

Dess fruktbärande kapital utgjorde vid 1855 års slut 9,827 R:dr 28 sk. 2 rst., donationsmedel, och 5,896 R:dr 32 sk., behållning af reparationsfonds-afgiften.

För kyrkoreparationen utgåfvos åren 1848—1854 ett sammanräknadt belopp af 40,823 R:dr 29 sk. 10 rst. Banko.

Kyrkans skuld vid 1855 års slut utgjorde 14,338 Riksdaler.

S:t Petri församlings kyrkoherde och 2:ne komministrar innehafva, till lika fördelning sig emellan, räntan af de år 1580 kyrkans predikstol eller predikanter förlänta så kallade S:t Andreæ altargods eller predikstolshemman, nemligen af:

1:o N:o 8 ⅜:dels mantal Fjerrestad i Fjerrestads socken och Luggude härad;

2:o N:o 15 ⅔:dels mantal Fjerrestad i samma socken;

3:o N:o 3 $^3/_4$:dels mantal Görarp i Bårslöfs socken, Luggude härad;

4:o N:o 1 $^5/_8$:dels mantal Tostarp i Billeberga socken af Rönnebergs härad;

5:o N:o 1 $^1/_4$:dels mantal Tostarp i samma socken;

6:o N:o 12 $^7/_8$:dels mantal Rönneberga i Asmuntorps socken af sistnämnde härad;

7:o $^2/_3$:dels mantal Lerheda i Stoby socken af Vestra Göinge härad.

Detta hemman är, enligt Kongl. Resolutionen den 29:de Januari 1850, försåldt för 3,500 R:dr, af hvars ränta presterskapet tills vidare åtnjuter årligen värdet af 9 tunnor spanmål, hvaremot öfriga räntan göres till kapital för i framtiden bestämmande ändamål.

Årliga räntan utgör, från och med år 1855, för de under 2:o och 4:o omnämnde lägenheter, och alltså oberäknad den under 7:o upptagne, tillsammans 126 tunnor 24 kappar spanmål, deraf $^1/_3$:del råg, $^1/_3$:del korn och $^1/_3$:del hafre, samt för öfrige lägenheterne sammanräknade 35 R:dr 20 sk. Banko och 5 *L:℔* $^1/_2$ ℔ smör. Desse sednare lägenheter äro bortstadde på lifstid, men genom Kongl. Brefvet den 5 Mars 1831 tilläts vederbörande att på 25 à 30 år å auktion bortarrendera de S:t Petri församlings presterskap förlänte predikstolshemman, så väl som öfrige ordinarie klereciet under namn af S:t Andreæ altargods anslagna hemman.

Nämnde kyrka begagnas äfven af garnisons-församlingen, utan att denna derför vidkännes någon utgift.

b) *Caroli eller Tyska kyrkan*, hvars byggnad år 1686 påbörjades, sedan Konung Carl XI dertill skänkt åtskilliga materialier i huggen sten m. m. efter en större byggnad å Börringe kloster. Äfven denna kyrka är under sednare åren in- och utvändigt reparerad. Till följd af Kongl. Resolutionerne den 6 Juni 1689 och den 19 Juni 1802, åtnjuter Caroli församlings kyrkoherde 100 tunnor kronotionde, hälften råg och hälften korn. Kyrkans räntebärande kapitaler utgjorde sistlidet år 4,961 R:dr 4 sk 8 rst. Banko.

Dessutom finnas:

Hospitalskyrkan i central-hospitalet och Slottskyrkan i straff- och arbetsfängelset.

Själavården bestrides inom:

S:t Petri församling af kyrkoherden och 2:ne stadskomministrar;
Caroli församling af kyrkoherden;
Garnisons-församlingen af garnisons-predikanten;
Hospitals- dito af kyrkoherden i Bjäreshög och Oxie;
Slotts- dito af slottspastorn.

2:o Undervisnings-anstalter:

A) *Skolor för undervisning i allmänhet.*

a) *Högre Lärdomsskolan*, inrättad i en af staden år **1826** dertill inköpt gård. Vid denna skola anställde lärare utgöras af Rektor, Konrektor, **5** ordinarie Kolleger, **2** Dupplikanter, **1** Gymnastiklärare och en Kantor.

Disciplarnes antal, som år **1836** uppgick till **114**, inskränkte sig år **1841** till **79**, men har derefter ökats och utgjorde sistlidet år **143**, af hvilka **101** från staden och **42** från andra orter. Bland dem voro **19** söner af frälsemän, **19** dito af ofrälse militärer, **6** dito af prester, **64** dito af borgare, **10** dito af bönder och **25** dito af civile ståndspersoner.

År **1585** donerades till *Skolmästaren i Malmö* »Abrahæ altares vikariat», bestående af hemmanen N:ris **9** och **11** Wiarp, **2** och **3** Eskatorp samt N:o **12** Wadensjö, och år **1647** det så kallade »Vicariatus Sancti Sepulchri», som utgjordes af hemmanen N:o **11** Norra Möinge, N:o **5** och **6** Östra Kattarp samt N:o **3** och **4** Sunnanå, hvilka begge donationer sedermera bekräftades genom **2** § i Kongl. Resolutionen på Malmö stads besvär den **7** December **1668**; och sedan Hyllie socken först anslagits till prebende åt skolans Rektor, men derefter år **1605** förenats med Bunkeflods församling till ett pastorat, med vilkor att pastor derstädes skulle årligen till skolans Rektor betala en viss afgift, stadfästades denna »genandt» genom **10** § i Kongl. Resolutionen den **20** Oktober **1664** och **3** § i Kongl. Resolutionen den **13** December **1672**, samt utgöres af innehafvaren utaf Hyllie och Bunkeflods pastorat. Jemväl åtnjuter Rektor årlig ränta dels af ett klockare-bol i Sallerup, dels af 2:ne hemman i Oxie härad äfvensom helgonskylds-spanmål. Genom Kongl. Brefvet den **11** Februari **1847** är förklaradt, att så väl dåvarande Rektor som blifvande Rektorer vid denna lärdomsskola må, räknadt från den **1** Maj **1845**, tills vidare tillgodonjuta gamla rektorslönen, dock med skyldighet att årligen godtgöra skolans öfrige lärare hvad som, enligt mäklarebevis öfver gångbara spanmålspriserne i Malmö vid Thomasmessotiden, kan brista uti det penningebelopp, hvarom den **1847** gällande löningsstat dem tillförsäkrar.

Öfrige lärarne vid denna skola uppbära:

Konrektor: arrendespanmål från:

a) N:o **6** Slogstorp, ¼:dels mantal i Hammarlunda socken af Frosta härad;
b) N:o **10** Hammarlunda, ⅜:dels mantal i dito;
c) N:o **11** Hammarlunda, ¾:dels mantal i dito;
d) den så kallade Deignegrunden i Tygelsjö, enligt Kongl. Kammar-kollegii utslag den **7** Februari **1812**;

e) en lika beskaffad lägenhet i Klagstorp, jemlikt Kongl. Maj:ts utslag den 21 December 1825,

samt helgonskylds-spanmål.

De 2:ne äldste Kollegerne: helgonskylds-korn, arrende af Deignegranden och klockarepensioner.

De 3:ne öfrige Kollegerne: helgonskylds-spanmål.

Härförutan åtnjuta Konrektor och Kollegerne obetydliga penningelöner af staden och räntor af donerade kapitaler, äfvensom de, lika med Rektor, hafva fria boningsrum i skolhuset.

Dupplikanterna och gymnastikläraren undfå kontanta penningelöner af Staten.

Kantor uppbär helgonskyld och klockarepensioner.

Sammanlagda beloppet af de förläningar, som åt skolans lärare blifvit anslagne, utgör, efter nu utgående arrenden, 162 tunnor 25⅓:dels kappar råg, 683 tunnor 34 13/24:dels kappar korn, 144 tunnor 10⅔:dels kappar hafre och 9 tunnor ärter, tillsammans 899 tunnor 34⅞ kappar nämnde sädesslag samt 194 R:dr 39 sk. Banko i penningar.

Skolans kapitaler utgjorde år 1855 följande belopp, nemligen:

Skolans egen kassa	Banko	R:dr	2,531:	11.	2.
Docenternes	»	»	408:	16.	—
Bibliothekets	»	»	729:	42.	10.
Disciplarnes	»	»	1,090:	—	—
Summa Banko			4,759:	22.	—

b) *Gamla eller Vestra Folkskolan* med en lärare och en underlärare samt 214 lärjungar.

c) *Nya eller Östra Folkskolan* med en lärare och en underlärare samt 238 lärjungar.

Kostnaden i och för dessa 2:ne folkskolor, hvilka stå under en gemensam styrelse, utgjorde:

år 1851	Banko		2,158:	38.	5.
» 1852	»		2,432:	32.	—
» 1853	»		2,616:	19.	4.
» 1854	»		3,185:	28.	8.
» 1855	»		3,678:	6.	8.

d) *von Konowska Ladugårdsskolan* med en lärare och 66 lärjungar.

e) *Josephinas Slöjdskola* för flickor af arbetsklassen med en lärarinna, en lärare och en underlärarinna. Den stiftades år 1827. Elevernas antal sistlidet år uppgick till 110.

Skolans kapitalfond utgjorde sistlidet år 6,194 R:dr 2 sk. 8 rst. Banko.

f) *Småbarns-skolan* för barn af arbetsklassen; skolbarnens antal 100.

Skolans kapitalfond uppgick sistförflutne år till 8,408 R:dr 16 sk. 4 rst Banko.

g) *26 Privatskolor* för barn af alla samhällsklasser. Lärjungarnes sammanräknade antal 579.

B). *Skolor med afseende å särskilde praktiske yrken:*

a) *Tekniska Elementar-Skolan.* Till lokal för denna skola har staden dels inköpt en fast egendom, dels uppfört ytterligare hus för en sammanräknad kostnad af 26,600 R:dr Banko.

Såsom bidrag härtill användes, enligt Magistratens beslut den 6 April 1850, den genom afgifter för fabrikstillverkningar samlade hall- och manufaktur-kassan, ungefär 6,400 R:dr, och genom frivilliga subskriptioner tillskötos 3,000 R:dr, hvarjemte, i följd af Kongl. Brefvet den 10 Juli 1850, erhöllos af allmänna medel 5,000 R:dr, och nästpåföljde år anvisades af Rikets Ständer årligt anslag af 5,000 R:dr för undervisningen i skolan, hvarefter, enligt Magistratens beslut den 22 Maj 1852, staden åtog sig att, jemte tillhandahållandet af för skolan nödig lokal med möblering och uppvärmning samt inrättandet af en med samma läroverk förenad Söndags- och Aftonskola, tillskjuta hvad utöfver nämnde årliga statsanslag för desse skolor erfordrades, för hvilket ändamål anvisats 1:mo årligt anslag af 100 R:dr Banko utaf stadens handels-societets enskilda kassa; 2:o behållne andelen af stadens vågmedel; 3:o årliga arrenden af Segeqvarns-jorden, plantagelyckorne »Dalarne och Östergöthland» samt jordlotterne Beten, Kläppen och Kirsebergs backar. Bristen utgår till ena hälften af borgerliga skattskillingen och till andra hälften af hus och tomter i staden, i mån af dessas bevillningsvärden. Kongl. Maj:t har under den 29 April 1853 utfärdat nådigt Reglemente för skolan och under den 16 November samma år anvisat behöfliga medel af första årets statsanslag för skolans bringande i behörig verksamhet. Beloppet af de för denna skola af staden beviljade arrendemedel och öfrige anslag utgjorde för sistlidet år 2,764 R:dr 47 sk. 2 rst. Banko.

Vid skolan äro jemte föreståndaren anställde 6 lärare. Den öppnades i Oktober månad år 1853. Lärokursen, delad i 2 afdelningar, omfattar en tidsrymd af 3 år, hvarunder meddelas undervisning i dessa kunskapsgrenar: matematik, linearteckning, frihandsteckning, modellering, mekanik, machinarbete, fysik, kemi, botanik, zoologi, lefvande språk, historia, geografi och bokhålleri. Under tiden hafva 41 elever der njutit undervisning, bland hvilka 29 tillhört staden och 12 varit från andra orter. Bland dem äro 13 söner af embetsmän, 17 af handlande och jordbrukare samt 11 af handtverkare. 10 äro vid sistlidet års slut utexaminerade.

Skolans skuld till stadskassan utgör 5,960 R:dr 8 sk. Banko.

b) med Tekniska skolan förenade *Söndags-* och *Aftonskolan* hår **4** lärare och **129** elever. Dess räntebärande fond utgör **5,620** R:dr **37** sk. **5** rst. Banko, deraf **3,220** R:dr, **37** sk. **5** rst. fordna borgareskolans öfverlåtna kapital, **1,333** R:dr **16** sk., enskildt subskriberade medel, **1,000** R:dr, gåfva af Handlanden och Riddaren Bager, och **66** R:dr **32** sk., bidrag från stadskassan.

c) *Navigationsskolan*, grundlagd jemlikt Rikets Ständers beslut år **1841**, dervid af allmänna medel anvisades **2,850** R:dr Banko till inköp af instrumentalier m. m. och **1,200** R:dr årligen till aflöningar. Derjemte utgå årligen **300** R:dr till instrumentalier m. m. Till följd af Rikets Ständers beslut vid **1854** års Riksdag är, från och med **1855**, årliga anslaget förhöjdt till **1,633** R:dr **16** sk. Banko. Lokal till denna skola och boställsvåning till förste läraren äro inrättade i den fastighet, som staden år **1843** för sådant ändamål inköpt och hvars underhåll bekostas af staden. Sistlidet år voro i skolan inskrifne **44** elever, bland hvilka endast **3** tillhörde staden. Alla de öfrige voro från andra orter. Tre voro embetsmäns, **18** borgares och **23** sjömäns söner. Två elever afgingo från skolan under loppet af våren, utan att taga examen, hvaremot examinerades **3** till sjökaptener af **1**:sta klassen, **15** till sjökaptener af **2**:dra klassen eller styrmän af **1**:sta klassen samt **24** till styrmän af **2**:dra klassen.

3:o. Sjukvårds-anstalter.

a) *Fattig arbetshusets sjukhus* med **10** à **12** sjuksängar.

Det afser egentligen endast fattige eller icke betalande sjuke, och sjukhuskostnaderne godtgöras af fattigvårds-inrättningen;

b) *Sjömanshusets sjukhus* i navigationsskolans fastighet underhålles på sjömanshusets bekostnad.

Dessutom finnas ett sjukhus för garnisonens behof och ett inom straff- och arbetsfängelset å Malmö citadell.

Enligt Magistratens beslut den **17** Juni **1854** är under uppförande ett större sjukhus, beräknadt för **60** sjuksängar och med boställsvåning för förste läkaren jemte rum för nödig betjening. Såsom bidrag till detta sjukhus, som tros blifva färdigt innevarande år, äro genom enskilde subskriptioner samlade omkring **13,000** R:dr Banko.

4:o. Fattigvårds- och andra Välgörenhets-anstalter.

A) *Allmänna fattigvårds-inrättningen*, som, enligt Magistratens den **2** November **1847** utfärdade och den **8** Maj **1848** af Konungens Befallningshafvande godkända Reglemente, omfattar stadens S:t Petri och Caroli församlingar samt garnisons-församlingen.

Fattigvårds-styrelsen disponerar dels följande fastigheter:

1:o Ett år

1:o Ett år 1806 uppfördt fattighus, som inrymmer ungefär 40 hjon;
2:o Fattig-arbetshuset, som staden sistnämnde år köpt af Kronan;
3:o von Conowska ladugården för 42 fattige;
4:o Enkefru Gersonii stiftelse för 6 enkor eller ogifta äldre döttrar efter prestmän, skollärare, ståndspersoner eller borgare;

dels årliga räntan å fattigvårds-inrättningens kapitaler, äfvensom alla samma inrättning tillfallande anslag och afgifter samt det derutöfver erforderliga och efter taxering utgående fattigvårds-tillskott.

Flere förhållanden samverka till ökande af samhällets fattigvårdskostnad. De väsentligaste bland desse äro: förtidiga äktenskap inom arbetsklassen, dryckenskapsbegäret hos mångfaldige bland manliga befolkningen af samma klass, deraf alstrad osämja inom äktenskapen och barnens vanvårdande; förut omnämnde talrika inflyttningar från andre orter; högt uppstegrade hushyror och dyrhet å lefnadsmedlen.

Fattigvårds-inrättningens utgifter, som år 1842 uppgingo till 10,383 R:dr 38 sk., deraf 7,538 R:dr 40 sk. Banko taxeradt fattigvårdstillskott eller så kallad fattigskatt, ha derefter årligen ökats och utgjorde:

	Fattig-skatt.	Summa utgifter.
år 1851	8,599	15,381
» 1852	9,619	19,344
» 1853	9,823	22,185
» 1854	11,697	25,285
» 1855	15,719	24,218

Vid sistlidet års slut ägde fattigvårds-inrättningen en kapitalfond af 19,651 R:dr 42 sk. 8 rst. och derjemte en byggnadsfond af 10,846 R:dr 16 sk. Skulden utgjorde deremot 15,000 R:dr Banko.

Fattig-arbetsinrättningens särskilda kapitalfond bestiger sig till 9,211 R:dr 16 sk. Banko.

B) *von Conowska stiftelsen*, tillkommen genom särskilda gåfvobref, dels åren 1753—1791 af Hofjunkaren D. C. von Conow, dels sedermera af åtskillige andre personer, omfattar ej mindre den här ofvannämnde von Conowska ladugården, hvarest fattige njuta bostad och bränsle jemte det åtskilliga lägenheter äro upplåtne till en skolinrättning, der fattige barn undfå undervisning af en lärare, som, oberäknadt fria rum på stället, uppbär lön af stiftelsefondens medel, än äfven ett kapital, som vid 1855 års slut uppgick till 7,979 R:dr 26 sk. 8 rst. Banko samt dessutom

hemmanet N:o 13 Vintrie, bortstadt på lifstid, deraf årliga arrendet, nu inskränkande sig till sju tunnor korn, vid Jultiden utdelas till fattige. Stiftelsen står under fattigvårds-inrättningens tillsyn, men vården och förvaltningen deraf besörjes, enligt von Conows gåfvobref, af en magistratsperson, under kontroll af Magistraten.

C) *Gersoniska stiftelsen*, likaledes här förut omförmäld, grundar sig på enkefru Sanna Maria Gersonii testamente den 2 Mars 1842, och utgöres dels af en intill von Conowska ladugården belägen fastighet, hvarest 6 à 7 fruntimmer njuta bostad, dels af ett kapital, som vid 1855 års slut utgjorde 1,580 R:dr Banko, hvars ränta är afsedd till byggnadernes underhåll. Enligt stiftelse-brefvet förvaltas denna inrättning i förening med von Conowska stiftelsen.

D) *Fattigmedels-kassan.* Huruledes denna välgörenhets-inrättning tillkommit kan af tillgänglige handlingar icke utredas i vidsträcktare mått, än att deruti ingått donationer af: a) en vid namn Hartman med 83 R:dr 16 sk. Banko, hvaraf räntan årligen tilldelas 2:ne fattiga fruntimmer; b) framlidne Hans Excellens Grefve Tage Thott med 111 R:dr 5 sk. 4 rst, deraf årliga räntan fördelas mellan 40 fattiga, samt c) Ryske Krigsguvernören, Generalmajoren H. Kockom med 333 R:dr 16 sk., deraf årliga räntan tillfaller ett fattigt fruntimmer, som till pensionstagare utses af donators i Malmö boende skyldemän. Fonden, hvars öfrige räntor årligen utdelas till 20 à 30 fattige, uppgick vid sistlidet års slut till 3,511 R:dr 7 sk. 9 rst. Banko. Kassan förvaltas af en magistratsperson under Magistratens gemensamma tillsyn och kontroll.

E) *Portmedels-kassan*, tillkommen under den tid då Malmö var befästad och afgift erlades för färdandet genom fästningsportarne. Räntan af denna fond är anvisad till lön åt läraren vid skolan i von Conowska fattighuset, men då nämnde löneinkomst är otillräcklig att betäcka lönebeloppet, och kapitalbehållningen vid 1828 års slut, 1,096 R:dr 30 sk. 1 rst., oförminskad skall bibehållas, ersättes bristen i nyssnämnde lärares aflöning utaf allmänna fattigvårdens medel. Fonden förvaltas, under Magistratens gemensamma tillsyn, af en bland dess ledamöter.

F) *Tullströmska donationskassan*, grundad af Handlanden Nils Tullström genom testamenten den 22 Augusti 1770 och den 3 Mars 1779. Af räntan beräknas 10 R:dr såsom förvaltningsarfvode, 30 R:dr utdelas till 10 fattiga fruntimmer, en lika summa till 2:ne afsigkomne borgare, 20 R:dr till 3:ne obemedlade fruntimmer och 20 R:dr till en vid Lunds akademi studerande obemedlad, i Malmö född yngling. Kassan utgjorde vid 1855 års slut 1,833 R:dr 16 sk. Banko samt förvaltas af en bland Magistratens ledamöter under tillsyn och kontroll af Magistraten, som utnämner gåfvotagare.

G) *Suellska donationen*, stiftad den 30 Januari 1813 af Kommerserådet Frans

Suell och dess fru, född af Trolle. Af räntan på denna fond tilldelas årligen 66 R:dr 32 sk. till hvardera af 4 vanlottade köpmäns eller civila embetsmäns enkor samt 44 R:dr 21 sk. 4 rst. till hvardera af 2:ne enkor, tillhörande handtverksklassen, hvarförutan fattiga ogifta fruntimmer af nämnde samhällsklasser få, när de anses dertill värdiga, träda i enkornas pensionsställe. Magistraten, som har vården, tillsynen och kontrollen i afseende på stiftelsen, hvars förvaltning ombestyres af en bland Magistratens ledamöter, besörjer utdelningen af den årliga räntan på 2:ne terminer. Den räntebärande kapitalbehållningen var vid 1855 års slut 6,543 R:dr 21 sk. Banko.

H) *Nilsonska donationen*, tillkommen genom Handlanden Bengt Nilssons testamente den 5 Mars 1807 och Garfvaren A. Malmqvists gåfvobref den 24 Februari 1840. Enligt gifvarnes förordnande skall räntan af donationerne tilldelas den eller dem af Nilssons efterkommande, som, efter Magistratens bestämmande och efter samråd med Nilssons i Malmö varande anförvandter, befinnas vara i så fattigt tillstånd att de behöfva andras hjelp och understöd. Men skulle Nilssons alla afkomlingar utdö, kommer det donerade kapitalet att tillfalla ofvan omförmälda fattigmedels-kassa, samt räntan af kapitalet att delas emellan 2 eller 3 bland stadens fattige borgare. Ränte-utdelningen sker inför Magistraten på Nilssons dödsdag, den 17 April, då räkningen för kassan granskas af dennes i staden boende anförvandter. Kassan förvaltas af en magistratsperson, och dess behållning vid 1855 års slut utgjorde 4,165 R:dr 18 sk. 7 rst. Banko.

I) *Möllerska donationen*, hvilken tillkommit genom Guld- och Silfverarbetaren Jacob Möllers testamente den 21 Juli 1832 af 1,000 R:dr Banko, att af Magistraten sålunda förvaltas, att, sedan en magistratsperson, åt hvilken medlens närmare vård uppdragits, i arfvode bekommit ⅙:del af årliga räntan, återstoden af denna skulle läggas till kapitalet, hvarefter, sedan detta hunnit till 2,000 R:dr samma mynt, räntan, efter det arfvodet för förvaltningen utgått, skulle tilldelas testators brorsbarn, om någon af dem funnes deraf vara i behof, men i annat fall trenne behöfvande enkor eller ogifta äldre döttrar efter aflidne handtverkare. Årsräkningen granskas inför Magistraten, och vid 1855 års utgång uppgick fonden till 2,183 R:dr 8 rst. Banko.

K) *Dahlska donationen*, eller den genom Fabrikören Johan Michael Dahls testamente den 12 Augusti 1828 tillkomne fond, hvaraf räntan årligen utdelas med minst 10 och högst 20 R:dr till enkor och oförsörjda döttrar efter aflidne ståndspersoner och borgare i Malmö. Kapitalbehållningen vid 1855 års slut uppgick till 6,661 R:dr 37 sk. 5 rst. Banko.

L) *Sjömanshuskassan* förvaltas af särskild direktion; och under sistlidet år ut-

delades till behöfvande sjömän eller deras enkor och barn 734 R:dr 4 sk. Banko. Vid samma års slut utgjorde räntebärande kapitalet 9,200 R:dr Banko.

M) *Handelsklassens stiftelse* till understöd för behöfvande medlemmar af denna klass, deras enkor, ogifta döttrar och minderårige eller bräckliga söner. Enligt det af Kongl. Maj:t den 17 Maj 1839 för denna stiftelse fastställda reglemente, skall en hvar delägare till inrättningen tillskjuta minst 8 R:dr 16 sk. såsom inträdesafgift och derjemte vidkännas årligt bidrag af 1 R:dr 16 sk. för hvarje skattskilling, hvarefter hans borgerliga skatter för samma år till staden utgå. Denna välgörenhets-inrättning ägde vid 1855 års slut 10,396 R:dr 10 sk. Banko.

N) *Handtverkarnes understödsförening*, hvars reglemente Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Malmöhus Län den 17 Maj 1847 fastställt, har till föremål att lemna understöd, med vissa undantag, åt alla handtverksidkare i staden, som derstädes vunnit burskap och mästerskap, jemte Boktryckare, sedan de fyllt 60 år, utan afseende på om handtverk då af dem idkas eller icke och utan hänsyn till ägarnes ekonomiska ställning, äfvensom åt delägarnes enkor och barn, under särskildt beskrifna förhållanden. Föreningens tillgångar utgöras dels af det på inrättningen vid dess stiftelse af handtverks-societetens enskilda välgörenhets-inrättning öfverlåtna kapital å 22,500 R:dr, hvilket, enligt reglementet, aldrig får tillgripas, dels ock af inträdesafgifter, 10 R:dr, samt årsafgifter, 6 R:dr, allt Riksgäld, jemte gåfvor och testamenten, hvarmed föreningen kan ihågkommas. Helt understöd får ej öfverstiga 90 R:dr samma mynt.

Under sistlidet år utbetaltes i pensioner 974 R:dr 24 sk. och föreningens kapital vid samma års slut utgjorde 31,154 R:dr 18 sk. 7 rst. Riksgäld.

Utom understöden från nu uppräknade stiftelser utdelas årligen gratifikationer från åtskilliga sällskaper, såsom S:t Knuts-Gillet, Amaranther-orden, Likbärarelagen med flere.

O) *Sparbanken*, hvars verksamhet är inskränkt till Malmö stad samt städerne Skanör och Falsterbo, stiftades år 1824. Enligt upprättadt bokslut ägde den vid 1855 års slut en insättningsfond af 238,539 R:dr 40 sk. Banko. Sparbankens egen fond vid samma tid utgjorde 21,008 R:dr 28 sk. 7 rst. nämnde mynt.

Insatte medlen tillhöra 563 ståndspersoner, 2,164 personer tillhörande arbetande och tjenande klasserne, 1,439 barn, 137 diverse verk och inrättningar samt 19 fångar.

Från sparbanken utbetalas årligen 66 R:dr 32 sk. till hvardera af Josephinas slöjdeskola, söndags- och aftonskolan samt småbarnsskolan, eller tillsammans 200 R:dr såsom frivillige gåfvor.

Till stadsskjutsens upprätthållande äro, enligt Magistratens den 19 Mars 1823

för stadens skjutsinrättning utfärdade reglemente, anslagne åtskillige staden tillhörige jordar jemte en gård i staden. Nämnde jordar innehålla, enligt derå sednast verkställd mätning, 420 tunne- $4\frac{1}{10}$:dels kappeland, nemligen:

Mellanheden, åker			90: 20,6.
Vestra betesmarken			62: 6,2.
Skjutslyckan, betesmark			61: 5,5.
Spillepengsmarken, åker och äng	94: 22,6.		
dito betesmark	111: 15,5.		206: 6,1.

hvarjemte enskilde jordägare, enligt Konungens Befallningshafvandes utslag den 24 December 1812, äro pligtige att för sine jordar vidkännas $\frac{1}{5}$:del i kostnaden för skjutsningsbestyret, och hvilket bidrag från och med år 1846 af dem fullgjorts sålunda, att sedan från alla utgifterne för året, deruti inberäknade 666 R:dr 32 sk. såsom hyra för den gård med åbyggnader, som af inrättningen disponeras, afdragits alla inkomsterna, med undantag likväl för arrenden af ofvannämnde för skjutsbestyret anslagne stadsjord, en femtedel af den derefter uppkommande bristen påföres sjelfägande jorden. Denna brist utgjorde för sistförflutna året 7,446 R:dr 25 sk. 10 rst., deraf alltså jordägarnes bidrag 1,490 R:dr Banko.

Nuvarande hästantalet vid skjutsinrättningen utgör tjugo par.

Med afseende å det väsentliga inflytande förut i denna berättelse omnämnde hamnbyggnads-inrättning utöfvat på stadens rörelse, och hvarmedelst den synnerligen bidragit till stadens och ortens förkofran, så att staden år 1853 blifvit uppflyttad från 2:dra till 1:sta klassens städer, torde en, om än kort, underrättelse angående samma inrättning, äfvensom namngifvandet af de män, hvilka, genom derå offrad nitisk och ansträngande verksamhet, gjort sig det allmänna förbundet, icke finnas här olämpligt.

Den af Kongl. Komitéen för undersökning af grunderna för städernas beskattning den 10 Maj 1853 till Kongl. Maj:t allemnade och på uppgifter från Magistraten grundade underdåniga berättelse angående staden Malmö innehåller, rörande ifrågavarande hamnbyggnad, följande upplysningar:

»I äldre tider saknade Malmö en hamn i egentlig mening. Visserligen funnos tvenne gamla pålverk, i ändamål att skydda färjelagets båtar, men de voro äfven dertill otillräcklige. Icke ens dylika farkoster kunde således denna tiden flyta i land, utan låga om sommaren på ett ansenligt afstånd från stranden, i saknad af allt skydd, och måste om vintren uppdragas på land. Lastning och lossning voro förenade med de största svårigheter, emedan alla varor måste föras på höga flata vagnar i vattnet emellan begge pålverken ut till i sjön väntande båtar samt från

desse till de på öppna redden för stormar och sjögång blottställde fartygen. Derförutan klagades år 1723 att redden genom befästningsverket blifvit bortskämd och hamnen obrukbar, så att der, hvarest tillförene 300 tunnors lastfartyg legat, nu näppeligen en båt af 6 tunnors last kan gå fram. Slutligen var strandbron eller skeppsbryggan af timmer, uppförd i en tid, då vattenbyggnadskonsten stod på en låg ståndpunkt, städse blottställd för hafvets våldsamhet samt derföre ofta i ett bristfälligt skick. Väl beviljade Regeringen vid särskilda tillfällen understöd till brons iståndsättande och anbefallde således år 1648 allmogen i den närliggande orten, att för detta ändamål köra stor sten till Malmö, äfvensom 1680, att timmer af Kronans skogar skulle få afhemtas. Men år 1723 anmäldes, att bron genom storm blifvit alldeles ödelagd och ruinerad samt att till dess nödiga förbättring inga medel funnos att tillgå, enär bropenningarne, hvaraf en stor del under de då förflutna fredsåren användts till brons underhåll, voro anvisade till Magistratens aflöning. Derefter sökte staden år 1741 och erhöll genom Kongl. Resolutionen den 25 Maj 1752 *rättighet att hemta 100 stycken ekar från kronoskogarne till* pålar för skeppsbryggan, samt framställde derefter hos Regeringen anhållan om hjelp och understöd till en hamninrättning. Men härtill svarades i Kongl. Resolutionen den 7 December 1769, att som staden största nyttan af en hamninrättning tillflyter, så må staden samma verk söka fullborda på egen bekostnad, som sedan genom hamnpenningars uppbärande kan återhemtas.»

»Ännu således vid denna tiden var Malmö i saknad af hamnbyggnad i egentlig mening och utan hopp om understöd från det allmännas sida för tillvägabringande af en för stadens och ortens rörelse så maktpåliggande inrättning. Med ansträngning af egna krafter och anlitande af de medel, som för ändamålet kunde anvisas, började kort derefter, eller år 1775, åtgärder att vidtagas för afhjelpande af de mest känbara olägenheter i detta hänseende. Direktion utsågs och förslag uppgjordes till en ändamålsenlig, efter stadens tillgångar lämpad hamnbyggnad, hvilken blef färdig år 1779. Men denna byggnad afsåg endast inrymmande af båtar och kunde, under dåvarande förhållanden, icke utföras i vidsträcktare skala, då hamn- och löningskassan, som äfven, efter hvad förut blifvit nämndt, skulle bestrida aflöningen till åtskilliga embets- och tjenstemän, ännu år 1778 icke hade större inkomst än R:dr 1,685: 17 sk. Allt sedermera, och synnerligast från detta århundradets början, har emellertid hamnbyggnaden i Malmö fortsatts och fortgår ännu efter den vidsträckta plan, som de lokala förhållandena medgifva och stadens betydligt stigande rörelse påfordrar, och denna hamn är numera den största konstbyggda i riket. Kostnaden sedan 1800-talets början för de utförda arbetena och byggnaderna jemte dessas underhåll öfverstiger redan En Million R:dr Banko. En-

samt under åren 1817—1843 hade för denna byggnad utbetalts 688,557 R:dr 20 sk 6 rst., hvaraf 282,366: 44, 11 under åren 1813—1842; och enligt ett år 1843 uppgjordt förslag, ansågos ytterligare 352,810 R:dr blifva erforderlige för hamnens försättande i det skick som afsetts.»

Hamnbyggnadens grundläggning tillvägabragtes af dåvarande Handlanden, sedermera Kommerserådet och Riddaren *Frans Suell*, som derefter, i egenskap af hamndirektionens ordförande, ända till sin död år 1817 ombesörjde byggnadens fortsättning. Sedan 30 år tillbaka innehar Handlanden och Riddaren *Lorens Isac Bager* befattningen såsom hamn-direktionens ordförande och har, vid ledningen af hamnens angelägenheter under de 17 sistförflutna åren, varit biträdd af Herr Majoren och Riddaren Carl Gottreick Beijer, i egenskap af hamnens ingeniör. Den verksamhet och drift, hvarmed hamnarbetet blifvit utfördt, samt det oafbrutna nit och den synnerliga omtanka, detta arbete erfordrat, derom upplysa hamndirektionens årligen afgifna berättelser till vederbörande embetsverk, och derom kan äfven lemnas vittnesbörd af en hvar, som varit i tillfälle se alla de svårigheter, hvilka lokala förhållanden medfört.

Likasom, enligt hvad här ofvan omförmälts, stadens tull-intrader ökats i mån af hamnens utvidgande och förbättring, likaså har hamninrättningens uppbörd af tolag, hamnafgift och extra ordinarie inkomster, oberäknadt statsanslag, tillväxt. Sålunda inflöto:

år 1774	Banko	R:dr	404.	— —
» 1788	»	»	1,685.	— —
» 1788—1797 i medeltal årligen . . .	»	»	2,458.	— —
» 1798—1807 » . . .	»	»	6,482.	— —
» 1808—1817 » . . .	»	»	12,419.	— —
» 1818—1827 » . . .	»	»	13,873.	— —
» 1828—1837 » . . .	»	»	23,447.	— —
» 1838—1847 » . . .	»	»	35,741.	— —
» 1848	»	»	50,982.	— —
» 1849	»	»	50,346.	— —
» 1850	»	»	46,480.	— —
» 1851	»	»	49,832.	— —
» 1852	»	»	55,293.	— —
» 1853	»	»	45,394.	— —
» 1854	»	»	56,372.	— —
» 1855	»	»	67,848.	— —

Minskningen i uppbörden åren 1850 och 1853 härrörde från stadens hem-

sökelse af koleraepidemien nämnde 2:ne år. Uti upptagne summorne för år 1852 och de 2:ne sistförflutne åren inberäknas dock städja för försålde hamntomter, uppgående år 1852 till 5,055 R:dr, år 1854 till 872 R:dr och år 1855 till 1,308 R:dr Banko.

Oaktadt desse inkomster utgjorde dock vid 1855 års slut hamnens skuld 265,779 R:dr 1 sk. 7 rst. Banko.

Redan använde kostnader för hamnbyggnaden kunna alltså uppskattas till mera än 2 Millioner R:dr Riksmynt. De härtill i anslagsväg lemnade bidrag af Staten inskränka sig till ett år 1843 afskrifvet lån å 15,000 R:dr, ett under den 30 April 1846 för 10 år beviljadt ärligt anslag af 6,000 R:dr för hamnens konsolidering samt ett under den 6 Mars 1852 undfådt anslag af 50,000 R:dr allt Banko, för dockbyggnad. I länevåg har hamnen utaf allmänna medel sistnämnde dag undfått 50,000 R:dr Banko.

Angående ifrågavarande hamnbyggnad samt öfrige af staden utförde allmänna företag, innehålla förut omförmälde Kongl. Komitéens åberopade berättelse följande upplysning och vitsord:

»Jemte fortsättning af den vidsträckta och kostsamma *hamnanläggningen*, har staden påbörjat och oafbrutet fortsatt hamnbyggnadens konsolidering med kajer af huggen granit; uppbyggt en likaledes med stenkajer försedd kanal, som förenar hamnen med fordna fästningsgrafven; anlagt och stensatt flera öppna platser och gator med trottoarer vid hamnen; anskaffat 3:ne ångmudderverk till beredande af ökadt djup i hamnen samt till utvidgande och fördjupning af inloppsrännan, och uppfört en större byggnad till bostäder åt den vid hamnen anställde betjening och bevakning;

»år 1853 påbörjat anläggningen af en *skepps-reparationsdocka*, för hvilken kostnaden beräknats till Banko 179,250, deraf 50,000 R:dr såsom anslag och 50,000 R:dr såsom lån af allmänna medel erhållits; varande för denna byggnad anskaffad en pump- och en sågінrättning som drifves med ånga;

»anlagt *chaussée* å stadens östra landsväg, i sammanhang dermed byggt en jernbro med landfästen af huggen granit öfver Stora Segeå och en stenbro öfver Lilla Segeå samt utvidgat Hvellinge-vägen och med fyllning af krossad sten förbättrat södra landsvägen;

»åtagit sig en årlig beskattning af 6000 R:dr Banko för *stadens belysning med gas;* och slutligen år 1853 påbörjat utvidgning af den vid fästningsraseringen anlagde kanal utmed stadens östra och södra sidor, hvilken kanal, sammanhängande med den på stadens öfrige sidor belägna fordna fästningsgrafven, håller 3,000 alnar i längd samt blir 50 fot bred och 7 à 8 fot djup.»

I samman-

I sammanhang härmed bör icke lemnas oanmärkt, att, på sätt hamndirektionens sednast afgifna årsberättelse närmare omförmäler, östra och vestra hamnarmarnes yttre sidor blifvit sistförflutne året, genom uppförde fördämningslinier, fullkomligen konsoliderade, genom hvilken fördämning erhållits en landvinning af omkring 90 tunnland.

Helsovården besörjes af en förste och en andre stadsläkare, lönade af staden, samt af 7 andre praktiserande läkare. I staden finnas 2:ne apothek. Vaccinationen bestrides under inseende af provincial-läkaren.

Polisen förestås egentligen af Borgmästaren, såsom Magistratens ordförande, biträdd af en stadsfiskal, 1 polisgevaldiger och 6 polisbetjenter. Nattbevakningen verkställes af 24 väktare i staden och 8 vid hamnen, bland hvilka likväl endast hälften hvarje natt tjenstgör.

Värdet af brandförsäkrade byggnader i staden och å dess område utgjorde vid 1855 års slut:

i Skånska Brandförsäkrings-inrättningen	3,336,610.
i Städernas allmänna Brandstodsbolag för fastigheter , ...	19,500.
i Försäkrings aktiebolaget Skandia	20,000.
Summa B:ko R:dr	3,376,110.

Å varulager, fabriksredskap, machinerier och lösören i allmänhet voro vid samma tid försäkringar beviljade uti:

Städernas bolag till försäkring af lösegendom	1,146630.
Skånska Brandförsäkrings-inrättningen	996,200.
Försäkrings-aktiebolaget Skandia	315,333.
Summa B:ko R:dr	2,458,163.

Uti stadens Sjö-assuransförening voro likaledes vid 1855 års slut 30 fartyg till försäkring antagne för ett värde af 413,500 R:dr Banko.

Stadens inkomster år 1855:

Under Hamnkassan, Tolag, deraf ⅔:delar ordinarie och ⅓:del inqvarterings-	Banko R:dr	9,999.
Hamnafgift af varor	42,251.	
» af fartyg	8,086.	50,337.
Arrenden och diverse andra inkomster		6,203.
Städja för försålde hamntomter		1,308.
Transp.		67,847.

	Transp.	67,847.
Statsanslag: 4:de årets för anläggning af skeppsdocka .	10,000.	
10:de eller sista årets för hamnens konsolidering	6,000.	16,000.
Under Stadskassan: Vågafgift, anslagen till och indrifven af Tekniska skolan		1,111.
Arrenden af Segeqvarn och en del andra lägenheter dito dito		1,388.
Andre arrendemedel		219.
Marknadsståndpenningar, anslagne Exekutionsförvaltaren såsom sportelinkomst och af honom uppburne		175.
Jordskyld		439.
Kännelse-afgift		25.
Försäljning af pumpstockar		681.
Tillfälliga inkomster		675.
Under Fattigvården: ränta å utlånte kapitaler		1,553.
Statsanslag		1,066.
Böter		769.
Fattigprocent af sterbhus		507.
Andel i kortstämpel-bevillning		93.
Skådespelsafgift		146.
Afgift för vissa utrikes varor		2,246.
Af arbetsinrättningen		1,586.
Diverse		415.
	Summa Banko R:dr	97,629.

Stadens utgifter år 1855,

upptagne under sina särskilde rubriker i bilagde tabell till en sammanräknad summa af **289,104** Riksdaler.

Öfver den deribland under benämning af diverse onera upptagna summa, **133,526** R:dr, meddelas här följande

Specifikation.

Hamn- och brobyggnads-, reparations- och muddrings- med flere derför bestridde utgifter	136,059.
Broars, gators och kanalers underhåll samt torgs och allmänna platsers rengöring	15,065.
Tjurhållning	300.
Inköp af pumpstockar och vattenverkets underhåll	1,692.
Brandredskapens underhåll och förvarande	389.
Transp.	153,505.

Transp.	153,505.
Beklädnadspersedlar m. m. åt stadens vakt- och annan betjening . .	956.
Gatulysning	6,055.
Inköp af ved till rådhuset, inbindningspenningar, smärre reparationer och diverse omkostnader	1,368.
Kostnad för Navigations-skolhuset	202.
D:o för Tekniska skolan	7,111.
Riksdagsskatt	787.
Inqvarteringskostnad för ständiga garnisonen	3,028.
Reparation å stadens kyrkor	2,832.
Utgifter för folkskolorne	3 678.
Kostnader i följd af kolerafarsoten	826.
Karantänskostnader och utgifter för stadens sjukhus	472.
Hospitalstionde	2,706.
Summa Banko R:dr	183,526.

Såsom icke upptagne bland inkomsterne äro de i denna berättelse omnämnde statsanslag till Tekniska skolan och Navigationsskolan jemväl frådragne utgiftssummorna för desse inrättningar. Bland utgifterne äro ej heller beräknade den för nya sjukhusets uppförande redan använda kostnad, uppgående vid 1855 års slut till 22,000 R:dr Banko.

Vid sistnämnde tid häftade staden i följande kapitalskuld:

för hamnarbetets och dockbyggnadens utförande	265,779.
» hussarstallarne, återstående	12,800.
» Stadskassans behof	39,024.
» Fattigvårdens	15,000.
» S:t Petri kyrkas restaurerande	14,358.
» sjukhusbyggnaden	9,000.
Summa Banko R:dr	355,961.

2:o. Landskrona. Staden grundlades år 1413 af Konung Erik XIII, enligt Bref den 14 Mars samma år, då privilegier äfven meddelades i likhet med hvad staden Malmö förut innehade. Dessa privilegier äro derefter stadfästade och förbättrade af Konung Hans den 24 Mars 1449, af Drottning Ulrika Eleonora den 14 Mars 1663 och af Konung Carl XI den 15 April 1676 samt sedermera åren 1683 den 10 September, 1719 den 8 Augusti och 1724 den 20 Januari. År 1747 behagade Kongl. Maj:t, med anledning af fästningens utvidgning, i nåder ålägga stadens invånare att förflytta staden till en i sjön befintlig, under vatten

stående, sandbank, hvarvid invånarne tillförsäkrades åtskilliga förmåner, såsom skattefrihet under flera år, fria materialier af sten och kalk vid uppförande af stenhus samt så kallad fjerdepennings åtnjutande för korsvirksbyggnader m. m.

Staden utgöres för närvarande af följande delar: *Nya staden*, *Gamla staden*, *Norra* och *Östra förstäderna* med de så kallade *Värnarne*, delade i *Östra* och *Norra*; och är staden befästad å alla sidor, hvilken befästning likväl numera endast till mindre delen underhålles.

Enligt den af Ingeniör G. Ljunggren år 1853, på föranstaltande af komitéen till undersökning af grunderna för städernas beskattning, verkställde uppmätning, innehåller staden inom fästningsgrafvarne 105 tunne- 12 kappland. På ön Gråen, belägen längs södra sidan af hamnen och innehållande 67 tunne- 16 kappland samt på alla sidor befästad, finnas åtskilliga Kongl. Maj:t och Kronan tillhöriga byggnader, äfvensom en i sednare åren på Statens bekostnad uppförd karantänsinrättning, innehållande diverse boningslokaler jemte sjukhus med deromkring anlagde planteringar.

Stadens drätsel besörjes af en dertill vald kommission. Inkomsterna för år 1855, inberäknadt hamn-, bro- och vågmedel 14,567 R:dr 3 sk., tolag 4,371 R:dr 10 sk., fattig-tolag 6,050 R:dr 27 sk. 7 rst., jordarrenden 9,794 R:dr 13 sk. 7 rst., utgjorde en summa af 43,849 R:dr 41 sk. 9 rst., samt utgifterna, inberäknadt aflöningar till embets- och tjenstemän, 6,428 R:dr 16 sk., och utbetalningar till fattigvården 6,028 R:dr, en summa af 38,107 R:dr 34 sk. 6 rst. Stadens skulder vid 1855 års slut uppgingo till 33,333 R:dr 16 sk. Banko, deraf 28,000 R:dr löpa med ränta.

Den staden tillhörande jordrymd utgör, enligt nyssnämnde uppmätning, 2,167 tunne- 16,0 kappland. När derifrån afräknas den rymd, som upptages af fästningen, citadellet Gråen, stadsplanen inom fästningsgrafvarne samt 127 tunne- 14 $^{89}/_{160}$:dels kappland, som omfatta förstäderne, värnarne och allmänna vägar, återstå 1,780 tunne- 17 $^{73}/_{160}$:dels kappland åker, äng, betesmark och plantering, deraf äro anslagne till civile och ecklesiastike embets- och tjenstemäns aflöning 364 tunne- 23,7 kappland, kyrkor och andra allmänna verk 96 tunne- 26,5 kappland, plantering 45 tunnland, vagnmanslaget för bestridandet af skjutsningsbesväret 186 tunne- 8 $^{1}/_{16}$:dels kappland, Kongl. Maj:t och Kronan behållne 16 tunne- 8,0 kappland, enskilde personer tillhörige 114 tunne- 25,9 kappland och för stadens räkning bortarrenderade 956 tunne- 21 $^{9}/_{32}$:dels kappland. Arrendet erlägges för närvarande uti penningar, som på bestämda tider till stadskassan inflyta.

Stadens folkmängd, som år 1850 uppgick till 3,488 personer, utgjorde vid 1855 års slut 4,227 personer, deraf skattskyldige 2,417 och skattfrie 1,810. Här-

vid anmärkes, att i invånarnes antal ej äro inbegripne här såsom garnison förlagde 2 Depôt-kompanier af Wendes Kongl. Artilleri-regemente med befäl, utgörande 200 personer, samt å fästningen förvarade 311 fångar. Folkmängden har under de sista fem åren ökats med 945 personer, hvilket förnämligast får tillskrifvas dels en ökad rörelse i handel och sjöfart, dels stadens sockerbruks betydliga utvidgande och behof af arbetare, som från landet för berörde ändamål inflyttat.

Vid nordöstra ändan af stadens hamn finnes det i sednaste underdåniga berättelse upptagna *skeppsvarf*, hvilket äges af ett bolag och drifves med en Qvartersman samt 9 timmermän. Sedan skeppsvarf i Helsingör år 1826 och 1827 blifvit anlagdt, har rörelsen vid Landskrona varf, som förut varit mycket anlitadt för reparationer, med hvarje år aftagit, så att arbetet nu är ringa och inkomsten för år 1855 endast utgjort 1,500 R:dr Banko.

Stadens hufvudnäringar utgöres af handel och sjöfart, åkerbruk, fabriker och handtverkerier. Handel och sjöfart, hvilken sednare hufvudsakligen bedrifves med främmande fartyg, har under de nästförflutne 5 åren betydligen tilltagit. Från och med 1851 till och med år 1855 äro nedanantecknade partier spannmål och andra varor från inrikes orter sjöledes till staden ankomne, nemligen:

Hafre	tunnor	5,697.
Hvete	»	3,696.
Korn	»	9,115.
Råg	»	3,165.
Ärter	»	27½.
Sparrar och Bjelkar	stycken	57,977
Bräder	tolfter	32,593.
Läkten	»	5,564.
Plankor	»	1,722.
Ved	famnar	2,147.
Rapsatfrö	tunnor	579.
Potäter	»	8,209.
Stenkol	»	57,820.

hvaremot under samma tid likaledes till inrikes orter från staden afgått:

Hafre	tunnor	2,199.
Hvete	»	6,015.
Korn	»	44,931.
Råg	»	5,815.
Ärter	»	3,782.
Sparrar och Bjelkar	stycken	1,985.

Bräder	tolfter	593.
Läkten	»	65.
Plankor	»	94.
Ved	famnar	13.
Rapsatfrö	tunnor	5,130. ¼.
Potäter	»	89¾.
Stenkol	»	3,693.

Från utrikes orter hafva under förenämnde år inkommit:

Hafre	tunnor	366.
Hvete	»	530⅓.
Korn	»	645½.
Råg	»	235⅙.
Ärter	»	24.
Potäter	»	278.
Hästar	stycken	26.
Får	»	779.
Svin	»	2.
Stenkol	tunnor	197,602.

hvaremot utgått:

Hafre	tunnor	228,941.
Hvete	»	21,231.
Korn	»	66,694.
Råg	»	21,788.
Ärter	»	3,755.
Rapsatfrö	»	8,338.
Potäter	»	623.
Kålrötter	»	1.
Hästar.	stycken	3.
Oxar	»	201.
Får	»	56.
Svin	»	38.
Gäss	»	23.
Ved	famnar	49.
Sparrar och Bjelkar	stycken	717.
Bräder	tolfter	2,735.
Plankor	»	266.
Stäfver	stycken	24,100.

Härvid må upplysningsvis nämnas, att importen af kreatur varit störst under åren 1851 och 1852, af spanmål och rotfrukter år 1853; att exporten af spanmål varit minst 1851, derefter den årligen ökats och varit störst 1855; exporten af virke har varit störst 1851 och 1852 samt derefter minst 1855, hvaremot kreatursexporten varit störst 1854 och dernäst år 1855.

Följande fabriker finnas i staden:

a) *1 Sockerfabrik*, som en följd af år varit i verksamhet. Jemte raffinering af rörsocker, försöktes äfven under åren 1836—1837 sockerfabrikation af hvitbetor, dock med ringa framgång. År 1849 inköptes fabriken af handelshuset Mattson & Braune i Götheborg, som med betydlig kostnad inrättade densamma enligt nyare tiders förbättrade method för kokning medelst ånga i lufttomt rum, hvarigenom förarbetningen af råsocker, som år 1849 utgjorde 770,000 och 1850 900,000 skålpund, uppgick

år 1851 till	1,500,000.
» 1852 till	3,920,000.
» 1853 till	3,718,000.
» 1854 till	3,740,000.
» 1855 till	5,000,000.

med ett tillverkningsvärde för sistnämnde år af 1,150,000 Riksdaler Banko.

År 1853 försåldes fabriken åter till det då bildade Skånska Sockerfabriksaktiebolaget. Då detta bolag hade för ändamål att, jemte förbättring af raffineringsrörelsen, åter införa sockertillverkning af hvitbetor, vann bolaget understöd af flere inflytelserika män inom Skånska provinsen. För att fullständigt genomföra berörde plan, inköpte bolaget det nära staden belägna säteriet Säbyholm och öfvertog arrendet af stadshemmanet Erikstorp med derunder lagde farmer, alltsammans utgörande 920 tunnland. Härförutan verkställdes nödiga tillbyggnader samt en gasanläggning vid fabriken, och nya apparater för hvitbetsfabrikationen anskaffades från utlandet. Hela anläggningen, inberäknadt inköpet af Säbyholm, har för bolaget medtagit en kostnad af 673,333 R:dr 16 sk. Banko. Ännu synes det för tidigt att yttra något bestämdt omdöme huruvida hvitbets-industrien kan med fördel vinna allmännare utsträckning inom provinsen, men hvad Landskrona sockerfabrik särskildt angår, torde man få hysa all förhoppning om ett lönande resultat i anseende till jordens lämpliga beskaffenhet och fabrikens fördelaktiga läge vid en ypperlig hamn. Skörden af hvitbetor å den af fabriken begagnade jord utföll förlidet år medelmåttig och uppgick till 350,000 lispund. Från andra ställen omkring staden uppköptes 67,634 lisp. och från Malmötrakten 33,782 lisp., eller tillsammans 451,416 lisp. Till hvitbetornas förarbetande ha åtgått 11,000 tunnor sten-

kol, och för hela fabriksrörelsen under sistlidet år äro, utom disponent-direktören, använde 7 bokhållare, 2 tekniker, 3 sockermästare, 1 machinist, 1 kopparslagare, 9 smeder, 10 tunnbindare, 5 timmermän och 100 ständige arbetare.

b) *6 Tullmjölqvarnar*, af hvilka en så kallad Holländsk. Dessa qvarnar betjena hufvudsakligen stadens invånare med mäld.

c) 1 *Tobaksfabrik*, anlagd år 1854, består af 6 spinnbord, 1 press och en så kallad karf. Arbetarnes antal utgöres af 1 spinnare, 1 karfskärare, 1 kardusslagare samt 21 cigarr- och andre arbetare. Under år 1855 utgjorde tillverkningen:

Cigarrer	lådor	2,742.
Kardustobak, skuren	skålp.	5,008.
Tuggtobak	»	3,170.
Snus	»	3,680.

till ett sammanräknadt värde af 7,434 R:dr 40 sk. Banko.

d) *3 Repslagerier*, som bedrifvas med 10 arbetare. För år 1855 har tillverkningsvärdet utgjort tillsammans 4,000 R:dr Banko.

e) *5 Garfverier* med 13 arbetare. Sammanräknade tillverkningsvärdet för år 1855 har uppgått till 14,519 R:dr 16 sk. Banko.

f) *3 Färgerier* med 4 arbetare. Sammanlagda tillverkningsvärdet för år 1855 uppgår till 4,383 R:dr 16 sk. Banko.

g) *1 Klädesfabrik*, tillhörig enskild person och anlagd inom fästningens område, sysselsätter 8 frie arbetare och verkmästare samt 200 af de å fästningen förvarade fångar. Består af 14 kardmachiner och skrubblar, 3 plysmachiner, 4 kontinuer, 20 väfstolar för kläde och 22 för mattor samt 18 dito med jaquard-machiner, hvarförutan fabriken äger ett i närheten deraf uppfördt färgeri med 4 pannor och 1 kyp. Tillverkningarne under år 1855 hafva utgjort:

mattetyg, ylle	alnar	34,378¾.
divan- och sängmattor	stycken	1,319.
bomullsväfnader	alnar	3,077¾.

till sammanlagdt tillverkningsvärde 76,250 R:dr 2 sk. Banko.

Såvidt kändt är drifves denna fabrik med fördel, desto heldre som dess flesta tillverkningar, enligt sakkunnige personers bedömande, skola vara jemförlige med utländske af samma slag.

h) *1 Tändsticksfabrik* med 10 arbetare. Består af 1 svarf, 1 skärmachin och 1 kapmachin. Under året 1855 tillverkades 5,100 gross karduser tändstickor till ett värde af 2,550 Riksdaler Banko.

i) *1 Blåsinstrumentsfabrik* med 4 arbetare. Tillverkningsvärdet år 1855 utgjorde 1,300 Rd:r Banko.

k) *1 Ljus-*

K. *1 Ljusstöperi-fabrik*, anlagd i slutet af år 1855.

Vid 1855 års slut utgjorde antalet af burskapsägande handtverkare 92 med 118 mantalsskrifne arbetare, hvarförutan 15 personer innehade tillstånd att idka handtverk såsom försörjningsmedel.

Jordbruket, hvilket under sednare åren mycket förbättrats, drifves i cirkulation, hufvudsakligen för spannmål, foderväxter och rotfrukter, ibland hvilka sednare, efter det skörden af potates flere år slagit fel, hvitbetor till en icke obetydlig del odlas och afyttras till sockerbruket.

Fiske idkas dels af i staden boende fiskare, dels ock af invånarne å fiskläget Borstahusen, beläget inom stadens område, och utgöres hufvudsakligast af sill, torsk och flundror, hvarmed icke allenast stadens invånare förses, utan äfven angränsande landsort; dock har denna näring under de två sista åren, i jemförelse med de föregående, varit mindre gifvande.

Stadens undervisningsverk utgöras af *1 Högre Lärdomsskola*, hvari undervisning bestrides af Rektor och 2 Kolleger, 2 *Allmänna Folkskolor*, den så kallade *Gjörloffska Skolan* för gossar samt 1 *Flickskola*, denna sednare ställd under H. M. Enke-Drottningens höga beskydd. Uti dessa skolor meddelas kostnadsfri undervisning för omkring 300 barn af båda könen. Lärjungarnes antal i lärdomsskolan utgör omkring 35. Åtskillige mer eller mindre besökta privata undervisningsanstalter finnas utomdess i staden.

Stadens *Fattigvård* är anförtrodd åt en i behörig ordning vald Styrelse. Sedan sista Berättelsen afgafs hafva stadens invånare åt Fattigvårds-styrelsens disposition öfverlemnat för att bebyggas, och i öfrigt för fattigvårdens räkning användas, 6 tunnland jord i den så kallade Tröjdenborgsvången i närheten af norra infarten till staden, och för det kapital, 9,666 Rdr 32 sk. B:ko, som numera aflidna Demoiselle Gustafva Suell i lifstiden donerat till byggnad åt i behof stadda enkor och barn efter Embets- och Tjenstemän samt Borgare här i staden, har å nämnde jordlott blifvit uppförd en prydlig tvåvånings-byggnad af sten med inredning till boningsrum för fattighus-föreståndaren och i inrättningen intagna personer samt nödige kök och 2 arbetssalar. I sammanhang härmed hafva för fattigkassans tid efter annan besparade tillgångar blifvit uppförda 2 envånings-sidobyggnader, likaledes af sten, hvilka äro inredde till boningsrum för fattige, tvättstuga, kokinrättning samt sjukhus, detta sednare bestående af 3 sjuksalar och ett mindre sjukrum, 1 badrum samt kök och boningsrum för sjukvårdspersonalen. Uti alla dessa byggnader, som varit bebodda sedan slutet af år 1853, äro nu inrymde öfver 150 fattige. Sjukhuset anlitas icke allenast af sjuke personer inom staden, utan äfven från kringliggande landsort. Läkarevården bestrides af Stadsläkaren. Ehuru arrendemedel

för omkring 108 tunnland af stadens jord blifvit afsedda för bildandet af en arbets-inrättning, kan dock någon sådan icke egentligen anses ännu hafva kommit till stånd. De fattige sysselsättas likväl med åtskilliga slags handarbeten, hvaribland må nämnas spånad och linneväfnad, äfvensom den fattigvården tillhörande obebyggde jord, innehållande circa 4 tunnland, som förmånligast användes till jordfrukter, köks- och trädgårdsväxter, skötes uteslutande af fattigpersonalen.

Utom förutnämnde byggnader äger fattigvården jemväl till sin disposition de så kallade Brockska och Oelreichska hospitalerne, som äro grundade på enskilde personers donationer, och två af Kongl. Maj:t och Kronan upplåtne boningslägenheter, hvilka alla bebos af omkring 70 personer af båda könen.

Fattigkassans hela kapitalfond utgjorde vid 1855 års slut sammanräknad 19,247 R:dr 45 sk. 4 r:st Banko, och fattigvårdens alla utgifter under samma år hafva uppgått till 9,347 R:dr 45 sk. 11 r:st samma mynt, hvilka utgifter blifvit bestridde dels af uttaxerad fattigskatt för året, upplupne räntor å kapitalfonden och influten fattig-tolag, årligt statsanslag 3 à 400 R:dr Banko till garnisons-församlingens fattige samt diverse andra mindre betydliga intrader.

I staden finnes en sparbank, som, stiftad år 1835, öppnades år 1836. Vid 1855 års slut utgjorde sparbankens ansvarighetssumma 222,515 R:dr 14 sk. 2 r:st Banko. Kontraböckernes antal uppgick till 2.368.

Stadens skjutsningsskyldighet bestrides nu, som förut, af ett Vagnmanslag, som, mot fullgörande af detta åliggande, har sig anslagen 186 tunne- $8^{1}/_{16}$ kappland jord, derför endast en ringare afgift årligen erlägges till stadskassan. Kostnaden för skjutsningsbesväret antages uppgå till det i tabellen utförda belopp, 966 R:dr 32 sk. Banko.

Stadens allmänna vägar innehålla 2,695 famnar, hvilkas årliga iståndsättande med strandmal och sönderslagen sten bekostas dels af stadskassan för allmänna byggnader och dels af husägarne efter skeende uttaxering. Väghållningskostnaden uppgick för år 1855 till 1,687 R:dr Banko.

De uti tabellerna upptagne belopp för stadens Presterskaps underhåll utgöras dels af kyrkans medel och utgående hyror och dels af å stadens invånare uttaxerade tillskott. I öfrigt består Pastors och Förste Stadskomministerns löneinkomster uti dem på lön anslagne stadsjordar, hvarförutan Pastor och Förste Stadskomministern åtnjuta omkring 60 tunnor årlig tionde af de stadens jordar, som äro tionde åsatte.

Bland stadens diverse onera förekomma för år 1855 tionde till Malmö hospital, 250 R:dr 4 sk. 11 r:st., tionde-arrende och tomtören till stadens kyrka, 1,211 R:dr 31 sk. 9 r:st, 873 R:dr 11 sk. 4 r:st för lykttändning, 1,154 R:dr 19 sk. 4 r:st för gatuläggning, 540 R:dr afbetalning å ett i Rikets Ständers Bank i och

för orgelbyggnad upptaget lån, 266 R:dr 32 sk. i och för folkskolornes behof, 335 R:dr 24 sk. folkskoleafgift, 383 R:dr 16 sk. i och för flickskolan, 320 R:dr koleraskatt, 600 R:dr 32 sk. i och för vattenverkets underhåll samt 3,314 R:dr 41 sk. 5 r:st, allt Banko, servis-kostnader, tomtören till Lunds Akademi, och andre allmänna utgifter, som böra af stadens medel bestridas.

Sedan Kongl. Förordningen den 18 Januari 1855 angående försäljning af bränvin med mera dylikt den 1 påföljde Oktober trädde i verksamhet, har all bränvinsminutering och utskänkning af spirituosa öfvertagits af ett bolag på tre års tid emot årlig bestämd afgift.

Uti staden finnes en så kallad Benådnings-kassa, tillkommen i följd af Kongl. Resolutioner den 9 Oktober 1749 och den 20 November 1756. Kapitalfonden utgör 9,084 R:dr 45 sk. 2 r:st Banko, deraf årliga räntan, efter fem procent, utdelas, efter hvad ofvan blifvit omnämndt, såsom byggnadshjelp, under benämning Fjerdepenning, för uppförde korsverkshus i Nya Staden

3:o *Lund.* Stadens folkmängd utgjorde, vid slutet af år 1855, 7,833 personer, deraf 4,534 mantalsskrifne och 3,299 skattfrie, och har under de sednare fem åren ökats med 621 personer. Uti förstnämnde antal inbegripas 387 Studerande.

Utom de offentliga läroverk, hvilka bekostas af statsmedel, nemligen Universitetet, Kathedral-skolan, — denna sednare med 11 ordinarie lärare, en lärare i naturvetenskaperne, tre duplikanter, en extra lärare utan lön, 3 exercitiemästare samt omkring 290 lärjungar — och Folkskolelärare-seminarium, finnas i staden 2:ne folkskolor, 1 flickskola och en småbarnsskola. Under sistförflutna året utgjorde antalet lärjungar i de båda folkskolorne 329, i flickskolan, hvarest jemväl meddelas undervisning i qvinnoslöjder och hvaråt åtskilliga bland stadens fruntimmer egna en närmare tillsyn, var lärjungarnes antal sednast 52 och i småbarnsskolan 114. Sistnämnde skola, hvilken trädde i verksamhet år 1853, underhålles genom enskilda uppoffringar och frivilliga sammanskott samt är ställd under en särskild Styrelse. Ett nytt hus, hvaruti så väl denna skola som slöjdskolan för medellösa flickor finnes inrymd, blef uppfördt år 1852 för en kostnadssumma af 4,500 R:dr Banko, som till en del utbetalts af stadens allmänna skolkassa, men hufvudsakligen erhållits genom bidrag från stadens sparbank och gåfvor af enskilda personer inom samhället.

Stadens hufvudnäringar utgöras af handel, handtverk och jordbruk. De handlandes antal, som år 1850 uppgick till 39, med en betjening af 51 personer, utgjorde, år 1855, 35 och deras betjening 47.

Detta oaktadt kan någon minskning i handelsrörelsen, som endast består i

minutförsäljning, icke anses hafva ägt rum, utan torde denna snarare hafva ökats till följe af en stigande folkmängd, större tillgång på penningar och den fördelaktiga konjunktur för landtbruket, som under de sednare åren inträffat. Handtverksmästarne, hvilka år 1850 voro 159 med 448 gesäller och lärlingar, uppgingo år 1855 till ett antal af 162 med endast 380 gesäller och lärlingar.

Tillstånd att såsom försörjningsmedel med egna händer idka handtverk innehades år 1850 af 123 personer. År 1855 har deras antal förökats till 148. Den ständiga tillökningen inom sistberörde klass af näringsidkare har, såsom af nyss anförda förhållande synbart är, i betydligt mån minskat arbetet i de egentliga handtverks-verkstäderne. Klagan deröfver samt öfver svårigheten att erhålla stadigt arbetsbiträde, synnerligast af gesäller, förspörjes allmänt från handtverksmästarnes sida.

Fabriker och Manufaktur-inrättningar finnas visserligen till ett antal af 26 med 69 arbetare; men med undantag af ett färgeri, ett garfveri, ett boktryckeri och ett stilgjuteri, äro de alla af ringa betydenhet.

Jordbruket, som hufvudsakligen omfattar odling af säd och foderväxter, fortfar att vinna förkofran. De högt uppdrifna priserna på alla jordbruksalster, i förening med ymnigare penningetillgång och ökad folkmängd, hafva vållat, att jordvärdet under de sednare åren högst betydligt stegrats, så att ett tunnland stadsjord, som för 5 à 6 år sedan betaltes med 300 à 350 R:dr, numera icke kan köpas för mindre än 4, 5 à 600 R:dr Banko och derutöfver, allt efter jordens läge och häfd.

En ansenlig mängd nya byggnader hafva under de 2:ne sednaste decennierne blifvit uppförde; alla grundmurade tegelhus och af solidare beskaffenhet än de förut bruklige korsverkshusen. Brandförsäkringsvärdet af hus och byggnader uppgick år 1850 till 1,181,462 R:dr 24 sk. och 1855 till 1,562,812 R:dr 24 sk. Banko.

Stadens sparbank, som flitigt begagnas äfven af befolkningen å den närmaste landsbygden, är i märkbar tillväxt och äger stort förtroende. Insättarnes fordran utgjorde, enligt 1855 års bokslut, 829,575 R:dr 20 sk; sparbankens egen fond uppgick vid samma tid till 41,499 R:dr 11 sk. 8 rs:t, hvartill komma 2:ne donationer med derå upplupna räntor, tillhopa 3,627 R:dr 30 sk., allt Banko.

Till åstadkommande af snygghet och prydnad omkring staden hafva de utanför norra och östra tullarne belägna allmänningar, hvilka fordom varit begagnade till lertägter, numera blifvit planerade och försedda med trädplantering samt apterade till promenadplatser. Kostnaderna härvid äro bestridde dels medelst enskilda sammanskott och dels af stadskassan.

Äfvenså har, under de sednare åren, stadens allmänna kyrkogård blifvit med

omsorg vårdad och för icke obetydlig kostnad satt i ett bättre skick, dertill medc vunnits genom beskattning å stadens invånare.

Fattigvården, som handhafves efter en särskild den 13 Mars 1849 vederbörligen fastställd stadga, synes blifva för samhället allt mera betungande. Antalet af underhållne och med understöd försedde fattighjon jemte alla omkostnaderne i och för fattigvården och en i sammanhang dermed organiserad arbetsinrättning hafva utgjort:

	Antal fattig-hjon.	Omkost-nads-be-lopp i B:ko.		
		R:dr	sk.	r.
år 1851	703	7,947	—	—
» 1852	760	8,562	—	—
» 1853	716	7,553	—	—
» 1854	726	9,216	—	—
» 1855	789	11,652	—	—

Af förutnämnde antal fattighjon äro 40 à 50 minderårige barn utackorderade hos välkände fosterföräldrar, mest på landet, emot viss årlig afgift; 70 à 80 gamla bräckliga eller orkeslösa äro intagne uti stadens allmänna fattighus, der de få mat, kläder och husrum samt verkställa för inrättningens räkning hvarjehanda arbeten, lämpade efter hjonens ålder och kroppskrafter. De öfrige njuta understöd i mat från fattigvårdens kokinrättning, eller ock undfå de penningebidrag, förnämligast till hushyra och bränsle.

Ungefärligen $\frac{1}{5}$:del af den årliga kostnaden för fattigvården betäckes genom räntor å donerade kapital samt tillfällige inkomster. Det öfriga måste inbringas genom beskattning. Men härförutan har Fattigvårds-styrelsen till sin disposition, i enlighet med särskilda förordnanden, ränte-afkastningen å testamenterade fonder till ett sammanräknadt belopp af omkring 10,000 R:dr Banko.

Utom stadens allmänna fattighus finnas dels 2:ne andre mindre sådana, donerade af framlidne Stadskomministern Torslow och Medicine-Professorn A. Florman samt ställda under förvaltning af ett så kalladt Sodalitium, bestående af de båda Stadskomministrarne och Pastor i S:t Pedersklosters församling, dels följande fromma stiftelser, tillkomna genom förordnanden utaf numera aflidne personer, nemligen:

Malmrosiska fonden med ett kapital af . . . B:ko R:dr 11,601: 13. 8.
Gröningerska fonderne å tillhopa . . . . . 15,370: 12. —
samt Lundegrenska fonden, uppgående till . . . . . 1,074: 2. —
deraf årliga räntorna användas, efter testatorernes föreskrifter, till pensioner åt nödlidande eller behöfvande inom staden; Varande derjemte, genom efter hand lemnade mindre gåfvor af särskilde personer samt gjorda besparingar å Torslowska och Flormanska donationerne, af hvilka den sistnämnde äfven omfattar nära fyra tunnland stadsjord, under förbemälde Sodalitii vård, kapitaler samlade till ett belopp af nära 6,000 Riksdaler Banko, som fortfara att vara räntebärande.

Nyligen har i staden blifvit bildad en understöds-förening till förmån för ålderstigne och behöfvande Borgare jemte deras hustrur samt enkor och oförsörjda barn, men, i afvaktan på sökt fastställelse å det för denna inrättning uppgjorda reglemente, har densamma ännu icke kunnat träda i verksamhet.

De publika hus och byggnader, hvilka staden har att underhålla, äro rådhus, folkskolehus, fattighus, vågbod, spruthus och fängelse.

4:o *Ystad.* Staden, hvars äldre arkiv med privilegier och andre staden rörande handlingar vid ett fiendtligt infall den 22 Oktober 1569 gått förloradt, har redan i 13 seklet varit en bland Skånes betydligare städer. Genom nådigt Bref den 12 Juni 1572 har staden blifvit tillförsäkrad om enahanda rättigheter och privilegier, som staden Malmö och andra köpstäder i Skåne förundte äro.

Enligt en öfver staden år 1753 upprättad karta uppgå nummererade tomternes antal till 506, dock finnas flere sedermera bebyggde tomter inom staden, hvilka komma att med sine nummer förses.

Under staden lyda 1,778 3/8:dels tunnland jord, deraf 793 1/8:dels tunnland i allmänhet väl häfdad åker och äng samt återstoden, 985 1/4:dels tunnland, utgöres af gemensam betesmark och skogsplantering.

Jordbruket, hvars väsentliga föremål är beredandet af fodertillgång för framfödandet af det för staden nödiga antal boskapskreatur, har under sednare åren bedrifvits med framgång, utom hvad angår odlingen af potates, som betydligt aftagit, hvaremot odling af cikoria varit för jordägarne särdeles vinstgifvande, så att sistlidet års skörd uppgått till 41,490 lispund cikorierötter efter ett utsäde af 150 skålpund frön å en jordrymd af omkring 50 tunnland.

Utom staden finnas 6 stycken mindre väderqvarnar med hvardera ett par stenar, samt en under sednare åren anlagd så kallad Holländsk väderqvarn med 3 par stenar, å hvilka qvarnar förmales största delen af den för stadens behof erforderliga säd.

Antalet af stadens invånare utgjorde, enligt mantalslängden, vid 1855 års slut, 4,924, deraf 2,670 skattskyldige och 2,254 skattfrie; Och har på de 5 sednaste åren folkmängden endast ökats med 44 personer; hvarvid likväl bör anmärkas, att staden år 1853 varit hemsökt af kolerafarsoten, uti hvilken sjukdom ett antal af 206 personer afiidit.

De särskilde kostnader, staden i och för denna farsot fått vidkännas, hafva uppgått till omkring 12,000 R:dr Banko, deraf endast 2,000 R:dr blifvit af Staten ersatte, såsom aflöning åt de derstädes tjenstgörande kolera-läkare.

De näringar, på hvilka staden grundar sitt bestånd, äro hufvudsakligen handel och sjöfart, handtverk och fabriker samt fiske och åkerbruk.

Antalet af burskapsägande handlande utgör 43, af hvilka största delen idka minuthandel med kramvaror och specerier m. m.; dock fortfar spanmålshandeln att vara den väsentligaste näringsgrenen för stadens handlande, som tillförene afsatt denna sin vara till största delen i Stockholm, men under sednare åren äfven utskeppat betydlige partier direkte till utlandet, så att medelbeloppet af den spanmål, som utskeppats till in- och utrikes orter under de fem sista åren, uppgått till 95,052 tunnor.

Ehuru staden för närvarande endast äger 11 fartyg, 2 briggar, 6 skonertar, 1 koff och 2 slupar om tillsammans 594 lästers drägtighet, kan stadens handel och sjöfart likväl icke sägas vara i aftagande, oansedt den betydliga minskning i städernes handelsrörelse, som är en följd af det större antal personer, hvilka på landsbygden utöfva handel.

Beträffande stadens importhandel, så utgöras de förnämsta varor, som under de fem sista åren blifvit till staden införde, af salt, kaffe, hampa, sill, viner, arrak, väfnader och specerier m. m.

Tulluppbörden, som för år 1850 utgjorde 96,540 R:dr, har för sistförflutna året uppgått till 172,134 R:dr Banko.

Handtverkerierne och fabrikerne hafva under sednare åren i så måtto vunnit förkofran, som åtskillige af dessa yrken tillegnat sig fullt så mycken skicklighet som i flere andre Rikets städer, hvilket företrädesvis gäller om en större fabriksanläggning för tillverkning af vagnar, som under sistförflutna året bedrifvits med särdeles framgång; Och hafva de handtverkare, som med skicklighet i sina yrken förenat sparsamhet och ordentlighet, icke saknat sin tarfliga bergning.

Uti staden finnas 99 burskapsägande handtverkare och dessutom nedannämnde fabriker och manufaktur-inrättningar:

1 Cikoriefabrik med 14 arbetare och 10,833 R:dr tillverkningsvärde;
4 Färgerier . . med 11 arbetare och 6,066 R:dr d:o

5	Garfverier med	15	arbetare	och	14,490	R:dr tillverkningsvärde.
1	Klädesfabrik »	3	d:o	och	1,075	R:dr d:o
1	Lackfabrik »	1	d:o	och	494	R:dr d:o
1	Såpsjuderi »	2	d:o	och	16,884	R:dr d:o
2	Tobaks- och Snusfabriker »	34	d:o	och	10,827	R:dr d:o
6	Urmakerier »	8	d:o	och	1,116	R:dr d:o
2	Vagnfabriker »	15	d:o	och	10,800	R:dr d:o

Tillverkningsvärdet vid i staden befintlige fabriks- och manufaktur-inrättningar har således för sistlidet år uppgått till 72,585 R:dr Banko, då det för år 1850 endast utgjorde 61,705 R:dr samma mynt.

I sammanhang härmed anmärkes, att ett jerngjuteri för närvarande är under anläggning vid staden.

Undervisningsverken äro:

1:o. En lägre lärdomsskola, som år 1850 hade 3 lärare och 47 lärjungar, hvilka sednares antal så ökats, att det vid sistförflutna årets slut uppgick till 100, hvaraf äfven blifvit en följd, att lärarepersonalen måst förökas med 2:ne nya lärare; Och har dessutom en Gymnastiklärare vid skolan blifvit antagen.

Att denna tillökning i skolans personal kommer att medföra en ändamålsenlig förändring uti skolans nuvarande indelning i tre klasser, synes vara utan tvifvel, likasom det nuvarande, i flere afseenden otjenliga, skolhuset, såsom äfven till sitt utrymme otillräckligt, måste utbytas emot någon annan dertill mera passande lokal.

2:o. En folkskola med 2:ne lärare och 140 lärjungar;

3:o. En flickskola, hvari 2:ne lärarinnor meddela undervisning åt nära 100 obemedlade flickor. Denna under sednare åren inrättade undervisningsanstalt underhålles och bekostas hufvudsakligast genom enskilda bidrag;

4:o. En slöjdskola med 50 lärjungar, som af 2:ne lärare undervisas linear- och frihandsteckning samt modellering;

5:o. En söndagsskola, som begagnas af omkring 50 gesäller och handtverkslärlingar.

Dessutom finnas 2:ne sådane för mera bemedlade flickor samt åtskillige små barnsskolor.

Vidare må här anmärkas, att staden har 2:ne kyrkor, hvarå under sednare åren blifvit verkställda betydliga förbättringar så väl in- som utvändigt.

För fattigvårdens ändamålsenliga ordnande, har på stadens bekostnad nyligen blifvit

blifvit uppfördt ett större fattig- och arbetshus med 2:ne arbetssalar och dessutom rum för 81 stycken fattighjon. Derjemte äro flickskolan och dess lärarinnor i arbetshuset inrymda intill dess annan härtill mera tjenlig lokal kan varda anskaffad.

Kostnaden för fattigvårdens bestridande under sistförflutna året har med 2,373 R:dr 32 sk. Banko öfverstigit debiterade fattigskatten, 5,951 R:dr 20 sk., så att densamma uppgått till sammanräknadt belopp 8,325 R:dr 4 sk. Banko, ett förhållande, hvartill hufvudorsaken är att finna deruti, att kolerafarsoten under dess härjande i staden år 1853 utkräft sina flesta offer bland arbetsklassen, och staden således måste åtaga sig ett stort antal genom föräldrarnes frånfälle värnlösa barn.

Sjukvården inom staden bestrides af Stadsläkaren och en privat läkare, af hvilka den förre äfven tjenstgör å stadens sjukhus, hvarest finnes utrymme för trettio sjuksängar.

Under sednare åren och sedan ett understöd af skogsplanteringskassan för sådant ändamål blifvit af Kongl. Maj:t nådigst beviljadt med 6,000 R:dr Banko, har stadens skogsplantering med särdeles framgång bedrifvits, under inseende af en Direktion, som jemväl egnat omtanka åt utvidgning och förskönande af en norr om staden befintlig parkanläggning och promenadplats.

I staden finnes en sparbank, hvars insättningsfond, som år 1850 utgjorde 297,525 R:dr 29 sk., under sednare åren ökats med 202,378 R:dr 30 sk., så att densamma vid sistlidet års bokslut, enligt den öfver bankens förvaltning afgifna berättelse, uppgick till 499,904 R:dr 11 sk., allt Banko.

5. *Helsingborg.* Belägen i en naturskön trakt vid smalaste passet af Öresund, som här har en bredd af endast ½ Svensk mil och hvarest obehindrad kommunikation med utlandet, med ytterst få undantag, hela året igenom äger rum, räknas denna stad till Skånes äldsta och märkvärdigaste städer. Några egentliga privilegier för staden finnas väl icke, men de äldste handlingar i detta afseende, som äro tillgänglige, äro utfärdade i Helsingborg af Konung Erik XIII, den ena Beatædagen år 1414 och den andra S:t Botolphi Albodsdag år 1415, hvarefter finnas af framfarne Danska och Svenska Konungar utgifne flere bref och resolutioner, innehållande likväl endast stadganden och föreskrifter, hvilka till största delen äro aldeles otillämplige och jemväl genom sednare utkomne författningar förändrade, hvarjemte de äro utfärdade icke för denna stad särskildt, utan för köpstäder i allmänhet; en Kongl. Resolution den 17 December 1660, hvarigenom staden erhållit kronans andel af i staden fallande sakören, är dock ännu gällande.

Stadens nuvarande areal är 658,893 qvadratalnar, dels frie, dels ofrie tomter, samt 121,126 qvadratalnar torg, gator och gränder. De öfrige tomterne eller

sådane som staden och icke någon enskild äger, samt hvilka, mot en viss årlig afgift till stadskassan, blifvit åt innehafvarne upplåtne, få numera, enligt stadens Borgerskaps Äldstes och Magistratens den 18 April 1850 fattade, af Kongl. Maj:t i nåder den 19 Februari 1851 fastställda, beslut, friköpas mot bestämd löseskilling för qvadrataln, allt efter tomternes belägenhet.

Under staden lyda 1,250 tunnland jord, uppskattad till 14 1/8 mantal och utgörande dels löningsjord, dels sjelfägande jord, dels ock staden tillhörig och till stadens invånare bortarrenderad jord. Af desse jordar erlägges till Kongl. Maj:t och Kronan endast bevillning efter 2:dra Artikeln, men till stadskassan ingen afgift utom arrende för de bortarrenderade, hvarjemte desse jordar, med undantag af löningsjorden, bestrida skjutsning. Enligt till komitén för städernes beskattning derom insända uppgifter, hvilka grundade sig på lagfartsprotokollen för år 1846 till och med år 1850, var medelbeloppet af försäljningsprisen för stadens jord i allmänhet omkring 349 R:dr och af årliga arrenden 6 R:dr, allt Banko pr tunnland.

Antalet af stadens invånare utgjorde vid sistlidet års slut 4,243, deraf 2,443 skattskyldige och 1,800 skattfrie. Under de fem sednaste åren har folkmängden ökats med 618 personer.

För laglydnad, ordning, sedlighet och ett stilla uppförande är stadens befolkning i allmänhet känd. De i staden föröfvade brott hafva mestadels bestått af obetydligare stölder, slagsmål, fylleri m. m. Största antalet lagöfverträdelser, som vid Domstolen åtalas, äro dock de, som inom Helsingborgs vidsträckta tullkammare-distrikt begås emot tullförfattningarne. 202 sådane mål handlades under förlidet år, men de flesta af de härför tilltalade personer tillhörde icke detta samhälle.

Stadens hufvudnäringar äro fortfarande handel och sjöfart, åkerbruk, handtverk, fabriksrörelse och fiske, och dessa bereda nu, som tillförene, de omtänksamma invånarne deras fulla bergning. Handeln och sjöfarten hafva på sednare åren betydligt tilltagit. De handlandes antal utgör 43, deras betjening 39; och hafva stadens importartiklar hufvudsakligen utgjorts af kaffe, socker, tillåtna slag af bränvin, vin, väfnader, salt samt fiskvaror, och exporten förnämligast af spannmål, stäfver, ekbark, papper och bräder. Stadens invånare äga tio fartyg om tillsammans 283 lästers drägtighet.

Förhållandet med stadens export och import under åren 1851—1855 visar sig för öfrigt af följande uppgifter:

	Antal härifrån utklarerade Skeppslaster.	Tullafgifter i R:dr Banko.		
		för export	för import	Summa.
år 1851	336	2,097	81,444	83,541
» 1852	365	1,547	83,193	84,740
» 1853	320	1,951	87,996	89,947
» 1854	829	2,973	100,645	103,618
» 1855	611	1,647	125,383	127,030

och af från Tullkammaren aflemnad förteckning inhemtas, att i medeltal under ofvannämnde år med förpassning till staden ankommit 447 fartyg och båtar från inrikes orter, och derifrån till andra inrikes orter med förpassning afgått 175.

Landtmannens produkter hafva inom staden god afgång både för stadens eget behof och till transport åt andra orter inom och utom riket. På dessa produkter, som bestå af viktualievaror, spannmål, jord- och trädgårdsfrukter, bränvin, timmer, stäfver, papper och väfnader m. m., är tillgången alltid betydlig, men priserna äro mycket stegrade. Till upplysning om förhållandet med spannmålshandeln i staden åberopas följande likaledes från Tullkammaren erhållna uppgift angående exporten deraf:

	Hafre	Hvete	Korn	Råg	Ärter	Summa.
	tunnor	tunnor	tunnor	tunnor	tunnor	tunnor
år 1851	23,208	——	——	——	20	23,228
» 1852	22,579	774	——	——	——	23,353
» 1853	43,237	635	1	4	20	43,897
» 1854	48,765	6,468	3,986	3,665	42	62,926
» 1855	79,725	2,244	7,690	13,746	73	103,478

Följande handtverkare, af hvilka flere äro utmärkt skicklige, finnas i staden:

Bagare	9.
Bokbindare	4.
Färgare	4.
Garfvare	6.
Kopparslagare	5.

Målare . . . . . 5.
Sadelmakare . . . . . 4.
Skomakare . . . . . 17.
Skräddare . . . . . 7.
Smeder . . . . . 6.
Snickare . . . . . 9.
Tunnbindare . . . . . 4.

förutan 28 handtverkare i andra yrken och 28 personer, hvilka såsom försörjningsmedel idka handtverk. Antalet af gesäller och lärlingar uppgår till 224 personer.

Undervisningsverken bestå af:

1:o. En Trivialskola (indelad i 3:ne klasser samt apologist-klass i 2:ne afdelningar) med 3 ordinarie lärare och 4 duplikanter, äfvensom särskilde lärare i sång och gymnastik; uppgående lärjungarnes antal till 136. Till denna skola äro donerade 27 tunnor helgonskyldskorn, som, efter gällande markegångspris, utgå af åtskilliga klockarelägenheter, och hvilka 27 tunnor korn erläggas till stadskassan, samt, enligt Kongl. Brefvet den 20 Oktober 1820, användas till »skolans reparationer och alla kostnader, som, enligt skolans räkenskaper, af denna fond tillförene utgått.»

2:o. Folkskola med 2:ne lärare och 2:ne lärarinnor, der alla fattiga barn få fri undervisning efter Bell-Lancasterska methoden. Barnens antal utgör för närvarande 112 gossar och 662 flickor, och handledning för dessa sednare lemnas uti läsning. skrifning, räkning och vanliga för dem passande fruntimmersarbeten.

3:o. Söndagsskola, hvarest handtverksgesäller och lärlingar undervisas i innanläsning, skrifning, räkning, geografi, historia och linearteckning. De i denna skola inskrifna lärjungar utgöra 70.

4:o. En Småbarnsskola, inrättad år 1854 och ställd under uppsigt af en lärarinna, som har tillsyn öfver i medeltal 30 barn dagligen. De fattigare af barnen så väl i denna som i folkskolan erhålla dessutom mat från fattigvårdsinrättningen.

5:o. Flera med Skoldirektionens tillstånd inrättade privata läroanstalter för båda könen, hvilka läroanstalter gagnas af 218 barn.

Alla lärarne orh lärarinnorna utmärka sig fortfarande för nit och skicklighet.

Sjukvården i staden bestrides af en Stadsläkare, hvarjemte Regements-Läkaren vid Kongl. Norra Skånska Infanteri-Regementet och en t. f. Bataljons-Läkare vid Kronprinsens Husar-Regemente äro i staden boende; och finnes derstädes ett sjukhus, hvaraf en del är inredd till badhus, som till enskild person är bortarren-

deradt. Båda dessa inrättningar stå under särskild af staden utsedd Sjuk- och Badhusdirektion.

Fattigvårdens angelägenheter skötas af den dertill utsedda Direktion på ett tillfredsställande sätt. I fattighuset, som är rymligt och väl underhållet, bo för närvarande 25 mankön och 26 qvinkön. Utom dessa erhålla omkring 48 personer, deribland 30 barn, dagligen middag i fattighuset, äfvensom den mindre bemedlade kan der emot 3½ sk. Riksgälds få köpa middag. Kontanta penningebidrag, bestående i hushyreshjelp m. m. tilldelas 121 personer, dels qvartaliter, dels månatligen och dels hvarje vecka. Trettioen fattiga barn (utom ofvannämnde 30 barn) uppfostras på allmän bekostnad och äro uti staden bortackorderade; erhållande de fattige derjemte fri läkarevård och frie medikamenter. Den med fattigvårds-anstalten förenade arbets-inrättningen är fortfarande i verksamhet och fattigvårdens inkomst af densamma belöpte sig sistlidet år till 1,242 R:dr 8 sk. Sistlidet års debiterade fattigskatt utgjorde 3,533 R:dr, hvarmed, äfvensom med fattigvårdens öfriga vanliga inkomster af räntemedel, jordarrenden, nådegåfvor, fattigprocent och böter m. m. utgörande 5,580 R:dr, eller tillsammans 9,113 R:dr, alla dess utgifter blifvit bestridde. Fattigvårdens utlånta kapitaler vid sistlidet års slut utgjorde 35,247 R:dr 16 sk. och dess tillgångar i fastigheter samt inventarier 19,306 R:dr 16 sk., allt Banko.

För upplysning om stadens inkomster och utgifter år 1855 intages denna förteckning:

Inkomster:

	B:ko R:dr	
Ordinarie stadsskatt af borgerliga rörelsen	1,931:	32. —
Brand- och Aflöningsskatt af hus och tomter	2,028:	27. —
Extra Läkare-arfvode	404:	39. —
Bötesandelar	245:	7. 4.
Helgonskyldskorn	189:	— —
Jordarrende-medel	2,120:	26. 8.
Tomte-friköps-medel	1,354:	36: 3.
Tomtören	292:	20. —
Gerningsören	6:	30. 8.
Marknadsstånds-penningar	25:	16. —
Arrendemedel	31:	— —
Jordägarnes bidrag till Båtsmans-vakans-afgiften	23:	29. 11.
Inqvarterings-ersättning	479:	32. —
Koleraskatt	615:	28. —

Riksdagsmanna-arfvode	378:	—	—
Diverse inkomster	476:	46.	3.
Tolag, inkommande och utgående Bropenningar d:o d:o Stämpel- och Hamnpenningar Våg- och Mätare d:o	3,500:	—	—
S:ma	14,103:	36.	1.

Utgifter:

Afkortning af påförde stadsskatter	36:	2.	10.
Båtsmans-vakans-afgift	343:	43.	1.
Borgmästarens lön	1,000:	—	—
Rådmännens d:o	1,000:	—	—
Öfrige Embets- och Tjenstemäns löner	3,047:	8.	—
Inqvarteringskostnad	926:	—	—
Vägunderhållning	1,364:	3.	1.
Extra Ordinarie utgifter	3,545:	13.	5.
Trivialskolans underhåll	288:	25.	4.
Folkskolans d:o	20:	—	—
S:ma	11,570:	47.	9.

Frivilliga Brand-Corpsen existerar fortfarande, dess öfningar fortgå och eldsläcknings-anstalterne äro i godt stånd.

Sedan år 1852 fråga blifvit väckt om anläggande af väg vid stadens norra infart, för att derigenom kunna undgå passerandet af den besvärliga s. k. Liden, blef, efter det Kongl. Maj:t i nåder till detta företag af statsmedlen anvisat $\frac{2}{3}$:delar af det upprättade kostnadsförslagets belopp eller 5,580 R:dr, denna väganläggning verkställd och till allmänt begagnande behörigen afsynad i Oktober månad år 1854. Till öfrige kostnaderne bidrogo enskilda med 1,346 R:dr 32 sk. och stadens invånare med debiterade 2,151 R:dr 16 sk. Banko. Denna väg går bredvid den vackra helsobrunnen »Helsan» och är mycket befaren.

Från längre tid tillbaka har till Tullkammare begagnats den åt Tullkontrollören i Tullverkets hus anvisade boningslokal, hvarför af stadskassan till kontrollören betalts årlig hyra, men sedan Kongl. Maj:t uppå Kongl. General-Tullstyrelsens derom gjorda hemställan i nåder förordnat, att Tullkammaren med dertill nödige arbetsrum m. m. skulle uppföras vid hamnen i granskapet af den nya lastbrygga, som för ett par år tillbaka blifvit byggd, har stadens Borgerskap nyligen utsett en komité att

ofördröjligen gå i befattning med anskaffande af denna Tullkammarebyggnad och hvad dertill hörer.

Vid utlyst sammanträde i Februari månad sistlidet år öfverenskommo åtskillige af stadens invånare att, medelst aktieteckning, för egen räkning anskaffa ett ångfartyg för bestridande af fart emellan städerne vid Öresund.

Genom kontrakt med Civil-Ingeniören och Riddaren Keiller i Götheborg beställdes ett ångfartyg af jern till 70 hästars kraft, hvarför kostnaden beräknats till 70,000 Riksdaler Banko. På detta fartyg arbetas nu, och bör det enligt kontraktet lemnas färdigt i stadens hamn innevarande år.

Sedan Eders Kongl. Maj:t och Rikets Ständer beslutat, att en stamjernbana skall anläggas emellan Malmö och trakten omkring Wettern, har allmänna uppmärksamheten blifvit fästad å nyttan och nödvändigheten af byggandet utaf bibanor i Skåne, samt vid sammanträde i Landskrona sistlidet års höst en komité för detta ändamål utsedd. Uppå denna komités begäran hade Helsingborgs stads invånare blifvit kallade till allmänt sammanträde inför Magistraten, för att höras och besluta om och i hvad mån de skulle finnas benägne att å stadens vägnar bevilja bidrag till anläggande af bibana från staden till ofvannämnde stambana samt för ändamålet öfverlåta af stadens jord hvad dertill kunde komma att användas. Vid detta sammanträde beslöts enhälligt att, för den händelse Rikets Ständer under nästa Riksmöte besluta meranämnde stambanas fullbordande, staden ville med 100,000 R:dr Banko bidraga till anläggande af bibana från Helsingborg i riktning åt Remmarlöf samt kostnadsfritt lemna erforderlig stadsjord till denna bibana.

Reverber-verket, fabriken för tillverkning af saltglacerade lerkärl och de här anlagda tvänne vagnfabriker drifvas med allt större framgång. Vid den första sysselsättas 11 arbetare, och sistlidet års tillverkningsvärde uppgick till 13,744 R:dr; vid det andra arbeta 10 personer och tillverkningsvärdet har sistlidet år varit 7,367 R:dr. Vagnfabrikerne sysselsätta 18 personer och deras tillverkningsvärde har upptagits till 12,125 R:dr, allt Banko.

Ellofva krogar och två konditorier finnas i staden. På dess ägor äro uppförde fem stycken väderqvarnar.

Den år 1836 i staden stiftade sparbank har oafbrutet visat sina för samhället gagnande verkningar, i synnerhet för de personer, hvilkas fördel och båtnad med dess inrättande afsågs. Insättningsfonden utgjorde, enligt sista bokslutet, 201,876 Riksdaler och bankens egen besparade fond 12,867: 47, eller tillsammans 214,743 R:dr 47 sk. Banko. Antalet af utelöpande sparbanks-kontraböcker uppgick då till 2,155.

6:o *Skanör* och 7:o *Falsterbo*. Folkmängden i dessa städer, hvilka under de

fem sistförflutna åren ökats med 19 personer, utgjorde vid slutet af nästlidet år 1,056 personer, deraf 605 mantalsskrifne och 451 skattfrie.

Sjöfart för andra städers räkning i förening med ett föga tacksamt jordbruk och fiske, hvilket sednare från och med år 1853 varit i märkbart aftagande, utgör ännu invånarnes i dessa städer näringsfång. Den omgifvande kusten är så grund, att fartyg ej kunna nalkas Skanör närmare än 4 à 500 alnar och Falsterbo-fyr 250 alnar.

Å stadsjorden, hvilken, i anseende till dess svaga beskaffenhet, kräfver mångårig hvila, hvarunder den likvisst gagnas till äng, odlas endast spanmål och potäter. Städerne omgifvas af stora flygsandsfält, hvilka hållas fredade och besås årligen till någon del med trädfrön, allt efter som flygsanden dämpas och marken vinner mera stadga.

I Skanör finnas tre minuthandlande. För öfrigt utgöres båda städernes borgerskap af 3 handtverkare, 68 sjökaptener och skeppare, som ännu göra sjöresor, samt 12 sjöfarande, hvilka dels af ålder äro oförmögne till sjötjenst, dels af andra orsaker icke varit dertill använde.

Undervisningsverken inskränka sig till en folkskola i Skanör och en i Falsterbo.

Städerna hafva gemensamt fattighus och fattigvårdsstyrelse, hvilken bestämmer och fördelar fattigvårdsbördan, då frivilliga bidrag ej äro tillräcklige.

Läkare och Apothek finnas icke i dessa städer, ej heller någon krog, men ett ställe för försäljning af bränvin i minut.

För längre tid tillbaka har de två städernes Skeppare-societet, till understöd för behöfvande delägare och deras i fattigdom efterlemnade enkor och barn, stiftat en kassa, hvars fond vid sistlidet års slut uppgick till 2,496 R:dr 26 sk. 8 r:st B:ko.

Med undantag af två hus, som i sednaste åren blifvit brandförsäkrade utomlands, äro alla öfrige byggnader inom de båda städernes område, äfvensom all der befintlig lösegendom, icke brandförsäkrade, då försäkring derå ej lemnas inom riket, af skäl att samtlige enskilde husen äro försedde med halmtak, medgifne i städernes Byggnads-ordning. Stadskassans egentliga inkomster under år 1855, bestående i burskapsafgifter, gerningsören, bötesandelar, arrende- och tomtöremedel samt bränvinsförsäljnings-afgift, uppgingo blott till 104 R:dr 26 sk. 9 r:st Banko. Hvad derutöfver erfordrats till bestridande af båda städernes utgifter har i vanlig ordning uttaxerats och debiterats.

Malmö Landskansli den 23 September 1856.

S. G. von TROIL.

C. ISBERG. S. BORGSTRÖM.

Tablå öfver Skeppningen af nedannämnde artiklar från och till hamnarne inom Malmöhus Län, enligt Tullkamrarnes uppgifter, för åren 1851—1855.

		Helsingborg och Höganäs.					Landskrona.					Malmö och Trelleborg.					Ystad.				
		1851.	1852.	1853.	1854.	1855.	1851.	1852.	1853.	1854.	1855.	1851.	1852.	1853.	1854.	1855.	1851.	1852.	1853.	1854.	1855.
Till Utrikes orter:																					
Hafre	tunnor	23,208	22,579	43,257	48,765	79,725	54,589	39,050	55,483	41,941	59,898	15,108	16,259	11,618	25,714	40,742	6,725	7,653	5,885	22,690 5/8	44,343
Hvete	»	— —	774	655	6,468	2,244	2	2,024	3,669	8,292	7,244	662	2,132	2,451	11,347	5,586	— —	— —	— —	4,445 23/36	3,988 5/6
Korn och Malt	»	— —	— —	1	4,536	7,690	245	509	7,550	20,620	38,172	24,261	5,735	51,708	96,996	111,758	2,364	955	1,124	29,402 11/36	56,832 1/2
Råg	»	— —	— —	4	3,665	15,746	—	— —	657	7,490	15,641	47	117	4,856	35,646	51,195	366	20	470	17,826 1/2	35,873 15/36
Skidfrukter	»	20	— —	20	42	75	48	— —	914	1,529	1,264	1,393	209	1,075	10,574	15,659	205	— —	— —	4,272 17/18	6,606
Rapps	»	911 1/2	400	— —	80	316	3,501	2,985	1,271	458	125	5,528	6,472	1,505	5,200	1,500	— —	568	— —	500	— —
Rotfrukter	»	— —	— —	2,095	3,575	110	—	— —	186	438	— —	— —	— —	— —	— —	1,095	— —	— —	45 1/2	— —	7
Hästar	stycken	— —	— —	— —	— —	81	2	— —	— —	1	— —	2	14	1	44	87	— —	— —	— —	4	13
Hornboskap	»	— —	— —	308	1,465	601	—	— —	— —	173	28	— —	— —	128	295	55	— —	— —	5	— —	1
Får	»	30	154	— —	240	145	25	— —	— —	5	26	— —	— —	21	2	72	— —	— —	— —	— —	— —
Svin	»	21	3	12	39	64	—	— —	— —	38	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1	— —	2	4
Gäss	»	— —	— —	— —	— —	— —	—	— —	— —	23	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Smör	lispund	44	— —	103 3/5	— —	— —	40	— —	— —	— —	11 1/2	75	— —	— —	9	59	— —	— —	1	— —	39 1/4
Ost	»	— —	— —	— —	— —	— —	—	1 1/2	— —	— —	— —	— —	— —	3	3	1	— —	4	— —	2	2 2/3
Kött	»	85 1/2	— —	— —	1,455	65	3	60	280	— —	62	— —	— —	241	262	740	— —	17	— —	— —	— —
Fläsk	»	— —	— —	— —	1,214	743	—	36	170	1,520	74 1/4	9	— —	9	47	60	— —	— —	4 7/10	— —	— —
Bjelkar och Sparrar	stycken	34	335	73	1,156	394	245	54	132	286	— —	1,310	1,950	276	500	2,555	10	88	— —	83	36
Bräder och Plankor	tolfter	2,089	2,502	936	5,440	5,563	481	1,580	567	285	88	758	1,993	967	3,800	1,001	43	34 1/2	338	401 1/2	174
Stäfver	stycken	305,130	395,730	300,720	407,502	268,300	20,100	4,000	— —	— —	— —	34,450	327,269	850	8,200	26,780	— —	— —	— —	— —	— —
Ved	fammar	— —	— —	— —	— —	— —	15 1/2	10	6	7	10 1/2	— —	— —	— —	— —	— —	31	2	5	5	29
Till Inrikes orter:																					
Hafre	tunnor	1,028	1,786	1,161	60	2,196	913	430	276	580	— —	5,214	2,728	1,148	619	931	9,928	6,859	6,233	474	1,231
Hvete	»	1,218	656 1/2	3,492	942	2,106	358	818	4,879	16	3	4,564	7,315	11,006	1,409	397 1/2	2,241	2,997	4,290	371	352
Korn och Malt	»	620	480 1/12	1,080	1,516	1,378	14,934	9,543	9,922	6,375	4,157	110,863	113,027 1/4	75,795	35,291	52,383	38,722	36,400	32,711	20,333	23,404
Råg	»	277	928	398	422	757	2,758	1,597	1,357	120	3	27,331	18,051	18,394	4,159	2,377	8,107	6,556	6,845	804	225
Skidfrukter	»	44 3/4	124 1/3	52	15	14	1,156	807	594	168	1,057	15,800	11,375	7,822	2,667	3,639 1/3	5,448	4,688	1,982	568 1/2	1,494
Rapps	»	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	749	— —	— —	— —	— —	— —
Rotfrukter	»	— —	45	175	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Smör	lispund	612 3/4	165 1/5	253 1/20	473	486 1/2	— —	209	82	358 3/5	1,419	157	203	151	229	542	20	5	— —	26	14 3/4
Ost	»	1,497 1/2	1,525 1/5	1,580	1,536	1,549 1/2	1,955	1,153 1/2	1,073	1,139	1,915	3,705	3,286	2,496	3,734	5,262	8,708	4,876 3/10	5,598 3/4	4,517 19/20	4,610 7/20
Kött	»	16	67 1/2	416	335	10	15	36	225	397 1/3	7	585	127	160	1,265	395	522	3	386 1/2	1,686	51
Fläsk	»	871 1/4	1,198 4/5	86	337	446 1/2	376	88	84	771 1/2	84 3/4	1,159	471	167	867	126	11,757 1/2	3,890 3/5	1,867 3/4	3,495 3/20	79 9/20
Bränvin	kannor	142,256	146,139	118,398	119,255	44,748	180,560	250,908	266,924	136,597	50,976	704,777	768,142	752,811	342,496	144,330	385,136	404,592	271,052	187,527	40,805
Från Utrikes orter:																					
Hafre	tunnor	— —	— —	— —	— —	— —	31 1/2	— —	— —	3 1/2	— —	— —	138	— —	8	— —	20 2/3	5	7 1/2	— —	— —
Hvete	»	278	135 5/6	— —	41	4	30	247	— —	8 1/4	— —	1	30	2	161	8	— —	379	— —	5	26 1/6
Korn och Malt	»	771 1/4	2,386 1/4	266 1/4	28	114	82	241	— —	3 1/2	— —	1,044	359	35	— —	150 1/2	— —	55	44	— —	— —
Råg	»	3,197 1/4	3,069.	608 1/2	7	— —	227	4	103	4 1/6	— —	2,066	280	145	346	21	84 1/3	250	125	15	11
Skidfrukter	»	45 3/4	166 1/2	93 1/2	16	26	— —	24	3 1/2	— —	— —	— —	171	1	7	59	3	31	14	— —	— —
Rapps	»	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	208	185	753	307	721	— —	— —	— —	— —	— —
Rotfrukter	»	835 1/4	725	231	— —	258	67	61	122	— —	28	— —	541	— —	— —	38	3 1/2	7/9	7/15	— —	— —
Hästar	stycken	323	282	162	87	15	10	11	— —	3	2	192	226	75	68	14	5	44	6	3	1
Hornboskap	»	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	33	26	1	3	— —	— —	— —	— —	2
Får	»	21	— —	2	— —	74	226	452	— —	101	— —	72	20	7	3	59	22	— —	80	— —	— —
Svin	»	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	2	— —	— —	— —	— —	— —	1	— —	— —	— —	21
Gäss	»	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Smör	lispund	1 3/20	6 1/20	— —	32/5	— —	— —	21	— —	— —	— —	— —	4	— —	— —	140	— —	14	3/4	— —	— —
Ost	»	40 1/10	65 1/5	75 11/20	139 9/20	37	23 1/2	24	59	115 1/10	142 3/4	140	306	215	257	498	8 1/2	49 7/10	11 7/10	16 1/5	23 1/5
Kött	»	14 3/10	42 1/5	— —	41 1/20	— —	— —	2	60	— —	2	20	78	58	166	42	— —	— —	— —	— —	— —
Fläsk	»	12 4/5	27 3/10	— —	1 7/20	— —	2 1/2	36	— —	6	4 3/4	7	23	21	12	185	2	2 1/2	8 1/2	11 9/10	16 1/5
Stenkol	tunnor	16,583	12,499	8,419	10,199	5,658	49,922	32,965	52,550	36,028	46,157	120,605	122,522	101,755	115,500	114,500	32,964	38,782	22,935	30,266	4,876
Från Inrikes orter:																					
Hafre	tunnor	380	86	12	482	367	623	997	281	581	3,485	116	194	918	111	1,597	— —	— —	— —	— —	— —
Hvete	»	— —	11	— —	557	— —	— —	74 1/2	282	1,053	2,548	16	250	1,123	554	654	— —	— —	— —	— —	— —
Korn och Malt	»	101	442	655	1,489	147	70	8	319	1,536	7,252	100	850 1/12	2,081	1,056	2,471	— —	— —	4 1/2	— —	— —
Råg	»	1,700	1,129	3,472	652	195	123	98 1/2	— —	1,051	1,985	15	258	1,535	4,151 1/2	2,126	— —	— —	7	— —	— —
Skidfrukter	»	2	48 1/2	21	28	14	8	7 1/2	— —	12	— —	60	43	762	958	518	— —	— —	52	— —	— —
Rapps	»	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Rotfrukter	»	— —	50	143	138	50	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	2	— —	283	556	164
Smör	lispund	4	— —	17 1/2	15	12 17/20	13	203	— —	67 7/10	— —	175	370	1,001	1,489	1,238	— —	— —	32	— —	— —
Ost	»	3/5	— —	— —	64	1	3 1/2	34	— —	— —	— —	82	49	116	68	11	— —	— —	41	— —	— —
Kött	»	— —	50 1/2	— —	— —	96	18	77	— —	4 1/2	— —	17	30	37	71	45	— —	— —	— —	— —	— —
Fläsk	»	261 1/5	459	2 1/2	32	70	— —	10	— —	650 1/2	— —	36	31	3	60	4	— —	— —	— —	— —	— —
Bränvin	kannor	3,917	212	3,344	122	994	— —	70	— —	— —	— —	3,263	1,724	12,913	3,064	9,495	— —	43	— —	— —	— —

Malmö Landskansli den 23 September 1856.

S. G. v. Troil.

S. Borgström.

Till Berättelsen öfver Malmöhus Län för åren 1851—1855.

TABELL för Landet inom Malmöhus Län.

	Hemmantal. Förmedladt. (Mantal)	Hemmantal. Oförmedladt. (Mantal)	Diverse Lägenheter och Inrättningar. (St.)	Utsäde af Hvete. (T:r)	Utsäde af Råg. (T:r)	Utsäde af Korn. (T:r)	Utsäde af Hafra. (T:r)	Utsäde af Blandsäd. (T:r)	Utsäde af Ärter. (T:r)	Utsäde af Potates. (T:r)
Kungs- och Kungs-Ladugårdar	$11\frac{1}{4}$	$11\frac{15}{16}$	—	13	100	198	127	50	53	103
Derunder lydande, eller eljest Kronan särskildt förbehållna samt för dess räkning utarrenderade och disponerade Hemman	$31\frac{91}{96}$	$31\frac{91}{96}$	28	33	406	707	415	229	211	440
Dito andra lägenheter, såsom Stallängar	—	—	28	—	12	24	12	—	—	14
Krono-Säterier	$3\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	—	12	74	132	140	10	39	250
Frälse-Säterier	$310\frac{3}{10}$	$310\frac{21}{40}$	—	1,002	3,291	5,309	4,353	1,242	1,716	5,397
Säteri-Rusthåll	$26\frac{3}{4}$	$26\frac{3}{4}$	—	95	263	413	392	89	128	669
Insockne-Frälse-Hemman	$848\frac{229}{480}$	$997\frac{1}{30}$	—	957	9,185	14,576	11,960	3,676	4,975	8,319
Utsockne- dito	$771\frac{83}{160}$	$869\frac{389}{480}$	—	1,029	7,829	12,915	10,298	2,967	4,151	8,063
Frälse-Skatte-Hemman	$5\frac{47}{48}$	$5\frac{47}{48}$	—	4	99	137	118	48	68	197
Krono-Hemman	$71\frac{1437}{4032}$	$71\frac{1437}{4032}$	—	40	289	461	327	109	172	292
Krono-Rusthåll	$130\frac{1376153}{1814400}$	$130\frac{1376153}{1814400}$	—	104	812	693	1,081	389	654	868
Krono-Augments-Hemman	$1\frac{1}{8}$	$1\frac{1}{8}$	16	5	36	41	39	18	12	40
Krono-Skatte-Hemman	$345\frac{7373}{20160}$	$345\frac{7373}{20160}$	—	509	4,285	7,325	5,382	1,502	2,348	4,185
Krono-Skatte-Rusthåll	$991\frac{1133767}{1814400}$	$991\frac{604597}{1814400}$	—	1,626	12,070	27,173	16,891	3,152	7,957	13,119
Krono-Skatte-Augments-Hemman	$20\frac{143}{240}$	$20\frac{143}{240}$	—	17	184	291	224	70	103	201
Militie-bostället	$117\frac{41}{48}$	$117\frac{41}{48}$	9	195	1,084	2,083	1,928	502	660	1,170
Civila dito	$25\frac{23}{240}$	$25\frac{23}{240}$	7	24	253	425	392	132	136	282
Ecklesiastika dito	$148\frac{5}{96}$	$148\frac{5}{96}$	21	204	1,721	3,265	2,317	827	1,098	1,841
Akademi-Hemman, Krono	10	10	—	10	120	210	125	75	67	150
Domkyrko-Hemman, Skatte	72	72	—	95	726	1,498	824	412	484	752
Dito Krono	$57\frac{43}{48}$	$58\frac{7}{12}$	—	37	504	922	399	319	349	354
Gymnasii- och Skol-Hemman	$7\frac{5}{8}$	$7\frac{5}{8}$	—	5	78	140	122	48	33	75
Hospitals-Hemman, Skatte	$14\frac{3}{8}$	$14\frac{3}{8}$	—	10	171	345	158	66	105	165
Dito Krono	$13\frac{3}{8}$	$13\frac{3}{8}$	—	13	149	265	149	99	82	150
Kyrko-Hemman, Skatte	1	1	—	1	12	21	12	8	7	13
Dito Krono	$13\frac{7}{16}$	$13\frac{7}{16}$	—	31	134	232	311	88	83	163
Krigsmanshus-Hemman, Skatte	$19\frac{1}{12}$	$19\frac{1}{12}$	—	16	187	343	241	99	107	225
Skattlagda, bebyggda Torp, Utjordar, Urfjellar m. fl. Lägenheter utan mantal, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Frälse	—	—	173	8	166	233	309	6	21	206
Dito dito dito Skatte	—	—	804	49	203	432	201	65	129	176
Dito dito dito Krono	—	—	1,331	2	177	201	148	7	19	132
Dito dito dito Obebyggda	—	—	123	—	11	13	15	7	2	16
Oskattlagda, bebyggda dito, deraf Ryttare-, Soldat- och Båtsmanstorp	—	—	6,338	4	215	491	251	8	5	245
Backstugor	—	—	33	—	—	—	—	—	—	—
Bebyggda Lägenheter, afsöndrade från hemman, under ständig äganderätt	—	—	1,044	9	134	262	89	1	1	243
Dito dito dito på viss tid eller lifstid	—	—	1,689	6	151	183	332	24	31	254
Skattlagda Fisken eller Fiske-Lägenheter af särskildt slag, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Skatte	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Dito dito Krono	—	—	19	—	—	—	—	—	—	—
Tull-mjölqvarnar med 683 par stenar	—	—	452	19	28	33	33	—	—	26
Tull-sågqvarn	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Husbehofs-mjölqvarnar utan särskild i jordeboken uppförd ränta	—	—	380	—	—	—	—	—	—	—
Stampverk	—	—	26	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—
Tegelbruk	—	—	41	—	—	—	—	—	—	—
Oljeslageri	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Garfverier	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—
Kalkugnar	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Kritbruk	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Lerkärlsfabriker	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Ättikefabrik	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Mekanisk Verkstad	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Stenkolsgrufva	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Diverse personer, som ej höra till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hospitaler, Vinstmedel samt åtskillige Societeter, Kassor och Verk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	$4,068\frac{19}{96}$	$4,297\frac{93}{160}$	12,620	6,184	45,197	82,054	60,535	18,521	26,250	48,991

	Medelafkastningen med utsädet afdraget. Hvete. (T:r)	Råg. (T:r)	Korn. (T:r)	Hafra. (T:r)	Blandsäd. (T:r)	Ärter. (T:r)	Potates. (T:r)
Kungs- och Kungs-Ladugårdar	180	641	1,260	718	270	125	425
Derunder lydande, eller eljest Kronan särskildt förbehållna samt för dess räkning utarrenderade och disponerade Hemman	211	2,734	4,422	2,061	1,206	1,025	1,854
Dito andra lägenheter, såsom Stallängar	—	78	140	60	—	—	70
Krono-Säterier	72	594	1,000	730	60	235	640
Frälse-Säterier	6,130	25,287	35,539	24,132	6,696	8,485	21,518
Säteri-Rusthåll	672	1,864	2,678	2,582	446	545	2,469
Insockne-Frälse-Hemman	5,284	37,626	88,618	62,053	19,851	25,111	53,649
Utsockne- dito	5,113	47,374	79,226	52,541	16,065	17,967	32,754
Frälse-Skatte-Hemman	40	794	1,263	699	347	354	638
Krono-Hemman	263	1,776	2,994	1,504	659	767	1,251
Krono-Rusthåll	440	3,964	11,339	5,656	1,992	2,456	5,454
Krono-Augments-Hemman	18	202	223	176	106	61	184
Krono-Skatte-Hemman	2,873	26,977	45,667	27,452	7,842	10,519	15,769
Krono-Skatte-Rusthåll	8,852	82,571	141,130	83,427	28,573	33,595	57,262
Krono-Skatte-Augments-Hemman	93	1,149	1,843	1,054	353	479	830
Militie-bostället	1,072	6,967	12,987	9,615	2,764	2,851	4,804
Civila dito	153	1,749	2,796	1,936	668	596	1,157
Ecklesiastika dito	1,186	11,432	20,458	11,923	4,422	4,768	7,442
Akademi-Hemman, Krono	67	840	1,570	640	380	500	540
Domkyrko-Hemman, Skatte	564	5,221	8,901	4,278	2,161	2,465	3,144
Dito Krono	239	3,467	8,924	3,006	1,663	1,811	2,093
Gymnasii- och Skol-Hemman	27	303	859	640	258	223	289
Hospitals-Hemman, Skatte	67	1,107	2,129	860	381	409	694
Dito Krono	81	939	1,673	720	490	430	613
Kyrko-Hemman, Skatte	7	84	137	64	38	30	54
Dito Krono	154	974	1,632	1,597	453	353	556
Krigsmanshus-Hemman, Skatte	93	1,233	2,166	1,239	513	491	972
Skattlagda, bebyggda Torp, Utjordar, Urfjellar m. fl. Lägenheter utan mantal, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Frälse	41	847	1,191	1,542	28	89	812
Dito dito dito Skatte	253	1,379	2,542	1,158	429	301	857
Dito dito dito Krono	14	872	975	742	27	72	651
Dito dito dito Obebyggda	1	77	77	69	34	6	57
Oskattlagda, bebyggda dito, deraf Ryttare-, Soldat- och Båtsmanstorp	24	953	1,467	1,119	20	20	981
Backstugor	—	—	—	—	—	—	—
Bebyggda Lägenheter, afsöndrade från hemman, under ständig äganderätt	38	1,427	1,817	396	5	3	850
Dito dito dito på viss tid eller lifstid	30	756	937	1,493	114	124	1,082
Skattlagda Fisken eller Fiske-Lägenheter af särskildt slag, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Skatte	—	—	—	—	—	—	—
Dito dito Krono	—	—	—	—	—	—	—
Tull-mjölqvarnar med 683 par stenar	119	119	121	138	—	—	74
Tull-sågqvarn	—	—	—	—	—	—	—
Husbehofs-mjölqvarnar utan särskild i jordeboken uppförd ränta	—	—	—	—	—	—	—
Stampverk	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—
Tegelbruk	—	—	—	—	—	—	—
Oljeslageri	—	—	—	—	—	—	—
Garfverier	—	—	—	—	—	—	—
Kalkugnar	—	—	—	—	—	—	—
Kritbruk	—	—	—	—	—	—	—
Lerkärlsfabriker	—	—	—	—	—	—	—
Ättikefabrik	—	—	—	—	—	—	—
Mekanisk Verkstad	—	—	—	—	—	—	—
Stenkolsgrufva	—	—	—	—	—	—	—
Diverse personer, som ej höra till viss näring	—	—	—	—	—	—	—
Hospitaler, Vinstmedel samt åtskillige Societeter, Kassor och Verk	—	—	—	—	—	—	—
Summa	34,459	294,529	487,545	308,042	99,296	114,944	200,451

	Underhållna Kreatur. Hästar. (St.)	Oxar. (St.)	Kor. (St.)	Ungboskap. (St.)	Får. (St.)	Svin. (St.)	Getter. (St.)	Uppskattadt värde. (R:dr s. r.)
Kungs- och Kungs-Ladugårdar	106	29	75	31	872	84	—	100,260 — —
Derunder lydande, eller eljest Kronan särskildt förbehållna samt för dess räkning utarrenderade och disponerade Hemman	431	148	511	232	820	373	—	227,810 — —
Dito andra lägenheter, såsom Stallängar	—	—	26	—	82	27	—	—— — —
Krono-Säterier	56	32	91	40	139	63	—	58,600 — —
Frälse-Säterier	2,686	1,705	4,525	1,876	7,658	3,058	27	2,517,690 — —
Säteri-Rusthåll	244	168	381	108	941	443	—	245,050 — —
Insockne-Frälse-Hemman	10,329	5,490	9,150	5,552	19,541	8,773	16	5,547,150 — —
Utsockne- dito	9,357	2,923	8,217	5,427	16,595	7,870	—	5,662,250 — —
Frälse-Skatte-Hemman	109	49	95	70	137	113	—	35,925 — —
Krono-Hemman	343	70	353	191	314	322	—	521,775 — —
Krono-Rusthåll	1,082	243	851	460	1,678	1,041	—	1,175,255 — —
Krono-Augments-Hemman	34	10	38	26	84	43	—	20,225 — —
Krono-Skatte-Hemman	4,675	1,539	5,925	2,244	8,861	4,243	—	2,851,470 — —
Krono-Skatte-Rusthåll	14,322	4,753	12,966	8,074	24,049	13,399	—	7,821,105 — —
Krono-Skatte-Augments-Hemman	250	64	207	129	408	202	—	149,665 — —
Militie-bostället	1,233	599	1,194	785	2,238	1,532	—	743,370 — —
Civila dito	261	101	194	146	494	259	—	159,555 — —
Ecklesiastika dito	1,861	827	1,778	1,084	3,572	2,040	—	902,215 — —
Akademi-Hemman, Krono	128	41	87	67	243	109	—	67,900 — —
Domkyrko-Hemman, Skatte	829	215	640	451	1,504	747	—	530,480 — —
Dito Krono	568	169	598	279	1,013	490	—	473,760 — —
Gymnasii- och Skol-Hemman	86	17	94	44	160	99	—	50,960 — —
Hospitals-Hemman, Skatte	194	36	183	146	299	187	—	99,055 — —
Dito Krono	149	47	102	78	282	128	—	77,575 — —
Kyrko-Hemman, Skatte	19	4	9	7	23	11	—	6,525 — —
Dito Krono	190	47	152	71	262	141	—	71,465 — —
Krigsmanshus-Hemman, Skatte	223	58	175	125	408	198	—	128,075 — —
Skattlagda, bebyggda Torp, Utjordar, Urfjellar m. fl. Lägenheter utan mantal, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Frälse	265	6	408	141	727	389	—	16,925 — —
Dito dito dito Skatte	236	61	329	105	1,025	320	—	152,140 — —
Dito dito dito Krono	115	16	206	31	756	288	—	165,310 — —
Dito dito dito Obebyggda	11	8	29	4	33	37	—	13,625 — —
Oskattlagda, bebyggda dito, deraf Ryttare-, Soldat- och Båtsmanstorp	312	—	1,620	208	2,728	1,727	—	73,760 — —
Backstugor	—	—	—	—	—	—	—	—— — —
Bebyggda Lägenheter, afsöndrade från hemman, under ständig äganderätt	95	2	150	14	303	233	—	187,780 — —
Dito dito dito på viss tid eller lifstid	93	2	263	62	381	297	—	58,625 — —
Skattlagda Fisken eller Fiske-Lägenheter af särskildt slag, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Skatte	—	—	—	—	—	—	—	1,000 — —
Dito dito Krono	—	—	—	—	—	—	—	3,500 — —
Tull-mjölqvarnar med 683 par stenar	45	—	87	2	114	134	—	965,945 — —
Tull-sågqvarn	—	—	—	—	—	—	—	100 — —
Husbehofs-mjölqvarnar utan särskild i jordeboken uppförd ränta	—	—	—	—	—	—	—	—— — —
Stampverk	—	—	—	—	—	—	—	9,450 — —
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—	2,500 — —
Tegelbruk	—	—	—	—	—	—	—	29,125 — —
Oljeslageri	—	—	—	—	—	—	—	1,000 — —
Garfverier	—	—	—	—	—	—	—	21,500 — —
Kalkugnar	—	—	—	—	—	—	—	20,850 — —
Kritbruk	—	—	—	—	—	—	—	3,000 — —
Lerkärlsfabriker	—	—	—	—	—	—	—	—— — —
Ättikefabrik	—	—	—	—	—	—	—	3,000 — —
Mekanisk Verkstad	—	—	—	—	—	—	—	2,500 — —
Stenkolsgrufva	—	—	—	—	—	—	—	64,000 — —
Diverse personer, som ej höra till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—— — —
Hospitaler, Vinstmedel samt åtskillige Societeter, Kassor och Verk	—	—	—	—	—	—	—	—— — —
Summa	51,137	17,499	49,289	28,128	99,066	49,252	43	51,858,980 — —

Stats-Bidrag. (R:dr s. r.)

	Bevillning efter 1851 & 1855 års Förordningar. Efter 1:sta Artikeln.	Efter 2:dra Artikeln.	Efter 3:dje Artikeln.	Bränvins-bränningsafgift.	Summa.
Kungs- och Kungs-Ladugårdar	11 36 —	90 40 1	— — —	— — —	102 28 1
Derunder lydande, eller eljest Kronan särskildt förbehållna samt för dess räkning utarrenderade och disponerade Hemman	109 12 —	404 1 11	— — —	720 — —	1,253 13 11
Dito andra lägenheter, såsom Stallängar	16 — —	— — —	— — —	— — —	16 — —
Krono-Säterier	10 24 —	2 24 —	— — —	72 — —	85 — —
Frälse-Säterier	523 6 —	5,513 6 —	21 38 10	10,431 14 —	16,489 16 10
Säteri-Rusthåll	128 42 —	300 15 3	— — —	2,832 27 —	3,261 36 3
Insockne-Frälse-Hemman	2,902 42 —	9,617 45 1	— — —	5,525 9 —	18,044 — 1
Utsockne- dito	2,822 18 —	10,129 11 8	— — —	5,090 14 —	18,041 43 8
Frälse-Skatte-Hemman	24 6 —	108 7 7	— — —	— — —	132 13 7
Krono-Hemman	533 30 —	729 26 2	— — —	1,135 16 —	2,398 24 2
Krono-Rusthåll	971 12 —	1,409 21 9	— — —	873 36 —	3,254 21 9
Krono-Augments-Hemman	14 30 —	33 10 2	— — —	30 — —	77 40 2
Krono-Skatte-Hemman	1,395 12 —	3,612 47 3	4 40 —	1,297 44 —	6,310 47 3
Krono-Skatte-Rusthåll	4,159 36 —	10,462 4 3	— — —	10,530 6 8	25,151 46 11
Krono-Skatte-Augments-Hemman	91 6 —	247 25 8	— — —	4 12 —	342 43 8
Militie-bostället	360 24 —	62 8 5	— — —	588 — —	1,010 32 5
Civila dito	35 30 —	227 33 2	— — —	528 — —	791 15 2
Ecklesiastika dito	465 — —	3,966 14 —	79 12 4	165 26 —	4,676 4 4
Akademi-Hemman, Krono	31 12 —	33 17 —	— — —	9 8 —	73 37 —
Domkyrko-Hemman, Skatte	269 36 —	725 23 10	— — —	202 10 —	1,195 21 10
Dito Krono	177 36 —	606 45 7	— — —	16 16 —	801 1 7
Gymnasii- och Skol-Hemman	21 18 —	63 17 —	— — —	— — —	84 35 —
Hospitals-Hemman, Skatte	44 36 —	127 19 2	— — —	33 24 —	205 31 2
Dito Krono	38 6 —	127 30 7	— — —	7 24 —	173 12 7
Kyrko-Hemman, Skatte	2 6 —	10 13 2	— — —	— — —	12 19 2
Dito Krono	33 42 —	95 32 10	— — —	— — —	129 26 10
Krigsmanshus-Hemman, Skatte	85 30 —	209 5 10	— — —	40 4 —	334 39 10
Skattlagda, bebyggda Torp, Utjordar, Urfjellar m. fl. Lägenheter utan mantal, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Frälse	42 18 —	60 — —	— — —	5 16 —	107 34 —
Dito dito dito Skatte	226 42 —	794 9 2	— — —	1,873 47 4	2,895 2 6
Dito dito dito Krono	442 18 —	1,123 35 10	— — —	398 16 —	1,964 21 10
Dito dito dito Obebyggda	3 36 —	15 31 8	— — —	— — —	19 19 8
Oskattlagda, bebyggda dito, deraf Ryttare-, Soldat- och Båtsmanstorp	2,590 36 —	1,386 43 6	— — —	385 — —	4,362 31 6
Backstugor	13 42 —	3 24 —	— — —	— — —	17 18 —
Bebyggda Lägenheter, afsöndrade från hemman, under ständig äganderätt	241 42 —	575 39 5	— — —	125 — —	942 35 5
Dito dito dito på viss tid eller lifstid	628 24 —	616 20 11	— — —	— — —	1,244 44 11
Skattlagda Fisken eller Fiske-Lägenheter af särskildt slag, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Skatte	1 6 —	1 — —	— — —	— — —	2 6 —
Dito dito Krono	3 36 —	6 32 —	— — —	— — —	10 20 —
Tull-mjölqvarnar med 683 par stenar	156 6 —	1,635 6 2	— — —	408 — —	2,199 12 2
Tull-sågqvarn	— — —	— 8 6	— — —	— — —	— 8 6
Husbehofs-mjölqvarnar utan särskild i jordeboken uppförd ränta	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Stampverk	5 30 —	34 44 8	— — —	— — —	40 26 8
Färgerier	3 18 —	14 36 —	— — —	— — —	18 6 —
Tegelbruk	9 36 —	66 36 8	— — —	— — —	76 24 8
Oljeslageri	— — —	2 — —	— — —	— — —	2 — —
Garfverier	11 6 —	105 19 2	— — —	— — —	116 25 2
Kalkugnar	6 6 —	42 10 —	— — —	— — —	48 46 —
Kritbruk	— 24 —	3 — —	— — —	— — —	3 24 —
Lerkärlsfabriker	— — —	1 24 —	— — —	— — —	1 24 —
Ättikefabrik	— 24 —	6 20 —	— — —	— — —	6 44 —
Mekanisk Verkstad	— 24 —	6 14 5	— — —	— — —	6 38 5
Stenkolsgrufva	140 36 —	275 36 —	— — —	171 12 —	587 36 —
Diverse personer, som ej höra till viss näring	761 42 —	3,392 47 2	41 24 2	— — —	4,196 17 4
Hospitaler, Vinstmedel samt åtskillige Societeter, Kassor och Verk	— — —	560 46 10	— — —	— — —	560 46 10
Summa	20,351 36 —	59,647 11 6	147 19 4	43,717 46 —	125,864 16 10

	Ständiga Räntor. Jordeboks- och Hemmantals-Ränta.	Krono-tionde.	Afrad.	Mantals-penningar.	Tionde och Räntor af Bruk, Bergverk och andra Verk eller Inrättningar.	Summa.
Kungs- och Kungs-Ladugårdar	215 16 8	62 13 4	— — —	16 36 —	— — —	294 18 —
Derunder lydande, eller eljest Kronan särskildt förbehållna samt för dess räkning utarrenderade och disponerade Hemman	336 29 7	399 47 10	— — —	158 36 —	— — —	895 17 5
Dito andra lägenheter, såsom Stallängar	— — —	6 24 —	— — —	20 — —	— — —	26 24 —
Krono-Säterier	42 44 —	— — —	— — —	14 36 —	— — —	57 32 —
Frälse-Säterier	— 14 8	76 35 —	— — —	752 12 —	— — —	829 13 8
Säteri-Rusthåll	725 12 1	53 21 4	— — —	182 24 —	— — —	961 9 5
Insockne-Frälse-Hemman	6 46 6	12,511 2 10	— — —	4,180 36 —	— — —	16,698 37 4
Utsockne- dito	2,649 — 8	14,155 21 1	— — —	3,836 12 —	— — —	20,640 33 9
Frälse-Skatte-Hemman	14 21 3	93 24 1	— — —	33 36 —	— — —	141 33 4
Krono-Hemman	980 12 8	1,616 9 11	— — —	437 24 —	— — —	3,034 28 7
Krono-Rusthåll	4,391 21 4	4,654 24 6	— — —	1,365 — —	— — —	10,410 45 10
Krono-Augments-Hemman	56 23 3	85 41 11	— — —	19 24 —	— — —	161 46 2
Krono-Skatte-Hemman	6,733 46 —	8,609 2 8	758 41 2	2,016 36 —	— — —	18,118 29 10
Krono-Skatte-Rusthåll	17,006 38 1	17,907 6 9	— — —	6,209 — —	— — —	41,122 44 10
Krono-Skatte-Augments-Hemman	403 33 10	475 39 4	— — —	130 — —	— — —	1,009 25 2
Militie-bostället	1,986 43 2	2,132 22 —	— — —	375 12 —	— — —	4,494 29 2
Civila dito	408 38 11	351 36 4	— — —	57 12 —	— — —	817 39 3
Ecklesiastika dito	1,665 23 4	2,601 21 1	— — —	672 36 —	— — —	4,939 32 5
Akademi-Hemman, Krono	224 27 6	151 33 9	— — —	48 24 —	— — —	424 39 3
Domkyrko-Hemman, Skatte	754 44 8	1,440 31 7	— — —	421 36 —	— — —	2,617 16 3
Dito Krono	589 24 5	1,297 15 6	— — —	253 — —	— — —	2,139 39 11
Gymnasii- och Skol-Hemman	74 14 5	164 22 9	— — —	30 36 —	— — —	269 25 2
Hospitals-Hemman, Skatte	179 13 —	364 28 10	— — —	63 36 —	— — —	607 29 10
Dito Krono	240 28 —	309 9 9	— — —	60 24 —	— — —	610 13 9
Kyrko-Hemman, Skatte	6 29 —	19 38 8	— — —	4 36 —	— — —	31 7 8
Dito Krono	160 46 3	193 16 4	— — —	60 36 —	— — —	415 2 7
Krigsmanshus-Hemman, Skatte	290 47 —	438 21 —	— — —	121 — —	— — —	850 20 —
Skattlagda, bebyggda Torp, Utjordar, Urfjellar m. fl. Lägenheter utan mantal, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Frälse	11 8 2	55 33 1	3,092 3 10	64 12 —	— — —	3,223 9 1
Dito dito dito Skatte	190 3 2	208 21 7	— — —	339 — —	— — —	737 24 9
Dito dito dito Krono	269 3 2	360 14 4	— — —	642 36 —	— — —	1,272 5 6
Dito dito dito Obebyggda	31 30 6	10 47 6	— — —	5 12 —	— — —	47 42 —
Oskattlagda, bebyggda dito, deraf Ryttare-, Soldat- och Båtsmanstorp	1 32 6	— — —	— — —	3,485 12 —	— — —	3,486 44 6
Backstugor	— — —	— — —	— — —	19 24 —	— — —	19 24 —
Bebyggda Lägenheter, afsöndrade från hemman, under ständig äganderätt	— — —	— — —	— — —	337 24 —	— — —	337 24 —
Dito dito dito på viss tid eller lifstid	— — —	— — —	— — —	747 36 —	— — —	747 36 —
Skattlagda Fisken eller Fiske-Lägenheter af särskildt slag, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Skatte	6 — —	— — —	— — —	1 24 —	— — —	7 24 —
Dito dito Krono	6 36 —	— — —	— — —	5 — —	— — —	11 36 —
Tull-mjölqvarnar med 683 par stenar	514 3 9	365 7 9	6,215 6 2	193 24 —	711 33 4	7,999 27 —
Tull-sågqvarn	— — —	— — —	— — —	— — —	5 5 6	5 5 6
Husbehofs-mjölqvarnar utan särskild i jordeboken uppförd ränta	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Stampverk	20 27 3	— — —	— — —	8 — —	11 5 4	39 32 7
Färgerier	— — —	— — —	— — —	5 12 —	— — —	5 12 —
Tegelbruk	— — —	— — —	— — —	13 — —	— — —	13 — —
Oljeslageri	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Garfverier	— — —	— — —	— — —	15 12 —	— — —	15 12 —
Kalkugnar	30 — —	— — —	— — —	9 24 —	— — —	39 24 —
Kritbruk	— — —	— — —	— — —	— 24 —	— — —	— 24 —
Lerkärlsfabriker	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Ättikefabrik	— — —	— — —	— — —	— 24 —	— — —	— 24 —
Mekanisk Verkstad	— — —	— — —	— — —	— 24 —	— — —	— 24 —
Stenkolsgrufva	— — —	— — —	— — —	191 12 —	— — —	191 12 —
Diverse personer, som ej höra till viss näring	— — —	— — —	— — —	1,030 24 —	— — —	1,030 24 —
Hospitaler, Vinstmedel samt åtskillige Societeter, Kassor och Verk	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Summa	44,228 7 9	71,173 18 5	10,066 3 2	28,659 — —	725 42 2	151,852 25 6

	Arrende-medel.	Kostnad för Rustning och Rotering.	Klerecí-Statens underhåll. Pastorers.	Komministrars.	Summa.	Fattigförsörjning.	Skjuts.	Väghållning.	Diverse onera och allmänna besvär.	Summa Stats-Bidrag.
Kungs- och Kungs-Ladugårdar	2,280 38 2	315 — —	124 — —	37 16 —	161 16 —	240 — —	— — —	42 — —	61 — —	3,497 4 3
Derunder lydande, eller eljest Kronan särskildt förbehållna samt för dess räkning utarrenderade och disponerade Hemman	1,763 23 5	1,295 — —	2,502 — —	227 — —	2,729 — —	931 — —	501 — —	2,673 — —	1,019 12 —	13,072 18 9
Dito andra lägenheter, såsom Stallängar	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	17 — —	59 24 —
Krono-Säterier	— — —	120 32 —	150 — —	30 — —	180 — —	118 — —	— — —	— — —	128 — —	689 16 —
Frälse-Säterier	— — —	11,341 24 —	6,240 16 —	996 16 —	7,236 32 —	7,524 18 —	— — —	— — —	4,721 6 —	47,942 14 6
Säteri-Rusthåll	— — —	4,081 20 —	829 — —	91 — —	920 — —	591 — —	— — —	162 — —	540 12 —	10,517 29 8
Insockne-Frälse-Hemman	— — —	27,574 32 —	47,475 24 —	6,093 — —	53,568 24 —	22,916 11 6	600 — —	46,075 — —	24,667 20 —	210,144 28 11
Utsockne- dito	— — —	25,037 44 —	46,401 36 —	7,440 40 —	53,842 28 —	12,890 40 —	7,451 — —	35,346 — —	16,535 10 —	187,766 7 5
Frälse-Skatte-Hemman	— — —	122 36 —	215 30 —	23 — —	238 30 —	68 24 —	46 — —	169 16 —	35 24 —	974 32 11
Krono-Hemman	2,696 46 2	2,727 45 —	2,924 — —	395 — —	3,319 — —	752 — —	658 — —	1,814 — —	956 30 —	18,357 29 11
Krono-Rusthåll	— — —	34,153 32 —	8,494 — —	948 16 —	9,442 16 —	2,551 24 —	1,720 24 —	2,044 32 —	2,629 6 —	66,207 9 7
Krono-Augments-Hemman	— — —	151 24 —	202 — —	16 — —	218 — —	35 — —	29 — —	65 — —	65 — —	801 14 4
Krono-Skatte-Hemman	— — —	24,081 16 —	26,446 32 —	2,438 32 —	28,885 16 —	7,482 10 8	4,050 20 —	12,762 40 —	9,546 31 4	111,038 19 1
Krono-Skatte-Rusthåll	— — —	151,789 16 —	60,429 24 —	6,817 26 9	67,247 2 9	19,525 37 —	12,662 — —	36,242 — —	25,640 10 —	379,579 13 6
Krono-Skatte-Augments-Hemman	— — —	1,304 36 —	1,119 36 —	159 — —	1,278 36 —	353 — —	260 — —	951 — —	434 20 —	5,934 16 10
Militie-bostället	— — —	52 — —	6,387 28 —	752 40 —	7,140 20 —	1,866 5 —	— — —	3,509 — —	2,942 47 4	21,015 37 11
Civila dito	— — —	823 24 —	1,585 36 —	120 — —	1,705 36 —	588 40 —	— — —	1,572 — —	612 — —	6,909 10 5
Ecklesiastika dito	— — —	5,352 32 —	1,957 40 —	151 4 —	2,108 44 —	2,952 17 7	— — —	7,520 16 —	3,849 22 —	31,599 24 4
Akademi-Hemman, Krono	— — —	336 — —	450 — —	25 — —	475 — —	293 — —	— — —	812 — —	312 — —	2,726 28 3
Domkyrko-Hemman, Skatte	— — —	2,915 — —	5,365 8 —	609 16 —	5,974 24 —	1,674 12 —	1,089 32 —	3,641 — —	2,615 34 —	21,723 44 1
Dito Krono	— — —	2,725 24 —	3,981 18 —	405 32 —	4,387 2 —	1,532 10 8	565 16 —	2,509 16 —	1,893 30 —	16,553 44 2
Gymnasii- och Skol-Hemman	— — —	342 24 —	470 32 —	46 — —	516 32 —	141 18 —	97 — —	222 — —	151 46 —	1,825 36 2
Hospitals-Hemman, Skatte	— — —	657 — —	785 32 —	143 36 —	927 20 —	205 16 —	258 16 —	693 — —	261 42 —	3,816 11 —
Dito Krono	— — —	457 36 —	785 — —	84 — —	869 — —	558 — —	21 — —	908 — —	364 6 —	3,761 20 4
Kyrko-Hemman, Skatte	— — —	30 — —	60 — —	5 — —	65 — —	29 — —	16 — —	81 — —	31 — —	293 26 10
Dito Krono	— — —	488 — —	1,069 16 —	61 40 —	1,131 8 —	366 24 —	164 — —	547 — —	444 18 —	3,685 31 5
Krigsmanshus-Hemman, Skatte	— — —	744 — —	1,077 — —	116 18 —	1,193 18 —	434 18 —	361 — —	1,196 24 —	509 10 —	5,623 33 10
Skattlagda, bebyggda Torp, Utjordar, Urfjellar m. fl. Lägenheter utan mantal, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Frälse	— — —	8 — —	180 — —	13 16 —	193 16 —	10 — —	— — —	— — —	92 14 —	3,631 25 1
Dito dito dito Skatte	— — —	— — —	126 32 —	6 32 —	133 16 —	142 — —	— — —	50 — —	234 6 —	4,192 1 3
Dito dito dito Krono	327 1 11	14 — —	192 — —	— — —	192 — —	126 — —	— — —	— — —	418 30 —	4,314 11 3
Dito dito dito Obebyggda	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	6 18 —	73 31 8
Oskattlagda, bebyggda dito, deraf Ryttare-, Soldat- och Båtsmanstorp	— — —	— — —	201 — —	— — —	201 — —	50 — —	— — —	— — —	1,956 42 —	10,057 22 —
Backstugor	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	36 42 —
Bebyggda Lägenheter, afsöndrade från hemman, under ständig äganderätt	— — —	— — —	40 — —	— — —	40 — —	24 — —	— — —	— — —	337 6 —	1,701 15 5
Dito dito dito på viss tid eller lifstid	— — —	— — —	36 — —	— — —	36 — —	31 — —	— — —	— — —	150 6 —	2,209 38 11
Skattlagda Fisken eller Fiske-Lägenheter af särskildt slag, som ej under något hemmans ränta äro inbegripna, Skatte	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	1 42 —	11 24 —
Dito dito Krono	4 24 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	6 36 —	35 20 —
Tull-mjölqvarnar med 683 par stenar	— — —	114 — —	79 24 —	22 24 —	102 — —	290 25 4	— — —	— — —	371 34 —	11,077 2 6
Tull-sågqvarn	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	5 12 —
Husbehofs-mjölqvarnar utan särskild i jordeboken uppförd ränta	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Stampverk	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	17 42 —	98 5 3
Färgerier	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	6 — —	29 18 —
Tegelbruk	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	17 12 —	106 36 8
Oljeslageri	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	2 — —
Garfverier	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	18 36 —	150 25 2
Kalkugnar	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	11 18 —	99 40 —
Kritbruk	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— 36 —	4 36 —
Lerkärlsfabriker	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	1 24 —
Ättikefabrik	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— 36 —	8 8 —
Mekanisk Verkstad	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— 36 —	8 2 5
Stenkolsgrufva	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	779 — —
Diverse personer, som ej höra till viss näring	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	595 6 —	5,821 47 4
Hospitaler, Vinstmedel samt åtskillige Societeter, Kassor och Verk	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	560 46 10
Summa	7,072 37 8	299,158 17 —	228,380 32 —	28,276 20 9	256,657 4 9	86,692 15 9	50,530 12 —	159,608 — —	105,099 28 8	1,220,555 12 2

Malmö Landskontor den 7 Juli 1856.

S. G. v. Troil.

C. Isberg.

TABELL för städerna inom Malmöhus Län.

	Hus och Tomter, Verk och Inrättningar.	Jord. Åker.	Jord. Äng.	Jord. Skog och Betesmark.	Jord. Summa Tunnland.	Jord. Hemmantal.	Utsäde af Hvete.	Utsäde af Råg.	Utsäde af Korn.	Utsäde af Hafre.	Utsäde af Blandsäd.	Utsäde af Ärter.	Utsäde af Potates.
	St.	Tunnl.	Tunnl.	Tunnl.	Tunnl.	Mantal.	T:r	T:r	T:r	T:r	T:r	T:r	T:r
Malmö Stad	1,301	2,568	248	313	3,129	45 3/32	75	300	300	150	150	200	1,500
Landskrona Stad:													
Hus och Tomter	408	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	—	1,481	64	254	1,779	15 1/4	12	150	300	350	100	70	350
Garfverier	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sockerbruk	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skeppsvarf	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Repslagerier	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blåsinstrumentfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Qvarnar	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tändsticksfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse personer, ej hörande till viss näring	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	452	1,481	64	254	1,779	15 1/4	12	150	300	350	100	70	350
Helsingborgs Stad:													
Hus och Tomter	415	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	—	625	562	263	1,250	14 1/8	6	150	140	230	10	20	250
Reverberverk	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fartyg	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lerkärlsfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Garfverier	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Qvarnar	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krogar och Konditorier	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	451	625	562	263	1,250	14 1/8	6	150	140	230	10	20	250
Ystads Stad:													
Hus och Tomter	506	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	—	660	180	958	1,798	15 3/4	22	160	269	—	40	—	30
Mjölqvarnar med tillsammans 7 par stenar	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tobaks- och Snusfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Såpfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cikoriefabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vagnfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lädergarfverier	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pennfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Boktryckerier	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kardfabriker	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Klädesfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Repslagerier	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urmakare-verkstäder	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gästgifveri	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traktörer	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse personer, som ej höra till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	557	660	180	958	1,798	15 3/4	22	160	269	—	40	—	30
Lunds Stad:													
Hus och Tomter	536	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	—	1,760	224	100	2,024	35 15/192	20	170	900	100	90	75	200
Värdshus	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tullmjölqvarnar med 6 par stenar	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Garfverier	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kardfabriker	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urfabriker	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Repslagerier	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cigarrfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Attikfabrik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tegelbruk	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	577	1,700	224	100	2,024	35 15/192	20	170	900	100	90	75	200
Staden Skanör med Falsterbo:													
Hus och Tomter	159	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	—	407	815	2,023	3,245	9	—	155	65	40	22	15	166
Tullmjölqvarnar med 1 par stenar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stadens Borgerskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Personer, ej hörande till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	160	407	815	2,023	3,245	9	—	155	65	40	22	15	166
Summa för alla sju städerna	3,278	7,441	1,895	3,891	13,225	155 103/192	135	1,065	2,174	870	412	580	2,516
Då härtill lägges summan för landet, enligt Tabellen Litt. B.	—	—	—	—	—	—	6,184	45,197	82,034	60,535	18,321	26,030	48,991
Uppkommer för hela Länet följande Total-Summa	—	—	—	—	—	—	6,319	46,262	84,208	61,405	18,733	26,610	51,507

(Utsäde: 243,537 T:r Spanmål.)

	Medelafkastning, sedan utsädet är afdraget. Hvete.	Råg.	Korn.	Hafre.	Blandsäd.	Ärter.	Potates.	Underhållna Kreatur. Hästar.	Oxar.	Kor.	Ungboskap.	Får.	Svin.	Getter.
	T:r	T:r	T:r	T:r	T:r	T:r	T:r	St.	St.	St.	St.	St.	St.	St.
Malmö Stad	725	2,900	2,500	750	750	800	6,000	624	46	394	44	188	316	—
Landskrona Stad:														
Hus och Tomter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	60	900	1,800	2,450	500	280	1,400	300	8	250	50	250	200	—
Garfverier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sockerbruk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skeppsvarf	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Repslagerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blåsinstrumentfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Qvarnar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tändsticksfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse personer, ej hörande till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	60	900	1,800	2,450	500	280	1,400	300	8	250	50	250	200	—
Helsingborgs Stad:														
Hus och Tomter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	30	910	840	1,610	70	100	1,250	136	10	174	18	40	109	—
Reverberverk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fartyg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lerkärlsfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Garfverier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Qvarnar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krogar och Konditorier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	30	910	840	1,610	70	100	1,250	136	10	174	18	40	109	—
Ystads Stad:														
Hus och Tomter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	220	1,440	2,521	—	240	—	200	250	22	360	25	—	150	—
Mjölqvarnar med tillsammans 7 par stenar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tobaks- och Snusfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Såpfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cikoriefabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vagnfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lädergarfverier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pennfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Boktryckerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kardfabriker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Klädesfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Repslagerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urmakare-verkstäder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gästgifveri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traktörer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse personer, som ej höra till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	220	1,440	2,521	—	240	—	200	250	22	360	25	—	150	—
Lunds Stad:														
Hus och Tomter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	160	1,800	7,200	7,200	600	450	600	225	25	320	15	50	340	5
Värdshus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tullmjölqvarnar med 6 par stenar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Garfverier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kardfabriker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Urfabriker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Repslagerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cigarrfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Attikfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tegelbruk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	160	1,800	7,200	7,200	600	450	600	225	25	320	15	50	340	5
Staden Skanör med Falsterbo:														
Hus och Tomter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jord	—	512	165	87	57	25	594	127	6	205	55	288	59	—
Tullmjölqvarnar med 1 par stenar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stadens Borgerskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Personer, ej hörande till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	512	165	87	57	25	594	127	6	205	55	288	59	—
Summa för alla sju städerna	1,195	8,462	15,026	12,097	2,217	1,655	10,044	1,692	117	1,703	207	816	1,154	5
Då härtill lägges summan för landet, enligt Tabellen Litt. B.	34,459	294,529	487,545	508,042	99,296	114,944	200,451	51,137	17,499	49,289	28,128	99,066	49,252	43
Uppkommer för hela Länet följande Total-Summa	35,654	302,991	502,571	520,139	101,513	116,597	210,495	52,829	17,616	50,992	28,335	99,882	50,406	48

(Medelafkastning: 1,379,265 T:r Spanmål.)

	Uppskattadt värde. Hus och Tomter.	Jord.	Bruk, Manufakturier, Qvarnar, Fabriker, m. m.	Summa.	Stats-Bidrag. Bevillning efter 1855 års Förordning. Efter 1:sta Artikeln.	Efter 2:dra Artikeln. Jord, Tomter, Verk och Inrättningar.	Borgerlig näring.	Efter öfriga §§.	Personer, ej hörande till viss näring.	Bränvins-brännings-afgift.	Summa.
	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.
Malmö Stad	3,534,245 — —	412,991 — —	—	3,947,236 — —	1,459 — —	5,988 — —	8,985 — —	1,290 — —	772 — —	238 — —	18,750 — —
Landskrona Stad:											
Hus och Tomter	809,972 2 —	—	—	809,972 2 —	422 18 —	869 47 4	1,692 — —	504 41 4	462 42 —	—	3,692 4 8
Jord	—	65,610 32 —	—	65,610 32 —	—	65 38 4	—	—	—	—	65 38 4
Garfverier	—	—	16,500 — —	16,500 — —	—	16 24 —	28 — —	—	—	—	44 24 —
Färgerier	—	—	7,000 — —	7,000 — —	—	7 — —	15 — —	—	—	—	22 — —
Sockerbruk	—	—	153,991 32 —	153,991 32 —	—	153 46 8	375 — —	—	—	—	528 46 8
Skeppsvarf	—	—	17,400 — —	17,400 — —	—	17 30 4	6 — —	—	—	—	23 30 4
Repslagerier	—	—	5,733 16 —	5,733 16 —	—	5 40 3	13 24 —	—	—	—	19 16 3
Blåsinstrumentfabrik	—	—	1,555 16 —	1,555 16 —	—	1 16 —	6 — —	—	—	—	7 16 —
Qvarnar	—	—	13,878 16 —	13,878 16 —	—	13 43 4	60 — —	—	—	—	73 43 4
Tändsticksfabrik	—	—	2,750 — —	2,750 — —	—	2 36 —	6 — —	—	—	—	8 36 —
Diverse personer, ej hörande till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	93 — —	—	93 — —
Summa	809,972 2 —	65,610 32 —	218,586 32 —	1,094,169 18 —	422 18 —	1,694 34 3	2,201 24 —	504 41 4	555 42 —	—	4,579 15 7
Helsingborgs Stad:											
Hus och Tomter	1,145,927 16 —	—	—	1,145,927 16 —	429 6 —	1,143 45 —	1,487 40 —	—	579 36 —	—	3,440 31 —
Jord	—	161,872 16 —	—	161,872 16 —	—	161 42 6	—	—	—	—	161 42 6
Reverberverk	—	—	12,000 — —	12,000 — —	—	12 — —	18 36 —	—	—	—	30 36 —
Fartyg	—	—	—	—	—	—	12 18 —	—	—	—	12 18 —
Lerkärlsfabrik	—	—	10,000 — —	10,000 — —	—	10 — —	18 36 —	—	—	—	28 36 —
Färgerier	—	—	—	—	—	—	36 8 —	—	—	—	36 8 —
Garfverier	—	—	—	—	—	—	50 24 —	—	—	—	50 24 —
Qvarnar	—	—	18,900 — —	18,900 — —	—	18 43 3	29 — —	—	—	—	47 43 3
Krogar och Konditorier	—	—	—	—	—	—	101 24 —	—	—	—	101 24 —
Summa	1,145,927 16 —	161,872 16 —	40,900 — —	1,346,699 32 —	429 6 —	1,346 34 9	1,754 42 —	—	579 36 —	—	3,910 22 9
Ystads Stad:											
Hus och Tomter	839,295 16 —	—	—	839,295 16 —	470 17 11	1,495 16 1	2,550 3 7	600 20 10	—	—	5,116 12 5
Jord	—	89,900 — —	—	89,900 — —	—	161 39 7	—	—	—	—	161 39 7
Mjölqvarnar med tillsammans 7 par stenar	—	—	29,255 — —	29,255 — —	—	52 7 2	77 9 7	—	—	—	129 16 9
Tobaks- och Snusfabrik	—	—	5,850 — —	5,850 — —	—	10 25 5	50 — —	—	—	—	60 25 5
Såpfabrik	—	—	9,650 — —	9,650 — —	—	15 15 11	13 19 2	—	—	—	28 35 1
Cikoriefabrik	—	—	6,200 — —	6,200 — —	—	10 32 7	23 — —	—	—	—	33 32 7
Vagnfabrik	—	—	3,445 — —	3,445 — —	—	6 10 10	10 38 5	—	—	—	17 1 3
Lädergarfverier	—	—	40,494 32 —	40,494 32 —	—	71 20 11	75 — —	—	—	—	146 20 11
Färgerier	—	—	14,180 — —	14,180 — —	—	25 19 9	69 19 2	—	—	—	94 38 11
Pennfabrik	—	—	—	—	—	—	4 — —	—	—	—	4 — —
Boktryckerier	—	—	—	—	—	—	14 19 2	—	—	—	14 19 2
Kardfabriker	—	—	—	—	—	—	12 31 7	—	—	—	12 31 7
Klädesfabrik	—	—	—	—	—	—	8 19 2	—	—	—	8 19 2
Repslagerier	—	—	—	—	—	—	19 38 5	—	—	—	19 38 5
Urmakare-verkstäder	—	—	—	—	—	—	35 33 7	—	—	—	35 33 7
Gästgifveri	—	—	—	—	—	—	34 — —	—	—	—	34 — —
Traktörer	—	—	—	—	—	—	128 9 7	—	—	—	128 9 7
Diverse personer, som ej höra till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	6,388 38 7	—	6,388 38 7
Summa	839,295 16 —	89,900 — —	109,074 32 —	1,038,270 — —	470 17 11	1,848 44 3	3,126 3 5	600 20 10	6,388 38 7	—	12,434 29 —
Lunds Stad:											
Hus och Tomter	1,437,165 — —	—	—	1,437,165 — —	726 — —	2,925 — —	2,485 — —	3,688 — —	—	—	9,824 — —
Jord	—	180,700 — —	—	180,700 — —	—	—	—	—	—	—	—
Värdshus	—	—	—	—	—	—	—	189 — —	—	—	189 — —
Tullmjölqvarnar med 6 par stenar	—	—	—	—	—	—	—	44 — —	—	—	44 — —
Garfverier	—	—	40,600 — —	40,600 — —	—	40 — —	—	117 — —	—	—	157 — —
Färgerier	—	—	30,000 — —	30,000 — —	—	30 — —	—	95 — —	—	—	125 — —
Kardfabriker	—	—	—	—	—	—	—	19 — —	—	—	19 — —
Urfabriker	—	—	—	—	—	—	—	19 — —	—	—	19 — —
Repslagerier	—	—	—	—	—	—	—	7 — —	—	—	7 — —
Cigarrfabrik	—	—	—	—	—	—	—	7 — —	—	—	7 — —
Attikfabrik	—	—	—	—	—	—	—	2 — —	—	—	2 — —
Tegelbruk	—	—	—	—	—	—	—	7 — —	—	—	7 — —
Summa	1,437,165 — —	180,700 — —	70,600 — —	1,688,465 — —	726 — —	2,995 — —	2,485 — —	4,194 — —	—	—	10,400 — —
Staden Skanör med Falsterbo:											
Hus och Tomter	35,162 46 8	—	—	35,162 46 8	105 24 —	35 7 8	257 12 —	27 30 5	—	—	425 26 1
Jord	—	55,252 18 —	—	55,252 18 —	—	55 12 1	—	—	—	—	55 12 1
Tullmjölqvarnar med 1 par stenar	—	—	3,520 — —	3,520 — —	—	3 25 1	—	—	—	—	3 25 1
Stadens Borgerskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Personer, ej hörande till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	88 16 —	—	88 16 —
Summa	35,162 46 8	55,252 18 —	3,520 — —	93,935 16 8	105 24 —	93 44 10	257 12 —	27 30 5	88 16 —	—	572 31 3
Summa för alla sju städerna	7,799,767 32 8	966,526 18 —	442,681 16 —	9,208,775 18 8	5,612 17 11	13,567 14 1	18,807 33 5	6,416 44 7	8,184 36 7	238 — —	50,627 2 7
Då härtill lägges summan för landet, enligt Tabellen Litt. B.	—	—	—	31,858,980 — —	20,351 56 —	—	—	59,794 30 10	—	45,717 46 —	125,864 16 10
Uppkommer för hela Länet följande Total-Summa	—	—	—	41,067,755 18 8	25,964 5 11	13,567 14 1	18,807 33 5	66,211 27 5	8,184 36 7	45,955 46 —	174,491 19 5

	Ständiga Räntor. Kurhus-medel.	Mantals-penningar.	Summa.	Kostnad för Rotering.	Kostnad för Städernes Styrelse.	Klereciets underhåll. Pastorers.	Komministrars.	Kyrko-betjenings.	Summa.	Fattigförsörjning.	Skjuts.	Väghållning.	Diverse onera.	Summa Stats-Bidrag.
	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.	R:dr s. r.
Malmö Stad	1,014 — —	2,029 — —	3,043 — —	917 — —	21,005 — —	3,036 — —	1,549 — —	1,192 — —	5,777 — —	24,218 — —	7,446 — —	14,535 — —	185,526 — —	278,993 — —
Landskrona Stad:														
Hus och Tomter	—	605 12 —	605 12 —	—	6,428 16 —	216 32 —	406 — —	910 — —	1,532 32 —	9,347 45 11	—	—	9,919 40 9	31,526 7 4
Jord	—	—	—	298 42 4	—	—	—	—	—	—	966 32 —	1,687 — —	—	3,018 16 8
Garfverier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44 24 —
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22 — —
Sockerbruk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	528 46 8
Skeppsvarf	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23 30 4
Repslagerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 16 3
Blåsinstrumentfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 16 —
Qvarnar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73 43 4
Tändsticksfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 36 —
Diverse personer, ej hörande till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93 — —
Summa	—	605 12 —	605 12 —	298 42 4	6,428 16 —	216 32 —	406 — —	910 — —	1,532 32 —	9,347 45 11	966 32 —	1,687 — —	9,919 40 9	35,365 44 7
Helsingborgs Stad:														
Hus och Tomter	—	604 36 —	604 36 —	—	5,047 8 —	4,251 11 9	486 2 —	450 — —	5,187 13 9	10,156 28 5	—	—	2,327 5 —	26,743 26 2
Jord	—	—	—	343 43 1	—	—	—	—	—	—	—	1,364 3 1	—	1,869 40 8
Reverberverk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30 36 —
Fartyg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 18 —
Lerkärlsfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28 36 —
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36 8 —
Garfverier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50 24 —
Qvarnar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	47 43 3
Krogar och Konditorier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	101 24 —
Summa	—	604 36 —	604 36 —	343 43 1	5,047 8 —	4,251 11 9	486 2 —	450 — —	5,187 13 9	10,136 28 5	—	1,364 3 1	2,327 5 —	28,921 16 1
Ystads Stad:														
Hus och Tomter	—	683 24 11	683 24 11	—	9,429 — 5	481 26 8	350 — —	68 8 —	899 34 8	5,951 20 —	—	—	17,856 26 3	39,936 22 8
Jord	—	—	—	468 20 —	—	—	—	—	—	—	1,500 — —	172 32 11	—	2,302 44 6
Mjölqvarnar med tillsammans 7 par stenar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	129 16 9
Tobaks- och Snusfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60 25 5
Såpfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28 35 1
Cikoriefabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33 32 7
Vagnfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17 1 3
Lädergarfverier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	146 20 11
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94 38 11
Pennfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 — —
Boktryckerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14 19 2
Kardfabriker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 31 7
Klädesfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8 19 2
Repslagerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 38 5
Urmakare-verkstäder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35 33 7
Gästgifveri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34 — —
Traktörer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128 9 7
Diverse personer, som ej höra till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,388 38 7
Summa	—	683 24 11	683 24 11	468 20 —	9,429 — 5	481 26 8	350 — —	68 8 —	899 34 8	5,951 20 —	1,500 — —	172 32 11	17,856 26 3	49,595 44 2
Lunds Stad:														
Hus och Tomter	531 — —	1,062 — —	1,593 — —	—	3,816 — —	1,185 — —	207 — —	21 — —	1,413 — —	10,198 — —	—	—	6,213 — —	33,057 — —
Jord	—	—	—	372 — —	—	—	—	—	—	—	3,500 — —	1,173 — —	—	5,045 — —
Värdshus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	189 — —
Tullmjölqvarnar med 6 par stenar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44 — —
Garfverier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	157 — —
Färgerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	125 — —
Kardfabriker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 — —
Urfabriker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19 — —
Repslagerier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 — —
Cigarrfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 — —
Attikfabrik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 — —
Tegelbruk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 — —
Summa	531 — —	1,062 — —	1,593 — —	372 — —	3,816 — —	1,185 — —	207 — —	21 — —	1,413 — —	10,198 — —	3,500 — —	1,173 — —	6,213 — —	38,678 — —
Staden Skanör med Falsterbo:														
Hus och Tomter	—	146 36 —	146 36 —	—	285 10 8	425 — —	—	114 — —	539 — —	331 31 4	—	—	1,209 15 7	2,957 23 8
Jord	—	—	—	55 29 1	—	—	—	—	—	—	87 — —	820 6 —	—	1,017 47 2
Tullmjölqvarnar med 1 par stenar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 25 1
Stadens Borgerskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Personer, ej hörande till viss näring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88 16 —
Summa	—	146 36 —	146 36 —	55 29 1	285 10 8	425 — —	—	114 — —	539 — —	331 31 4	87 — —	820 6 —	1,209 15 7	4,047 15 11
Summa för alla sju städerna	1,545 — —	5,131 12 11	6,676 12 11	2,455 38 6	46,008 35 1	9,595 22 5	2,998 2 —	2,755 8 —	15,348 32 5	60,185 29 8	13,499 32 —	19,549 42 —	221,051 39 7	435,401 24 9
Då härtill lägges summan för landet, enligt Tabellen Litt. B.	—	—	151,852 23 6	299,158 17 —	—	228,380 32 —	28,276 20 9	—	256,657 4 9	86,692 15 9	30,530 12 —	159,608 — —	112,172 18 2	1,220,535 12 2
Uppkommer för hela Länet följande Total-Summa	—	—	158,528 36 5	301,614 7 6	46,008 35 1	237,976 6 5	31,274 22 9	2,755 8 —	272,005 37 2	146,875 45 5	44,029 44 —	179,157 42 —	333,224 9 9	1,655,936 36 9

Malmö i Landskontoret den 7 Juli 1856.

S. G. v. Troil.

C. Isberg.

Till Berättelsen öfver Malmöhus Län för åren 1851—1855.